

**МАЛОВИСКІВСЬКА МІСЬКА РАДА
НОВОУКРАЇНСЬКОГО РАЙОНУ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ТРИДЦЯТЬ ЧЕТВЕРТА СЕСІЯ ВОСЬМОГО СКЛИКАННЯ**

Р І Ш Е Н Н Я

«22» грудня 2022 року

м. Мала Виска

№ 1482

Про затвердження Програми соціально – економічного розвитку Маловисківської територіальної громади на 2023 рік

Відповідно до п. 22, ст. 26, глави 1, розділу II Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні » та з метою соціально-економічного і культурного розвитку території міської ради Маловисківської міської територіальної громади на 2023 рік , міська рада

ВИРІШИЛА:

1.Затвердити Програму соціально-економічного розвитку Маловисківської міської територіальної громади на 2023 рік (додаток 1-4).

2.Контроль за виконанням даного рішення покласти на постійні комісії міської ради з питань:

- ✓ фінансів, бюджету, планування соціально-економічного розвитку, інвестицій та міжнародного співробітництва ;
- ✓ комунальної власності, житлово-комунального господарства, енергозбереження та транспорту ;
- ✓ гуманітарних питань .

Міський голова

Юрій ГУЛЬДАС

ПАСПОРТ
Програми соціально- економічного розвитку
Маловисківської міської територіальної громади на 2023 рік

1.	Ініціатор розроблення Програми	Маловисківська міська рада
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади/органу місцевого самоврядування про ініціювання розроблення Програми	Розпорядження міського голови від 09.09.2022 року .№ 92/а
3.	Розробник Програми	Відділ соціально-економічного розвитку, інвестицій та проектної діяльності
4.	Співрозробники Програми	Структурні підрозділи та відділи Маловисківської міської ради
5.	Головний розпорядник коштів	-
6.	Відповідальні виконавці Програми	Відділ соціально-економічного розвитку, інвестицій та проектної діяльності, структурні підрозділи відділи, комунальні підприємства Маловисківської міської ради
7.	Учасники Програми (співвиконавець)	Структурні підрозділи, відділи та комунальні підприємства Маловисківської міської ради
8.	Термін реалізації Програми	2023 рік
9.	Перелік бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми	Державний, обласний, місцевий

10.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, всього	Виконання заходів Програми буде здійснюватися шляхом фінансування міських цільових програм за рахунок коштів міського, обласного та державного бюджетів у вигляді цільових капітальних субвенцій, інших джерел, не заборонених чинним законодавством
-----	---	--

ЗМІСТ

ПАСПОРТ Програми	
ВСТУП	
1. Аналіз соціально-економічного розвитку Маловисківської міської територіальної громади у 2022 році	
2. Мета, завдання та основні заходи соціально - економічного розвитку Маловисківської міської ради на 2023 рік	
2.1. Розвиток людського потенціалу	
2.1.1.	Якісна освіта для всіх
2.1.2.	Розвиток медичної галузі
2.1.3.	Розвиток фізичної культури та спорту
2.1.4.	Розвиток культурного та духовного середовища, збереження та популяризація культурної спадщини
2.1.5	Розвиток молодіжної інфраструктури, її національно-патріотичне виховання
2.1.6	Підтримка дітей та сім'ї
2.1.7	Соціальний захист населення
2.1.8	Цифровізація публічних послуг , якісне надання адміністративних послуг
2.1.9	Екологічна безпека
2.1.10	Підвищення рівня зайнятості населення
2.2 Підвищення конкурентоспроможності економіки	
2.2.1.	Розвиток високотехнологіч сільськогосподарського виробництва
2.2.2	Створення умов для розвитку малого та середнього підприємництва
2.2.3	Сприяння покращенню інвестиційного клімату
2.3 Сталий розвиток територій	
2.3.1	Фінансово- бюджетна політика
2.3.2	Містобудівна діяльність
2.3.3	Житлово-комунальне господарство
2.3.4	Земельні відносини
2.3.5	Розвиток дорожнього інфраструктури
2.3.6	Цивільний захист населення та території
3. Джерела фінансування програми соціально-економічного розвитку Маловисківської міської територіальної громади на 2023 рік	
4. Механізм реалізації Програми	
5.Контроль за виконанням Програми	
ДОДАТКИ:	
1.	Основні показники соціально - економічного розвитку Маловисківської міської територіальної громади на 2023 рік
2.	Перелік міських цільових програм Маловисківської міської ради, які передбачається реалізувати у 2023 році
3.	Орієнтовний перелік інвестиційних та інфраструктурних проектів, реалізацію яких

	передбачається здійснювати у 2023 році за рахунок коштів державного та обласного, місцевого бюджетів, МТД
4	Звіт про стратегічну екологічну оцінку

ВСТУП

Програма соціально - економічного розвитку Маловисківської міської територіальної громади на 2023 рік є основним комплексним програмним документом і розроблена відповідно до :

повноважень, визначених Законом України "Про місцеве самоврядування в Україні" з урахуванням:

Глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, схвалених 25 вересня 2015 року державами-членами Організації Об'єднаних Націй:

Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки та Плану заходів на 2021-2023 роки із реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки, затверджених рішенням обласної ради від 12 березня 2020 р. № 743; положень Державної стратегії регіонального розвитку на 2021- 2027 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року № 695;

положень Національної економічної стратегії на період до 2030 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 03 березня 2021 року № 179;

Основними засадами (стратегією) державної екологічної політики України на період до 2030 року, затвердженої Законом України від 28.02.2019 року № 2697-VIII;

Національним планом дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України 21.04.2021 № 443-р;

Планом заходів щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 06.12.2017 № 932-р;

завдань і заходів чинних галузевих програм, які затверджені рішеннями міської ради; пропозицій структурних підрозділів та комунальних підприємств міської ради та інших зацікавлених сторін.

Методологічною основою для розробки Програми є:

Закон України "Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України";

постанова Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 р. № 621"Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проєкту державного бюджету" (із змінами).

З метою забезпечення балансу інтересів держави, найманих працівників та роботодавців визначені Програмою завдання і заходи реалізовуватимуться шляхом тісної співпраці виконавчого комітету міської ради, роботодавців, суб'єктів малого підприємництва, представників громадських організацій та інших зацікавлених сторін.

Підготовка Програми здійснювалася на підставі матеріалів, наданих відділами та структурними підрозділами Маловисківської міської ради, комунальними підприємствами, організаціями і установами.

Програма розроблена для забезпечення потреб різних верств населення, з урахуванням рівних прав жінок і чоловіків, молоді, осіб похилого віку та осіб з особливими потребами, так і рівні умови для реалізації їх права в соціально-економічному розвитку громади.

Заходи міських цільових програм є інструментами реалізації Програми соціально-економічного розвитку територіальної громади на 2023 рік .

Фінансування пріоритетних напрямів, у тому числі через місцеві цільові програми здійснюватиметься виходячи з реальних можливостей місцевого бюджету, а також виділених фінансових ресурсів з державного бюджету, приватних інвестицій, кредитних ресурсів та технічної допомоги міжнародних організацій.

Реалізація програми передбачає покращення для всіх мешканців громади, зокрема: місцевої інфраструктури з урахуванням вимог доступності; соціальної інфраструктури: заклади освіти, культури, спорту, дитячі ігрові та спортивні майданчики з урахуванням вимог інклюзивності; залучення громадськості до прийняття рішень з залученням мешканців різного віку, статі, місця проживання, стану здоров'я, активізація та співпраця з громадськими організаціями

Окрім того, відповідно до положень Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» проведено процедуру стратегічної екологічної оцінки (далі – СЕО), зокрема: підготовлено Звіт про СЕО до проєкту Програми.

I. Аналіз соціально-економічного розвитку Маловисківської міської територіальної громади у 2022 році

Аграрний сектор

На території Маловисківської громади сільськогосподарську діяльність здійснюють 87 суб'єктів господарювання та 805 особистих селянських господарств.

У загальній культурі виробництва зернових та технічних культур громади переважають 3 основні сільськогосподарські культури – соняшник, кукурудза та пшениця.

Із найбільших сільськогосподарських підприємств на території громади діють:

ТОВ «КАРАТ», СТОВ «Агро-Віта», СФГ «Гульдас», ФГ «Красляни», ФГ «Прилуцький», СТОВ «Славутич», ТОВ «Агро-Прім», СТОВ «Агрофірма «Паліївська», Агрофірма «Маяк».

Земельні відносини

За рахунок землі комунальної власності діють договори укладенні органами місцевого самоврядування та уповноваженими органами виконавчої влади:

1). Сільськогосподарського призначення:

- укладено 72 договори оренди землі з фізичними особами : з них під : 3% - 2, 4%-35, 5%-1 8%-3, 10%-5, 12%-26;
- з юридичними особами - 46 договорів оренди землі: з них під : 3% -2, 4%-6, 8%-5, 10%-1, 12%-32.

Укладено договори оренди з користувачами не витребуваних та не успадкованих земельних часток (паїв), загальною площею 300,1296 га під 12%.

2). Несільськогосподарського призначення :

- обліковується та перебуває в користуванні землекористувачів 479 земельні ділянки.

Земельні ділянки землі водного фонду складають -566,40 га. Укладені та діють 21 договір оренди водних об'єктів. Після реєстрації прав власності на ці об'єкти, з орендарями проводиться робота по оновленню землепорядної документації та приведення інших документів до вимог чинного законодавства України.

За січень- серпень 2022 року фізичними та юридичними особами сплачено до бюджету Маловисківської міської територіальної громади кошти в сумі 7 232 ,5 тис. грн, в тому числі :

- земельний податок з юридичних осіб – 404,0 тис.грн, (50% від річного плану);
- орендна плата з юридичних осіб – 3 675,6 тис. грн (73% від річного плану);
- земельний податок з фізичних осіб – 1 287,5 (46% від річного плану);
- орендна плата з фізичних осіб – 3 675,6 тис. грн (62% від річного плану).

З орендарями постійно проводиться робота, щодо приведення орендної плати до вимог чинного законодавства.

На виконання сесії міської ради прийнято рішення від 30 червня 2022 року №1397 «Про включення до переліку земельних ділянок земельної ділянки право оренди на яку виставляється на земельні торги у формі електронного аукціону окремими лотами та проведення земельних торгів у формі електронного аукціону» проведено земельні торги у формі електронного аукціону окремим лотом з продажу прав оренди земельної ділянки площею 0,1265 га, що розташована за адресою: Кіровоградська область Новоукраїнський район м. Мала Виска, вул. Промислова, 4а кадастровий номер: 3523110100:50:099:0017. За результатом протоколу про результати земельних торгів від 15 вересня 2022 року № LRE001-UA-20220805-71238, укладено договір оренди з переможцем торгів.

З метою покращення інвестиційної привабливості земельних ділянок для подальшої можливої передачі прав оренди або продажу громадянам, юридичним особам на земельних торгах задля раціонального використання земель комунальної власності Маловисківської міської територіальної громади та наповнення бюджету громади на офіційному сайті міської ради створено розділ «Відділ земельних відносин», де буде розміщуватись інформація згідно постанови Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 р. № 835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» та на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних»

На завершальній стадії знаходиться оформлення природно-заповідного фонду громади. Розроблені проекти землеустрою на :

- комплексну пам'ятку природи місцевого значення "Бирзулівські горби";
- ландшафтний заказник місцевого значення "Краснопільська балка»;
- орнітологічний заказник місцевого значення "Заплава Малої Висі".

На земельні ділянки комунальної власності, виготовлено :

- проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки для продажу на аукціоні права оренди за рахунок земель комунальної власності водного фонду загальною площею 1,0584 га для експлуатації та догляду за водними об'єктами за межами населеного пункту на території Маловисківської міської ради Новоукраїнського району Кіровоградської області;
- проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки для продажу на аукціоні права оренди за рахунок земель комунальної власності водного фонду загальною площею 1,8336 га для експлуатації та догляду за водними об'єктами за межами населеного пункту на території Маловисківської міської ради Новоукраїнського району Кіровоградської області;
- технічну документацію по нормативній грошовій оцінці земельної ділянки загальною площею 1,0584 га, що перебуває у комунальній власності для експлуатації та догляду за водними об'єктами(код КВЦПЗД 10.01) на території Маловисківської міської ради Новоукраїнського району Кіровоградської області (за межами населених пунктів);
- технічну документацію по нормативній грошовій оцінці земельної ділянки загальною площею 1,8336 га, що перебуває у комунальній власності для експлуатації та догляду за водними об'єктами(код КВЦПЗД 10.01) на території Маловисківської міської ради Новоукраїнського району Кіровоградської області (за межами населених пунктів);

виготовлено технічну документацію з нормативної грошової оцінки земельної ділянки загальною площею 10,2000 га, щодо надання в оренду гр. Кваші Віктору Петровичу для рибогосподарських потреб (код 10.07) на території Маловисківської міської ради (колишньої Мануйлівської сільської ради) Новоукраїнського району Кіровоградської області.

Створення сприятливих умов для надходження інвестицій

На офіційному сайті Маловисківської міської ради розміщено та постійно оновлюються інвестиційні пропозиції та інвестиційний паспорт громади, також ця інформація розміщена на Центральноукраїнському інвестиційному порталі.

З метою отримання коштів з державного бюджету проводилася робота щодо подальшої реалізації проекту «Капітальний ремонт будівлі Маловисківської ЗОШ № 3 I-III ст. (утеплення фасадів, покрівлі, заміна вікон та дверей) по вул. 20 років Жовтня, 3 м. Мала Виска Кіровоградської області. Коригування» загальною вартістю проекту 25 796,241 тис. грн., зокрема Проект поданий до ОДА на конкурсну комісію, відібрано, як перехідний проект і мав отримати фінансування в сумі 7000,0 тис. грн. за рахунок коштів ДФРР. Станом на 1 вересня 2022 року фінансування з ДФРР призупинено.

Для отримання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію програми «Спроможна школа для кращих результатів» подано проектну заявку на отримання коштів по проекту «Капітальний ремонт будівлі Маловисківської ЗОШ № 3 I-III ст. (утеплення фасадів, покрівлі, заміна вікон та дверей) по вул. 20 років Жовтня, 3 м. Мала Виска Кіровоградської області. Коригування» в сумі 1896,200 тис. грн., фінансування з державного бюджету на капітальні видатки призупинено.

З метою отримання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на розвиток мережі центрів надання адміністративних послуг у 2022 році виконавчим комітетом міської ради підготовлено матеріали по проекту «Реконструкція частини першого поверху адмінбудівлі під центр надання адміністративних послуг (ЦНАП в м. Мала Виска, Новоукраїнського району, Кіровоградської області по вул. Центральна, 76» та направлено до міністерства цифрової трансформації України з метою отримання коштів з державного бюджету у сумі 2630,627 тис. грн.

За результатами конкурсу соціальних проектів від Елементум Енерджі Маловисківська міська територіальна громада відібрана на фінансування у сумі 80,0 тис. грн за проектом «Безпечна дорога до школи». На даний час фінансування не отримано.

Фінансово - бюджетна політика

До міського бюджету за січень-серпень 2022 року (з урахуванням міжбюджетних трансфертів) надійшло 85 531,5 тис. грн. при запланованих 87 920,0 тис. грн., або 97,3 % планових призначень (-2 388,5 тис. грн.)

Доходи загального фонду склали 83 493,8 тис. грн., або 98,0 % (-1 708,0 тис. грн) від запланованих 85 201,8 тис. грн.

Доходи спеціального фонду склали 2 037,8 тис. грн. або 75,0% (- 680,4 тис. грн.) від запланованих 2 718,2 тис. грн.

Податкові надходження склали 53 802,6 тис. грн. або 97,0% планових призначень (55 504,9 тис. грн.).

Податки на доходи, податки на прибуток. Податку та збору на доходи фізичних осіб надійшло 33 270,5 тис. грн. при запланованих 35 636,2 тис. грн. (93,4%); податку на прибуток підприємств та фінансових установ комунальної власності надійшло 13,3 тис. грн.

Внутрішні податки на товари та послуги. Акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі і підакцизних товарів надійшло 1 676,7 тис. грн. при 1 091,6 тис. грн. запланованих, або 153,6 %, акцизного податку з реалізації виробниками та/або імпортерами, у тому числі в роздрібній торгівлі тютюнових виробів надійшло 586,2 тис.грн. при 260,0 тис.грн. запланованих, або 225,5%. Акцизного податку з вироблених в Україні підакцизних товарів (пальне) надійшло 118,3 тис.грн. та акцизного податку з ввезених на територію України підакцизних товарів (пальне) – 400,7 тис. грн.

Місцевих податків надійшло 17 668,9 тис. грн. при запланованих 16 995,1 тис. грн. або 104,0% , в тому числі:

- єдиний податок – 7 920,0 тис. грн.(з юридичних осіб – 175,5 тис. грн.; з фізичних осіб – 4 286,2 тис. грн.; з с/г товаровиробників, у яких частка с/г виробництва за попередній податковий рік дорівнює або перевищує 75 відсотків – 3 458,4 тис. грн.);

- земельний податок з юридичних осіб – 448,5 тис. грн.;

- земельний податок з фізичних осіб – 2 242,7 тис. грн.;

- орендна плата з юридичних осіб – 4 068,2 тис. грн.;

- орендна плата з фізичних осіб – 2 415,4 тис. грн.;

Неподаткових надходжень надійшло 1 274,3 тис. грн. при запланованих 1 109,9 тис. грн., або 114,8%.

Офіційних трансфертів до бюджету громади надійшло 28 416,0 тис. грн. (99,4%), в тому числі освітньої субвенції – 26 406,2 тис. грн.; субвенції з місцевого бюджету на здійснення переданих видатків у сфері освіти за рахунок коштів освітньої субвенції – 1 031,7 тис.грн., субвенції з місцевого бюджету на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету – 171,3 тис.грн., інші субвенції з місцевого бюджету (Злинська, Мар'янівська сільські ради та Смолінська селищна рада) – 682,1 тис.грн., інших дотацій з місцевого бюджету (дотація для надання компенсацій закладам комунальної форми власності, закладам освіти державної форми власності) – 124,7 тис.грн.

До спеціального фонду надійшло 2 037,8 тис. грн. при запланованих 2 718,2 тис. грн (75,0%), в тому числі *екологічного податку* надійшло 39,8 тис. грн.

Неподаткових надходжень надійшло 1 998 тис. грн. при запланованих 2 678,1 тис. грн.(74,6%).

З бюджету міської територіальної громади протягом січня-серпня 2022 року по загальному фонду проведено касові видатки в обсязі 83 819,5 тис. грн., що складає 88,9 % до запланованого обсягу на вказаний період (план з урахуванням змін – 96 921,7 тис. грн.), по спеціальному фонду на 63% (план з урахуванням змін – 3 280,5 тис. грн., касові видатки склали – 1 920,4 тис. грн.).

Переважна частина коштів загального фонду спрямована на *утримання соціально-культурної сфери* – видатки склали 68 022,4 тис. грн., питома вага складає 81,2% загального фонду, з них :

- по закладах освіти – 54 705,6 тис. грн., або 65,3 % видатків загального фонду,
- по закладах культури – 2 534,5 тис. грн. або 3,0 % видатків загального фонду,
- на соціальний захист та соціальне забезпечення – 4 308,7 тис. грн., або 5,1% видатків загального фонду,
- на охорону здоров'я – 6 172,9 тис. грн, або 7,4 % видатків загального фонду
- на фізичну культуру і спорт – 300,7 тис. грн. або 0,4 % видатків загального фонду.

В загальній сумі видатків загального фонду *видатки по захищених статтях* склали 66 289,7 тис. грн., або 79,1 % видатків загального фонду, в т.ч.

- виплату заробітної плати з нарахуваннями – 59 330,4 тис. грн.;
  - енергоносії – 5 889,7 тис. грн.;
  - харчування та медикаменти – 294,0 тис. грн.;
- соціальне забезпечення – 589,6 тис. грн.
  - трансферти іншим органам управління – 186,0 тис. грн..
- В загальній сумі видатків спеціального фонду 1 920,4 тис. грн. капітальні видатки склали 115,1 тис. грн., або 6,0 % видатків спеціального фонду.

Зайнятість громади

Відповідно до статистичних даних Маловисківської районної філії Кіровоградського обласного центру зайнятості кількість безробітних на території громади станом на 1.09.2022 року склала 399 осіб, що на 12 % менше ніж на 1.09.2021 року (510 осіб).

За період з січня по серпень працевлаштовано громадян, які були зареєстровані в службі як безробітні- 164 особи, що на 40 % менше ніж у відповідний період минулого року (273 особи)

З початку 2022 року в оплачуваних громадських роботах на території громади взяли участь 12 осіб.

Одноразові виплати допомоги по безробіттю для організації та провадження підприємницької діяльності січні-серпні поточного року безробітним громадянам не надавалися.

Надання якісних адміністративних послуг

Відповідно до Закону України «Про адміністративні послуги» та з метою удосконалення надання адміністративних послуг з січня 2021 року у громаді працює відділ надання адміністративних послуг. Робота відділу направлена на подолання проявів корупції при наданні адміністративних послуг, тому з цією метою надаються послуги лише через звернення до адміністраторів відділу, які надають кваліфіковані консультації .

Відділом надання адміністративних послуг міської ради з початку 2022 року надано 3040 адмінпослуг.

В квітні - серпні 2022 року було прийнято 504 заяви на отримання компенсації витрат власникам житлових приміщень за розміщення внутрішньо переміщених осіб. Окрім того було прийнято 5 заяв стосовно отримання перепусток на вільне пересування Новоукраїнським районом.

Охорона здоров'я

КНП «Маловисківська лікарня» є лікарняним закладом охорони здоров'я з поліклінікою, що надає послуги вторинної/спеціалізованої медичної допомоги на 165 ліжок будь-яким особам, в порядку та на умовах, встановлених чинним законодавством України.

Працює в лікарні 312 осіб, з них 50 лікарів, 11 лікарів - інтернів та 119 середніх медичних працівників.

Станом на 01 липня 2022 року кількість відвідувань в поліклініці складає 47522, що в порівнянні з відповідним періодом минулого року більше на 5304, або 12,6%, з них по захворюваннях - 26577 осіб, що становить 55,9% від усіх відвідувань. По профоглядах - 20945, або 44,1%. В один день - 371,2 відвідувань, з них по захворюваннях - 207,5; профоглядах - 163,7.

Виконання дотримання клінічних протоколів надання медичної допомоги - 100%.

Кількість пролікованих хворих в стаціонарних умовах - 2273 осіб. Проведено 344 хірургічних втручань у стаціонарі, 1020 - у поліклініці.

По ранній діагностиці проведено 202269 досліджень, всього обстежено пацієнтів - 40645.

Вжито заходи щодо поліпшення стану надання послуг хворим на ниркову недостатність, у I півріччі 2022 року проведено 1762 гемодіалізи.

Збільшена кількість пологів на 14 у порівнянні з відповідним періодом минулого року і становить 74.

Щодо загальних показників захворюваності і поширеності залишаються високими показники серед дорослого населення. Захворюваність на туберкульоз збільшилася у порівнянні з відповідним періодом минулого року на 41,2% і становить 24,0 на 100 тис. населення (2021 рік – 17,0 на 100 тис). По Маловисківській ТГ ріст складає 74,0%. Вперше захворіло 9 осіб дорослого населення (2021 рік – 7 осіб) та 1 дитина з Маловисківської ТГ. Дитяча захворюваність становить 18,4 на 100 тис. дитячого населення. Виявляємість при профоглядах становить 30% (2021 рік – 43,0%). Відсоток занедбаних форм туберкульозу - 33,0%.

Протягом 6 місяців 2022 року виявлено 50 випадків злоякісних новоутворень (121,4 на 100 тис. населення), що зано нижче минулорічних показників. Показник занедбаності склав 30%, по Маловисківській ТГ – 36%. Онкоогляди серед жінок Маловисківської ТГ проведено 10,5%, що є вкрай незадовільним показником.

Охоплення населення флюорографічними оглядами зменшилось і становить 215,8 на 1 тис. населення (2021 рік – 436,5 на 1 тис.). В 1,6 разів зменшення зафіксовано по Маловисківській ТГ. Охоплення внутрішньо переміщених осіб флюорографічними оглядами складає 9,9%, обстежено 235 осіб від загальної кількості.

Кількість хворих на цукровий діабет – 180 осіб, з них 4 дітей.

Станом на 1 липня 2022 року по причинах смертей на першому місці знаходяться хвороби системи кровообігу (серцево-судинні захворювання), а це становить - 61,4%, онкозахворювання - 12,2%, хвороби органів дихання займають - 8,0%, травми та отруєння - 5,3%, хвороби органів травлення - 3,2%. На 100,0 тис. населення смертність від серцево-судинних захворювань – 555,7 (2021 рік – 486,3), онкозахворювання - 110,6 (2021 рік - 104,6), захворювання органів дихання - 72,2 (2021 рік – 128,9), травм та отруєнь - 48,1 (2021 рік – 14,6), захворювання органів травлення - 28,9 (2021 рік - 17,0).

Проводились роботи щодо поліпшення матеріально-технічної бази лікарні: за рахунок різних джерел фінансування закуплено медичне, технологічне обладнання; проведено ремонтні роботи приміщень лікарні.

Станом на 01.09 2022 року структура КНП «Маловисківської ЦПМСД» складається з лікувально-профілактичних підрозділів (в тому числі 3 амбулаторії та 13 фельдшерсько-акушерських пунктів).

Для збереження надання первинної медицини в сільській місцевості здійснено видатки на оплату праці, з місцевого бюджету в сумі 354,2 тис. грн.

Для осіб, які потребують надання елементів паліативної допомоги пацієнтам на останніх стадіях перебігу невиліковних захворювань, яка включає комплекс заходів, спрямованих на полегшення фізичних та емоційних страждань пацієнтів, моральну підтримку членів їхніх сімей, здійснено відшкодування таких витрат за рахунок коштів місцевого бюджету за 8 місяців 2022 року в сумі 21,6 тис грн.

Для придбання лікарських засобів пільговим категоріям населення, визначених Постановою Кабінету Міністрів України від 17.08.1998 р. № 1303 «Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів окремих груп населення та за певними категоріями захворювань за рахунок коштів місцевого бюджету залучено 49,9 тис. грн.

Витрати на покриття вартості комунальних послуг та енергоносіїв за рахунок коштів місцевого бюджету склали 775,4 тис.грн.

Щеплення від COVID 19 здійснено в кількості 17336 доз, з них 31 особа з числа ВПО.

Для забезпечення своєчасного виявлення захворювань на ранніх стадіях, зниження ризиків загострень, рецидивів, ускладнень наявних захворювань та появи нових, продовженню активного життя населення міста, відновлення працездатності, профілактику соціально-небезпечних захворювань 15,455 мешканців регіону заключили декларації з лікарями загальної практики, сімейними лікарями.

Освіта

На території Маловисківської міської територіальної громади функціонує 5 закладів дошкільної освіти в яких виховуються 388 дітей. В закладах дошкільної освіти створено 396 місць, тому на 100 місць припадає 107 дітей. Денна вартість харчування за кошти загального фонду – 40,00 грн. Харчування з 24 лютого 2022 року в закладах дошкільної освіти не відбувалось у зв'язку з повномасштабною російською агресією, тому заклади вимушені були піти на простій. Охоплення

дітей від 3 до 6 років дошкільною освітою складає 90%. Охоплення дітей від 5 до 6 років дошкільною освітою складає 100%.

В закладі дошкільної освіти «Веселка» створено 2 інклюзивні групи та організовано інклюзивне навчання для 2-х дітей з особливими освітніми потребами.

Закладами дошкільної освіти за 8 місяців 2022 року було використано 5347,0 тис грн., з них на поточні ремонти 13,4 тис. грн., КЗДО «Калинка» зроблено проектно-кошторисну документацію 15,7 тис грн. на монтаж системи протипожежної сигналізації та оповіщення.

На території Маловисківської міської територіальної громади в 2021-2022 році функціувало 5 закладів загальної середньої освіти та 3 філії, в яких здобували освіту 1576 учнів у 91 класах (середня наповнюваність класів – 17,2). Харчоблоків – 8. Денна вартість харчування за кошти загального фонду – 23,00 грн. З 24 лютого учні закладів загальної середньої освіти вимушені були піти на дистанційне навчання у зв'язку з веденням в країні військового стану, тому харчування не відбувалось.

З 1 вересня 2022 року освітній процес розпочався у всіх закладах загальної середньої освіти за змішаною формою навчання згідно рішеннями педагогічних рад та з урахуванням заяв батьків. Згідно рішення Маловисківської міської ради від 09.06.2022 р. №1384 понизився ступінь Комунального закладу «Маловисківський ліцей імені Г.М. Перебийноса» Маловисківської міської ради Кіровоградської області та перейменувався на Комунальний заклад «Маловисківська гімназія №3 імені Григорія Перебийноса» Маловисківської міської ради Кіровоградської області. Згідно рішення Маловисківської міської ради від 30.06.2022 року №1392 також понизився ступінь Маловисківської ЗШ №4 Маловисківської міської ради Кіровоградської області та перейменувався на Комунальний заклад «Маловисківська гімназія №4» Маловисківської міської ради Кіровоградської області.

Всі заклади освіти з українською мовою навчання. Освітній процес забезпечують 210 вчителів.

Уроки проводились очно та дистанційно за допомогою платформ відео зв'язку Google Meet та Zoom. В закладах загальної середньої освіти забезпечено впровадження нового змісту початкової освіти згідно з Концепцією «Нова українська школа».

Значну увагу приділено створенню сучасного освітнього середовища у закладах освіти. До закладів освіти проведено швидкісна мережа Інтернет, створені зони Wi-Fi.

З метою підвищення якості надання освітніх послуг в усіх старших класах запроваджено профільне навчання.

КЗ «Маловисківська гімназія №3 імені Григорія Перебийноса» залишається опорною школою Маловисківського освітнього округу (рішення Маловисківської міської ради від 31.05.2017 р. №599). Опорна школа має 5 шкільних автобуси та ще 2 шкільні автобуси (КЗ «Мануйлівський ліцей-заклад дошкільної освіти» та КЗ «Лозуватська гімназія»). Підвезення учнів до закладів освіти в I півріччя 2022 року не відбувалось у зв'язку веденням в країні військового стану. З 1 вересня 2022 року підвезення учнів до закладів освіти відновилось.

Всі заклади освіти обладнані пандусами та кнопками виклику, забезпечено безперешкодний доступ до першого поверху приміщень. В КЗ «Маловисківська гімназія №3 імені Григорія Перербийноса» та КЗ «Маловисківська гімназія №4» облаштовано спеціальні кімнати для проведення занять з дітьми з особливими освітніми потребами.

ЗЗСО за 8 місяців 2022 року було використано 13760,00 тис. грн., з них на виконання ремонтних робіт 178,6 тис. грн. та витрати на підготовку укриттів 218,8 тис. грн.

Всі заклади освіти пройшли обстеження готовності захисних споруд цивільного захисту, а саме 8 закладів ЗЗСО з них: 4-найпростіші укриття; 3-протирадіаційні укриття; 1-учасники освітнього процесу будуть укриватись в ПРУ закладі дошкільної освіти та 7 закладів дошкільної освіти з них: 5-найпростіші укриття; 2-протирадіаційні укриття.

Безпекова ситуація в громаді дозволила провести в липні та серпні НМТ (національний мультипредметний тест) для 62 випускників 11 класів нашої громади, так і для випускників з числа внутрішньо переміщених осіб. КЗ «Маловисківська гімназія №3 імені Григорія Перербийноса» було визначено як ТЕЦ (тимчасово екземенаційний центр) для складання НМТ в 2022 році.

Право дітей віком від 2 до 18 років з особливими освітніми потребами, що проживають на території Маловисківської міської територіальної громади на здобуття дошкільної та загальної середньої освіти забезпечено шляхом проведення комунальною установою «Інклюзивно-ресурсний центр» Маловисківської міської ради. В 2022 році в закладах загальної середньої освіти Маловисківської міської ради організовано інклюзивне навчання для 27 учнів та індивідуальне (за станом здоров'я) – для 14 учнів. В комунальній установі «Інклюзивно-ресурсний центр» спеціалісти надають психологічну допомогу внутрішньо переміщеним особам. До ІРЦ вже звернулися за отриманням психологічної допомоги 51 особа, з них 25 дітей. Отримали одноразову консультацію 26 осіб, з них 12 дітей. Отримали психологічну допомогу та з якими завершено роботу у зв'язку з переїздом 4 особи.

З числа внутрішньо переміщених осіб зареєстровано в закладах загальної середньої освіти 20 дітей.

В закладах освіти 74 учні з малозабезпечених сімей. 38 дітей-сиріт, 18 учнів з інвалідністю, 18 учнів з числа внутрішньо переміщених осіб, 37 учні – дітей учасників бойових дій.

В 2022 році одержали свідоцтво про здобуття базової середньої освіти 141 учень, свідоцтво про здобуття повної загальної середньої освіти – 75 учнів.

Заклади загальної середньої освіти мають 14 інтерактивних комплексів, 8 комплектів – екран+мультимедійний проектор, 35 принтерів, 149 персональних комп'ютерів (підключено до мережі інтернет – 98), 17 ноутбуків, 4 планшети. Середня кількість учнів на 1 комп'ютер – 7,8. В закладах обладнано 2 кабінети математики, 2 кабінети хімії, 1 кабінет біології, 4 кабінети української мови та літератури, 1 кабінет іноземної мови з лінгафонним обладнанням. Щороку фонди шкільних бібліотек поповнюються навчальною, пізнавальною, художньою літературою на українській мові. В шкільних бібліотеках проводяться заходи по

формуванню національної ідентичності через українську мову, здійснюється популяризація української літератури та мови.

На території Маловисківської міської ради функціонує Маловисківський ДЮОЦ «Вись». У закладі функціонує 20 гуртків, де навчаються 587 учнів. ДЮОЦ використано 1850,0 тис грн.

З метою забезпечення змістового дозвілля та розвитку дітей під час літніх канікул 2022 року організовано проведення заходів дитячої акції «Літо-2022: разом до перемоги». В рамках акції 10 червня у Маловисківському ДЮОЦі «Вись» було проведено день ляльки.

За сприяння волонтерського розмовного клубу у ДЮОЦі «Вись» проводять перегляди фільмів англійською мовою, до перегляду можуть долучитися усі бажаючі. 17 червня в рамках акції «Літо-2022» в ДЮОЦі працювала фейс-арт майстерня, проводили майстер клас із виготовлення іграшки антистрес, плели патріотичні браслети, а також в рамках даної акції було проведено заходи в закладах загальної середньої освіти міста та сільських територій.

До заходів акції систематично залучались діти з числа тимчасово переміщених, з обмеженими можливостями та інвалідністю, дітей учасників бойових дій, працівників підприємств критичної інфраструктури, дітей-сиріт та позбавлених батьківського піклування.

Фізична культура і спорт.

Основними видами спорту в місті є: дзюдо, легка атлетика, волейбол, футбол, бокс, настільний теніс. Команди Маловисківської міської територіальної громади беруть участь в обласній Спартакіаді, національно-патріотичних змаганнях «Захисник Кіровоградщини», Всеукраїнській дитячо-юнацькій військово-патріотичній грі «Сокіл» («Джура») та спортивних замаганнях серед команд міських територіальних громад Кіровоградської області.

Проводиться робота, спрямована на створення належних умов для розвитку масової фізичної культури і спорту. В ЗЗСО з 2021-2022 рік функціонує 9 гуртків фізкультурно-спортивного спрямування, де навчаються 238 учнів та у Маловисківському ДЮОЦ «Вись» функціонує 4 гуртка фізкультурно-спортивного спрямування, де навчаються 148 учнів.

Забезпечено належне функціонування соціального проекту «Активні парки – локації здорової України». В Маловисківській міській територіальній громаді реалізовано соціальний проект «Активні парки – локації здорової України» та затверджено план заходів рішенням виконавчого комітету Маловисківської міської ради від 11 березня 2021 року №90

В соціальній мережі Facebook створена група «Активні парки/Маловисківська громада» в якій висвітлюється інформація про заплановані заняття, анонси конкурсів в рамках програми, спрямованої на фізичний розвиток населення.

Комунальним закладом «Центр розвитку фізичної культури та спорту «СТАРТ» організовується проведення чемпіонатів, кубків, спартакіад, турнірів, змагань, спортивних свят та інших заходів на території міської ради та за її межами.

З метою організації змістовного дозвілля громадян та залучення жителів Маловисківської громади до здорового способу життя центр розвитку фізичної

культури та спорту «СТАРТ» організовує в приміщенні міського будинку культури щоденні заняття з тенісу настільного, шахів та шашок. До участі запрошуються жителі Маловисківської громади незалежно від віку, статі та громадянства, які прибули до нашої громади на тимчасове проживання.

У міському парку кожного року до Дня захисту дітей проводяться майстер-класи від керівників гуртків Маловисківського ДЮОЦ «Вись», змагання з дартсу, шахів, шашок, настільного тенісу, метою яких є залучення різних груп населення, у тому числі осіб з інвалідністю до оздоровчої рухової активності у місцях масового відпочинку.

Використання коштів по фізичній культурі та спорту становить 300,7 тис. грн., зокрема кошти направлені на утримання спортивної споруди Стадіон Колос та КЗ «Старт».

Проводилися благодійні турніри з дартсу, з міні-футболу, з тенісу настільного в рамках акції «Разом до Перемоги».

В рамках акції «Літо - 2022» проведено наступні заходи :КЗ «Маловисківська гімназія №3 імені Григорія Перебийноса» провели велопробіг за маршрутом м. Мала Виска - с. Краснопілка та в зворотному напрямку, «Лозуватська гімназія» відбулись змагання з шашок, настільного тенісу та легкої атлетики , учні КЗ «Мануйлівська гімназії-ЗДО» долучились до участі у змаганнях з настільного тенісу, а також здійснили велопробіг «За здоров'я!», та провели «Олімпійський день» під керівництвом вчителя фізичної культури , КЗ «Маловисківська гімназія №4» проведені спортивні змагання «Хто спритніший?».

Постійно забезпечується проведення спортивно-масових заходів, підвезення спортсменів до місць проведення змагань.

Сімейна та молодіжна політика, національно патріотичне виховання

В усіх закладах освіти, класах створено наочну агітацію патріотичного характеру. Вся друкована продукція (плакати, стенди, брошури та ін.) оформлені державною мовою, з дотриманням мовного законодавства (постійно).

Здійснюється інформаційне поповнення рубрики «Національно-патріотичне виховання» на сайтах закладів освіти.

Із залученням учасників освітнього процесу проведено заходи, приурочені:

- ✓ Дню Соборності України
- ✓ Дню пам'яті героїв Крут
- ✓ Революції гідності та подіям на Сході України у 2014р.
- ✓ Вшануванню учасників бойових дій на території Афганістану та інших держав
- ✓ Дню Пам'яті та примирення
- ✓ Дня Державного Прапора та Дня Незалежності

У закладах освіти проведено єдиний урок, присвячений Дню пам'яті та примирення і річниці перемоги над нацизмом у Другій світовій війні, проведено тематичні уроки з історії, круглі столи, виховні години, фотовиставки, конкурси малюнків, облаштовано куточки на дану тематик, а також відбулися меморіальні й урочисті акції на рівні громади з відзначення Дня Пам'яті та примирення, присвяченого жертвам Другої світової війни 1939-1945 років.

Створено на базі шкільних та сільських бібліотек виставки творів мистецтва, фотографій та плакатів воєнних років (квітень-травень).

Організовано роботу волонтерських загонів для організації вітання, відвідування ветеранів війни вдома, надання їм допомоги у вирішенні побутових питань.

У закладах освіти проводилися тематичні виставки, у шкільних та сільських бібліотеках години спілкування, присвячені вшануванню подвигу учасників Революції гідності: «Герої нашого часу», «Хай палають свічки пам'яті загиблих Героїв Небесної Сотні», «Небесній Сотні шана й молитви» за участю учасників бойових дій на Сході України.

З метою підвищення ролі української мови як національної цінності у закладах освіти проведено виховні заходи до Дня української мови, взяли участь у літературних конкурсах «Вірш, лист, малюнок до мами», «Я – майбутнє України».

З метою розвитку у дітей та молоді почуття власної гідності, усвідомлення своїх прав і обов'язків у суспільстві протягом лютого-березня проведено Тижні правових знань, оформлено тематичні інформаційні стенди про права людини, організовано виставки малюнків на тему «Правила і закони суспільного життя», шкільними бібліотекарями організована виставка «Знай і поважай закони України».

Популяризація української мови та культури відбувається під час проведення мовно-виховних заходів у закладах освіти (свята рідної мови, дитячі ранки, виховні години, конкурси знавців української мови, вікторини, книжкові виставки, тематичні вечори, тощо).

Із запобігання та протидії домашньому насильству за ознакою статі, захисту прав осіб, які постраждали від такого насильства та проведення інформаційно-просвітницьких заходів з батьками та дітьми з питань запобігання та протидії домашньому насильству в ЗЗСО проводяться інформаційно – просвітницькі заходи, тренінги, семінари, лекції, практичні заняття з питань рівних прав та можливостей чоловіків та жінок, попередження насильства в сім'ї та запобігання торгівлі людьми.

Культура

Станом на 01.09.2022 року базова мережа закладів культури громади становить 21 заклад, з яких: сільських будинків культури – 6, сільських клубів – 4, сільських бібліотек – 8, дитяча школа мистецтв – 1, музей історії Маловисківщини ім. О.С. Ковтуна – 1, Маловисківський міський бібліотечно-ресурсний центр – 1.

Штатна чисельність працівників відділу культури та туризму становить - 6 ставки, фактично – 5. Штатна чисельність працівників закладів культури громади становить - 61,13 ставки, фактично – 55,52, а саме: сільські будинки культури та сільські клуби, штатна чисельність становить - 16,75 ставки, фактично – 14,75; бібліотечні заклади, штатна чисельність – 13,5 ставки, фактично – 13,25; музей історії Маловисківщини ім. О.С.Ковтуна, штатна чисельність – 3 ставки, фактично – 1,5 ставки; Маловисківська мистецька школа, штатна чисельність – 25,47 ставки, фактично – 25,47.

Заробітна плата працівникам закладів культури громади виплачується вчасно, заборгованість відсутня.

Соціально-культурна діяльність бібліотек полягає в організації та проведенні різноманітних заходів, зокрема: годин цікавої інформації, уроки-реквієми, виставки однієї книги, історико-

красознавчі години, книжкові виставки, поетичні години, диспути, літературні години тощо.

Загальна кількість користувачів бібліотек громади за 8 місяців 2022 року - 2694 осіб. Книжковий фонд Маловисківського міського бібліотечно-ресурсного центру нараховує - 41348 примірників книг, по сільських бібліотеках – 62929. Всього по бібліотечним закладам громади – 104277 примірників книг, що дає змогу популяризувати, розкривати через книгу історичну та культурну у спадщину українського народу.

Пріоритетним напрямком вважається робота з дітьми та молоддю. Поповнення та списання бібліотечних фондів за січень-серпень 2022 року не відбувалось.

Кількість книговидач за 8 місяців 2022 року становить 3007. Динаміка збільшення кількості книговидач у плановому періоді відповідно до фактичного показника попереднього періоду збільшилась на 5 %.

Бібліотечними закладами проведено 132 культурно – мистецьких заходи, які відвідали 2175 осіб. Заходи спрямовані на утвердження патріотизму, духовності і моральності, формування національної свідомості населення шляхом відзначення державних свят, знаменних та пам'ятних дат з історії України .

За звітний період клубними закладами культури громади проведено 178 культурно – мистецьких заходів, які відвідало 8630 глядачів, з них ВПО - 260. Культурно - мистецькі заходи в повному обсязі не проводилися у зв'язку з поширенням на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої короно вірусом SARS-CoV-2 та введення воєнного стану в Україні.

Музей історії Маловисківщини ім. О.С. Ковтуна є комунальною власністю Маловисківської ТГ, має шість експозиційних залів загальною площею 320 кв.м., з кількістю предметів основного фонду – 3532, кількість предметів науково-допоміжного фонду – 5681. Музей історії Маловисківщини ім. О.С. Ковтуна, відкритий для відвідувачів з травня 2022 року. Протягом січня-серпня проведено екскурсій - 52, які відвідало - 468 осіб, з числа внутрішньо переміщених осіб – 211.

Ведеться упорядкування музейного фонду та виготовлення уніфікованих паспортів. Станом на 01.09.2022 року виготовлено уніфікованих паспортів – 720.

Маловисківська дитяча школа мистецтв являється методичним центром в регіоні. Учнівський контингент у 2021-2022 навчальному році - 235 учнів. Розмір батьківської плати за навчання у Маловисківській дитячій школі мистецтв встановлено згідно рішенням сесії Маловисківської міської ради «Про затвердження розміру щомісячної батьківської плати за навчання дітей у Маловисківській дитячій школі мистецтв міської ради» від 26 серпня 2021 року № 828.

Кількість учнів пільгових категорій складає - 71, з них: на 100% звільнені від оплати 65 учні, 6 учнів платять по 50%. Кількість учнів на одну педагогічну ставку - 9 чоловік (18 годин). Кількість діто-днів – 32900. Витрати на навчання одного учня, який отримує освіту у дитячій школі мистецтв складають 16,6тис.грн. Динаміка збільшення кількості учнів, які отримують освіту у ДШМ у плановому періоді відповідно до фактичного показника попереднього періоду не збільшилась.

Дипломи про закінчення ДШМ отримали 24 учнів та 6 учнів отримали довідки про неповну музичну освіту. Надходження від батьківської плати за 8 місяців 2022 року склали 87,6 тис. грн.

У рамках виконання заходів згідно з комплексною програмою розвитку культури, краєзнавства та туризму на 2021-2023 роки, від 28 січня 2021 року №188, протягом звітного періоду капітальні ремонти не відбувалися.

Здійснено поточний ремонт приміщення дитячої школи мистецтв в сумі 55,0 тис. грн. зі спеціального рахунку.

Робота з молоддю

На території Маловисківської територіальної громади станом на 1 вересня проживає 3149 дітей, з них 415 дітей ВПО.

На обліку Служби перебуває 56 дітей, які проживають у 19 сім'ях, які опинились у складних життєвих обставинах у зв'язку із ухиленням батьків від виконання батьківських обов'язків чи то систематично вживають алкогольні напої.

Протягом січня-серпня 2022 року Службою проведено 77 профілактичних заходів, з яких "Діти вулиця", "Вокзал" по території Маловисківської територіальної громади, з них 6 рейдів у нічний період доби у місцях масового скупчення дітей під час яких виявлено 7 дітей без супроводу дорослих та таких, що вживали алкогольні напої. З близькими та дітьми Службою проведено профілактичну роботу та винесено попередження. Під час яких було обстежено 122 сім'ї, з яких : 38 сімей, які опинились у складних життєвих обставинах, 15 сімей у яких проживають діти під опікою і піклуванням, 9 прийомних сімей дитячих будинків сімейного типу, 60 інші сім'ї.

На протязі восьми місяців 2022 року проведено 8 засідань Комісії з питань захисту прав дини, на яких розглянуто 38 питань з метою забезпечення соціально- правового захисту дітей різних категорій.

До суду за вісім місяців 2022 року подано 4-и позовні заяви про позбавлення батьківських прав, по розгляду яких винесено 1-а рішення у порядку статті 164 Сімейного Кодексу України – 1 батько/1 дитина, дві справи, знаходяться в провадженні.

На первинному обліку у Службі перебуває 56 дітей-сиріт, дітей позбавлених батьківського піклування.

Протягом 8 місяців 2022 року на первинний облік Служби поставлено 12 дітей, з яких 5 дитини набули статусу дитини позбавленої батьківського піклування, 7 дітей набули статусу дітей- сиріт.

Станом на 1.09.2022 року 5 дітей влаштовані під опіку , 1 дитина влаштована на перебування в КНП « Кіровоградський обласний спеціалізований будинок дитини нового типу Кіровоградської обласної ради в м. Кропивницький».

На території Маловисківської міської територіальної громади функціонує:

- 2 прийомні сім'ї у яких влаштовані та проживають 4 дітей;
- 2 дитячих будинки сімейного типу до яких влаштовані та проживають 14 дітей.

Під опікою та піклуванням станом на 1.09.2022 року перебуває 47 дітей.

Встановлено та функціонує Єдина інформаційно-аналітична система «Діти» з метою накопичення , зберігання, обліку, пошуку та використання даних про

дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах

Соціальний захист населення

Для надання всебічної підтримки соціально незахищеним верствам населення проводилася робота щодо прийнято документи для призначення житлової субсидії, призначення державних соціальних допомог, призначення пільг, різних видів матеріальних допомог.

З використанням ПК «ІС «Соціальна громада» за період з 01.01.2022 р. по 31.08.2022 р. до Маловисківського відділу з питань призначення та виплати державних соціальних допомог та соціальної підтримки населення Новоукраїнської РДА передано всього 2368 справ, з них: для призначення житлової субсидії – 919 заяв, для призначення державних соціальних допомог – 414 заяв, для призначення пільг – 194 заяви та для призначення допомоги на проживання внутрішньо проживаючим особам – 841 заява. Також з використанням ПК «ІС «Соціальна громада» було сформовано 989 довідок про взяття на облік внутрішньо переміщених осіб.

Здійснено за 8 місяців соціальних виплат та матеріальних допомог на суму 475,7 тис. грн з міського бюджету та з за рахунок субвенцій з державного бюджету – 25,4 тис.грн.

Станом на 01.09.2022 року КП «Маловисківський центр надання соціальних послуг» надано соціальних послуг вдома 94570, а саме послуги надані 292 особам в т.ч. жінки-227 особи та чоловіки-65 осіб.

Надано соціальних послуг з перевезення осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату 41 особі.

За рахунок коштів міського бюджету у звітному періоді здійснювалося фінансування заходів програми розвитку КП Маловисківський центр надання соціальних послуг на 2022-2024 роки», зокрема використано сумі 3753,3 тис. грн. та власних коштів від наданих платних соціальних послуг в сумі 81,6 тис. грн.

Житлово- комунальне господарство

КП «Мала Виска Водоканал» надає послуги по централізованому водопостачанню та водовідведенню стічних вод з наступним їх очищенням. Підприємство також надає послуги із збирання та вивезення твердих побутових відходів.

Мережі водопостачання та водовідведення розміщені на 94 вулицях і провулках міста і селищ Заповідне та Вишневе, села Паліївка та с.Мануйлівка протяжністю 72,0км. Всього підприємство надає послуги по водопостачанню 3806 абонентам населення і 202 організаціям і підприємствам. По населенню встановлено 3225 водолічильників. а це 84,7 відсотків. Кількість абонентів споживання води постійно зростає.

Вода подається з 19 артезіанських свердловин (в тому числі 6 резервних АС) та трьох шахтних колодязів. Також на балансі підприємства є 12 водорозбірних башт з 1964 року та 2 резервуари по 100 м3.

Протягом 8 місяців 2022 року ліквідовано 65 аварійних випадків.

Постійно проводиться ремонт водорозбірних вуличних колонок у селищах Вишневе, Заповідне та в місті по вулицям Коцюбинського, Шевченка, Першотравневій, Південній та інших.

Кожного року проводиться хлорування води, очищення резервуарів та башт та їх ремонт. Хлорування у 2022р. проведене в серпні.

На протязі року проводяться роботи по заміні насосного та електрообладнання, ремонт насосів.

Постійно проводиться прибирання санітарних зон артезіанських свердловин, шахтних колодязів та мережі водовідведення.

Підприємство здійснює централізоване водовідведення та проводить очистку стічних вод на очисних спорудах. Для цього стічні води по 11 вулицях по самотічному каналізаційному колектору збираються на каналізаційній насосній станції і по напірному колектору довжиною 3,5 км (2 вітки колектора) перекачуються на очисні споруди. Загальна протяжність каналізаційної мережі складає 13,3 км.

На мережі самотічного колектора знаходяться оглядові колодці глибиною від 1 до 7 метрів, які постійно потребують очищення та ремонту, діаметр колектора від 100 до 350 мм.

Станом на 01.09.2022 року ліквідовано 61 заторів на каналізаційних мережах.

Кількість абонентів по наданню послуг із збирання та вивезення ТПВ складає 2203, в тому числі:

- по населенню – 2136;
- по бюджетним організаціям - 12);
- по іншим споживачам - 55.

За 8 місяців 2022 року реалізовано води 99,0 тис.м³ на суму 2850,9 тис.грн.

Тариф за 1 м³ води встановлено в розмірі 28,80 грн. Рівень відшкодування тарифу за водопостачання за 8 міс.2022 р. складає 83,3%.

За 8 місяців 2022 року пропущено стоків 29,2 тис.м³ на суму 1376,4 тис.грн

Тариф за 1 м³ стоків встановлено в розмірі 47,10 грн. Рівень відшкодування тарифу за водовідведення за 8 міс.2022 р складає 83,1%.

За 8 місяців 2022 року вивезено 2,4 тис.куб.м твердих побутових відходів на суму 527,3тис.грн.

Тариф за 1 м³ ТПВ встановлено в розмірі 214,68 грн Рівень відшкодування тарифу за вивіз сміття за 8 міс.2022р.складає 82,2%.

Фактична собівартість 1 м³ водопостачання за 8 міс.2022 р. склала 28,82 грн. і зросла порівняно до тарифу на 20,1%.

Фактична собівартість 1 м³ водовідведення за вказаний період склала 47,22 грн. і зросла порівняно до тарифу на 20,3%.

Фактична собівартість 1 м³ вивезення твердих побутових відходів за вказаний період склала 217,64 грн. і зросла порівняно до тарифу на 21,7%.

Ріст витрат обумовлений в першу чергу зростанням вартості електроенергії, витратних матеріалів для ліквідації аварійних ситуацій, паливо-мастильних матеріалів, а також підвищенням ставок податків.

Заборгованість за надані послуги водопостачання станом на 01.09.2022 року складає 177,4 т.грн., водовідведення – 191,1 тис.грн., зв вивіз ТПВ – 75,2 тис.грн., всього 443,7 тис.грн. Робота з дебіторами проводиться постійно.

З початку року підприємство отримало з міського бюджету відшкодування різниці в тарифах в сумі 636,9 тис.грн.

З січня по серпень 2022 року здійснено комплекс робіт по благоустрою ТГ, а саме: розчищення доріг від снігу, посипка доріг, спилювання та пониження крони дерева згідно рішень виконавчого комітету, розчищення доріг та бордюрів, білування дерев та бордюрів, косіння бур'янів, санітарне утримання місць загального користування (парки, рекреаційні зони, сквери та майданчики, пам'ятники культурно історичної спадщини, площі, проспекти, вулиці, дороги, пішохідні та велосипедні доріжки, кладовища) та інші території загального користування.

У весняно - літній період проводились роботи по озелененню міста, а саме: насадження, догляд, обробіток від шкідників та підживлення добривами. По вул. Шевченка розроблено клумби та висаджено чорнобривці.

Проводились роботи по видаленню та санітарній очистці дерев згідно рішень виконавчого комітету.

Працівниками комунального підприємства на Береговій зоні відпочинку р. Вись було змонтовано оглядову площадку для виходу на яку було збудовано кладку протяжністю 20 м.

На протязі 6 місяців було проведено ямковий ремонт доріг на суму 276,3 тис грн. а саме: вул. Центральна, вул. Європейська, вул. Шевченка, вул. Залізнична, пр. Велігіна, пр. Авіаційний, вул. Промислова, вул.Київська вул. Професійна, двір міської лікарні, с. Паліївка вул. Лесі Українки, пров. Покрови, вул. Шкільна, Лозуватка вул.Миру, вул.Степова,

Проведено підсипку та грейдерування та профілювання вулиць, вул. Берегова, пр. Береговий, вул. Вишнева, вул. Севастопольська, вул. Князька, вул. Г. Перебийноса, вул. Першотравнева, вул. Привокзальна, вул. Героїв Крут, вул. Мирна, вул. П.Сагайдачного, пр. Зарічний. вул. Зоряна вул. Бровченка, центральне кладовище.

Закуплено підсипкову суміш для проведення робіт в кількості 450 т на суму 178,6 тис.грн.

Проведено реконструкцію автобусної зупинки по вул. Центральна,53 використано кошти в сумі 17,4 тис.грн.

Здійснено заміну кабеля вуличного освітлення протяжністю 30 м. по пр. Велігіна. Замінено автоматичні вимикачі по вул. Велігіна ,та вул. Космонавтів, замінено на береговій зоні відпочинку 10шт замінено цифровий таймер - с. Паліївка, с. Олександрівка - замінено перехідники для економного використання вуличного освітлення в кількості 10 шт., с. Лозуватка - замінено енергозберігаючі лампочки в кількості 15 шт., с. Мануйлівка - замінено енергозберігаючі лампочки

в кількості 10 шт. У міському парку та по алеї на вул. Центральній було замінено вуличних світильників в кількості 15 шт.

Постійно проводяться заходи по утриманню території полігону сміттєзвалища у належному санітарному стані, упорядкування під'їзних шляхів. Ліквідовано 14 стихійних сміттєзвалищ: с. Паліївка - 5 стихійних сміттєзвалища, с. Олександрівка, с. Лозуватка, с. Миролюбівка, вул. Садова, вул. Професійна, вул. Польова, вул. Промислова, вул. Чабана, вул. Залізнична

Цивільний захист населення та території

З січня по серпень 2022 року проведено 7 засідань міської комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій Маловисківської міської ради.

Взято участь у 14 засіданнях обласної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій Кіровоградської обласної державної адміністрації.

Взято участь у 13 засіданнях районної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій Новоукраїнської районної державної адміністрації.

Здійснено 4 спеціальні об'єктові тренування сил цивільного захисту міської субланки районної ланки територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту Кіровоградської області (із залученням органів з евакуації)

Проведено комісійне обстеження оцінки стану готовності 25 захисних споруд цивільного захисту та 8 найпростіших укриттів зі складанням відповідних актів.

Пройшли спеціальне навчання та перевірку знань з питань пожежної безпеки (пожежно – технічний мінімум) на комерційній основі 9 осіб керівного складу міської ради (голова, перший заступник, начальник відділу містобудування та архітектури, 6 старост).

2. Мета, завдання та основні заходи соціально-економічного розвитку Маловисківської міської ради на 2023 рік.

Метою Програми є розвиток територіальної громади за рахунок ефективного використання економічного, соціального, фінансового, культурного, ресурсного потенціалу; підвищення бюджетоспроможності за рахунок розширення кола оподаткування та ефективного контролю за повнотою сплати податків; ефективності використання її внутрішнього природно-ресурсного потенціалу; розвиток підприємництва; розвиток інвестиційної та інноваційної діяльності, забезпечення належного соціального захисту населення та створення сприятливих умов для підвищення його добробуту.

2.1. Розвиток людського потенціалу

2.1.1. Якісна освіта для всіх

Основні завдання:

забезпечення обов'язкової дошкільної освіти для дітей старшого дошкільного віку та поліпшення її якості;

створення єдиного освітнього простору та забезпечення рівних умов для здобуття загальної середньої освіти;

створення в освітніх закладах умов, які відповідають сучасним вимогам розвитку освіти та забезпечують якісне проведення освітнього процесу; підвищення якості підготовки здобувачів освіти до зовнішнього незалежного оцінювання;

забезпечити психолого-педагогічний, медичний та методичний супровід освітнього процесу у ЗДО та ЗЗСО;

створення освітнього середовища для освіти дошкільнят і учнів з особливими освітніми потребами;

оптимізація мережі ЗЗСО відповідно до демографічної ситуації;

сприяти досягненню нової сучасної якості дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти, відповідно до запитів та можливостей дошкільнят, здобувачів освіти, вихованців; максимальне наближення навчання і виховання кожного учня, вихованця до їх здібностей та особливостей;

підвезення учасників освітнього процесу до місць навчання і додому; забезпечити участь здобувачів освіти (вихованців), педагогічних працівників у міських, обласних, всеукраїнських та міжнародних фестивалях, конкурсах, змаганнях, виставках, конференціях тощо;

створення належних умов для літнього оздоровлення дітей і підлітків;

впровадження заходів з енергозбереження, забезпечення належної підготовки закладів та установ освіти до нового навчального року та роботи в осінньо-зимовий період;

продовження роботи із зміцнення матеріально-технічної бази закладів освіти;

придбання дитячих ігрових та спортивних майданчиків в тому числі інклюзивні майданчики;

забезпечити розвиток сучасного інформаційно-комунікаційного, матеріально-технічного оснащення освітнього процесу в кожному закладі загальної середньої освіти;

забезпечення широкого доступу до інформаційних ресурсів Інтернету;
створення безпечних умов у закладах загальної середньої освіти впровадження в освітній процес технологій дистанційного та змішаного навчання;
здійснення заходів щодо дотримання протиепідемічних вимог у закладах освіти громади з метою протидії поширенню коронавірусної інфекції ;
забезпечення сучасним обладнанням навчальних кабінетів хімії, біології, фізики, географії та математики;
здійснення заходів з протипожежної безпеки закладів освіти громади.

Очікувані індикатори:

охоплення всіма формами дошкільної освіти 98% дітей віком від 3 до 6 років;
стовідсоткове охоплення дошкільною освітою дітей 5-річного віку;
забезпечення всіх закладів освіти швидкісним доступом до мережі Інтернет. ;
забезпечення початкових класів закладів загальної середньої освіти сучасним комп'ютерним і мультимедійним обладнанням та меблями ;
оснащення кабінетів сучасним технічним обладнанням у закладах освіти;
підвищення рівня охоплення позашкільною освітою дітей шкільного віку та поліпшення її якості;

2.1.2.Розвиток медичної галузі

Основні завдання:

медична практика з надання первинної та інших видів медичної допомоги населенню;
проведення профілактичних щеплень;
залучення молодих кваліфікованих спеціалістів для роботи як в сільських підрозділах, так і в міській амбулаторії;
планування, організація, участь та контроль за проведенням профілактичних оглядів та диспансеризації населення, здійснення профілактичних заходів, у тому числі безперервного відстеження стану здоров'я пацієнта з метою своєчасної профілактики, діагностики та забезпечення лікування хвороб, травм, отруень, патологічних, фізіологічних (під час вагітності) станів;
консультації щодо профілактики, діагностики, лікування хвороб, травм, отруень, патологічних, фізіологічних (під час вагітності) станів, а також щодо ведення здорового способу життя;
реалізація заходів щодо залучення та закріплення молодих спеціалістів - лікарів для роботи в лікарні, створення умов для праці та проживання молодих спеціалістів; профілактика, раннє виявлення та ефективне лікування хвороб (системи кровообігу, онкологічних захворювань, цукрового діабету);
сповільнення епідемії туберкульозу та поширення ВІЛ-інфекції;
поліпшення матеріально – технічної бази лікарні;
проведення капітальних та поточних ремонтів;
забезпечення санітарним транспортом.

Очікувані результати:

поліпшення умов надання медичної допомоги населенню;
поліпшення кадрової ситуації;
придбання медичного обладнання;

раннє виявлення онкологічних захворювань;
пільгове медикаментозне забезпечення певних категорій населення;
виготовлення проектно-кошторисної документації та проведення капітальних ремонтів;
проведення поточних ремонтів (інфекційного, терапевтичного, дитячого відділень, пральні).

2.1.3. Розвиток фізичної культури і спорту

Основні завдання :

проведення фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи за місцем проживання, роботи, навчання та в місцях масового відпочинку;
забезпечення проведення комплексних спортивно-масових змагань та участь збірних команд, в тому числі комплексний захід – спартакіаду міста;
підтримка футбольної команди «Вись»;
залучення до занять фізичною культурою і спортом людей з обмеженими фізичними можливостями;
впроваджувати передові форми співпраці дошкільних та закладів загальної середньої освіти з метою відбору найбільш обдарованих дітей з підготовки резерву збірних команд міста та громади;
проводити відкритий чемпіонат з дзюдо ДЮОЦ «Вись», чемпіонати, першості , турніри, фізкультурно – спортивні свята, навчально – тренувальні збори з олімпійських та не олімпійських видів спорту, забезпечувати участь сильніших спортсменів, збірних команд міста в обласних, Всеукраїнських змаганнях і турнірах;
проводити міські змагання серед ветеранів спорту та забезпечувати їх участь, по мірі можливості, у обласних та Всеукраїнських спортивних заходах;
забезпечувати перепідготовку та підвищення кваліфікації тренерів, фахівців сфери фізичної культури і спорту;
забезпечити збереження, ремонт, реконструкцію та ефективне використання спортивних споруд.

Очікувані індикатори:

збільшення кількості осіб, які займаються фізкультурно-оздоровчою роботою в закладах освіти, в місцях масового відпочинку;
забезпечення рухової активності та змістовного дозвілля мешканців міста для зміцнення здоров'я, підведення підсумків роботи по розвитку фізичної культури і спорту;
підвищення рівня охопленості людей з інвалідністю фізкультурно-оздоровчою та спортивною роботою;
створення спортивних резервів для збірних команд міста та громади;
підвищення результатів виступів збірних команд міста і окремих спортсменів у обласних, Всеукраїнських та змаганнях приумножуючи спортивний імідж міста, громади;
підвищення кваліфікації працівників фізичної культури і спорту згідно плану

перепідготовки;

створення належних умов для занять фізичною культурою та всіма видами спорту.

2.1.4. Розвиток культурного та духовного середовища, збереження та популяризація культурної спадщини

Основні завдання:

забезпечення надання якісних культурно-мистецьких та інформаційно-

просвітницьких послуг населенню та впровадження нових форм і методів

роботи в закладах культури громади ;

проведення інвентаризації та паспортизації пам'яток культурної спадщини територіальної громади;

поповнення та збереження фондів бібліотек та музею територіальної громади ;

проведення ремонтно-реставраційних робіт на пам'ятках та об'єктах культурної спадщини;

створення сприятливих умов для розвитку культурних і творчих ініціатив з урахуванням місцевих особливостей;

сприяння становленню талановитої мистецької молоді;

збереження національних традицій, проведення фестивалів, конкурсів,

свят, пленерів, виставок;

здійснення технічного переоснащення закладів культури територіальної громади;

надання підтримки майстрам – аматорам.

Очікувані результати:

підвищення якості надання послуг культури населенню;

підвищення рівня матеріально-технічного забезпечення закладів

культури і мистецтва територіальної громади, культури, розширення культурно-мистецьких послуг;

забезпечення збереження та належного використання культурної спадщини.

2.1.5. Розвиток молодіжної інфраструктури, її національно-патріотичне виховання

Основні завдання:

створення умов для патріотичного виховання молоді, запобігання

негативним проявам у молодіжному середовищі шляхом залучення до участі

у всеукраїнських і регіональних інформаційно-просвітницьких та мистецьких акціях і заходах та проєктах;

пропаганда здорового способу життя;

створення сприятливого середовища для забезпечення зайнятості учнівської молоді у вільний від навчання час; підвищення рівня громадської активності

молоді, створення морально-етичних засад для її всебічного розвитку;

залучення молоді до розроблення пропозицій щодо вдосконалення механізму реалізації державної молодіжної політики;

збільшення чисельності молоді, що бере участь у діяльності дитячих і молодіжних громадських організацій;

стимулювання молоді до участі у волонтерській діяльності та волонтерських ініціативах, у тому числі, вразливих груп молоді;

сприяння поширенню толерантності та солідарності молоді, забезпечення умов для рівної участі всіх груп молоді у суспільному житті, запобігання стереотипам, протидії мові ненависті та дискримінації за будь-якими ознаками.

Очікувані індикатори:

підвищення ролі сім'ї в суспільстві, рівня поінформованості населення з гендерних питань;

попередження домашнього насильства та торгівлі людьми;

активізація діяльності молодіжних громадських організацій; підвищення рівня громадської активності та патріотичної свідомості молоді, створення морально-етичних засад для її всебічного розвитку.

2.1.6. Підтримка дітей та сім'ї

Основні заходи:

своєчасне виявлення та облік дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, надання у визначений законодавством строк таким дітям статусу дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування;

здійснення перевірки стану виховної роботи з дітьми у у навчальних закладах за місцем проживання;

усиновлення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; влаштування дітей під опіку (піклування), до прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу;

забезпечення соціально-правового захисту дітей, розлучених із сім'єю, дітей-переселенців; дітей біженців, дітей які потребують додаткового захисту;

забезпечення соціально-правового захисту внутрішньопереміщених дітей без супроводу законних представників шляхом надання відповідного статусу;

формування навичок відповідального батьківства, здійснення профілактики соціального сирітства.

Очікувані індикатори:

створення дружнього середовища до дітей в громаді;

вдосконалення системи захисту прав та інтересів дітей;

забезпечення раннього виявлення соціальних проблем, запобігання порушення прав дитини шляхом удосконалення системи соціальних послуг в громаді;

створення передумов для забезпечення житлом, гуртожитками дітей-сиріт. Дітей позбавлених батьківського піклування та осіб з їх числа за рахунок коштів державної субвенції та інших джерел фінансування.

2.1.7. Соціальний захист населення

Основні заходи:

забезпечення реалізації прав окремих категорій громадян, здійснення заходів, направлених на зниження рівня бідності та покращення рівня життя, матеріальних умов громадян похилого віку, осіб з інвалідністю, ветеранів війни, праці, учасників бойових дій, учасників АТО/ООС, внутрішньо переміщених осіб та інших категорій громадян;

реалізація заходів міських цільових програм соціального спрямування;

всебічна підтримка та проведення роз'яснювальної роботи з внутрішньо переміщеними особами;

прийняття документів та внесення даних ПК «ПС «Соціальна громада»;
проводити інформаційно-роз'яснювальну роботу щодо соціального захисту населення; забезпечувати нагляд за умовами проживання недієздатних осіб, які проживають на території Маловисківської ТГ; забезпечення взаємодії з громадськими організаціями інвалідів та ветеранів; надання соціальних послуг громадянам не здатним до самообслуговування і які потребують постійної сторонньої допомоги, сім'ям з дітьми, які попали в складні життєві обставини, покращення доступу мешканців ТГ до належного спектру якісних соціальних послуг, що надаються в межах громади відповідно до державних стандартів; надання соціальних послуг з перевезення осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату; всебічна підтримка ВПО (оформлення документів, надання компенсаційних виплат, надання гуманітарної допомоги та інше); постійний моніторинг якості соціальних послуг, що надаються в ТГ.

Очікувані індикатори:

дотримання соціальних гарантій щодо надання послуг населенню;
підвищення рівня соціального захисту учасників АТО/ООС, членів їх сімей, сімей загиблих (померлих) учасників АТО/ООС;
охоплення соціальним обслуговуванням одиноких непрацездатних громадян, осіб похилого віку, осіб та дітей з інвалідністю, які опинилися в складних життєвих обставинах;
прийом документів для надання державних соціальних допомог, пільг;
стовідсотковий прийом документів на забезпечення санаторно-курортним лікуванням осіб, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, осіб з інвалідністю та учасників бойових дій з числа учасників АТО та ООС.

2.1.8.Цифровізація публічних послуг, якісне надання адміністративних послуг

Основні заходи:

організація надання через ЦНАП усіх адміністративних послуг, які належать до власних та делегованих повноважень згідно з затвердженим Переліком;
розширення переліку адміністративних послуг;
запровадження моделі комплексної послуги за принципом «життєва ситуація» (відбувається міграційний відтік працездатного населення з Маловисківської ТГ та збільшення чисельності внутрішньо переміщених осіб з непідконтрольних України територій.);
розвиток системи інформування громадян щодо порядку надання адміністративних послуг в ЦНАП (кол- та онлайн-консультацій громадянам);
облаштування віддалених робочих місць адміністраторів ЦНАП у відповідності до сучасних санітарних, ергономічних норм та укомплектування їх сучасним обладнанням, закупівля комп'ютерної техніки;
забезпечення сталого функціонування систем відеофіксації робочих процесів у приміщеннях віддалених робочих місць адміністраторів ЦНАП з метою мінімізації корупційних ризиків та підвищення рівня безпеки;
організація в приміщенні ЦНАП (зона очікування) зон зарядки мобільних

пристроїв;
організація навчання та підвищення кваліфікації адміністраторів ЦНАП;
проведення моніторингу якості надання адміністративних послуг та дозвільно-погоджувальних процедур в ЦНАП;
розміщення інформації про ЦНАП на носіях зовнішньої реклами (білборди, та ін.), випуск друкованої промоційної продукції та пропагування користування електронними сервісами серед населення.

Очікувані індикатори:

ідентифікація ЦНАП серед громадськості як «Відкритого офісу» з переліком послуг;
забезпечення актуального стану Переліку адміністративних послуг, що надаються через ЦНАП, у тому числі і електронних послуг;
мінімізація кількості візитів до ЦНАП та термінів прийому громадян, зокрема шляхом запровадження моделі комплексної послуги за принципом «життєва ситуація»;
доступність адміністративних послуг для мешканців Маловисківської міської територіальної громади;
підвищення кваліфікаційного рівня адміністраторів ЦНАП, їх функціональної мобільності з метою взаємозамінності;
формування позитивного іміджу ЦНАП серед мешканців Маловисківської міської територіальної громади.

2.1.9. Екологічна безпека

Основні заходи:

впровадження роздільного збору твердих побутових відходів шляхом просвітницької діяльності про сортування ТПВ, впровадження сортування відходів у закладах освіти;
придбання контейнерів з роздільного збору побутових відходів для населених пунктів громади;
проведення робіт з екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів;
проведення екологічних заходів з пропаганди охорони навколишнього природного середовища ;
екологічне поліпшення стану річок (контроль за розорюванням прибережних захисних смуг);
проведення екологічних заходів з пропаганди охорони навколишнього природного середовища;
ініціювання розроблення проєктів землеустрою з організації та встановлення меж території природно-заповідного фонду;
виготовлення паспортів на місця видалення відходів (с.Паліївка, с.Мануйлівка);
відновлення зелених насаджень шляхом висадження та здійснення догляду за ними.

Очікувані індикатори:

зменшення негативного впливу відходів на довкілля;
поліпшення стану навколишнього природного середовища у місті.

2.1.10. Підвищення рівня зайнятості населення

Основні заходи:

сприяння розвитку підприємництва шляхом орієнтації безробітних на започаткування підприємницької діяльності, зокрема, мешканців сільської місцевості з метою відродження сільськогосподарського виробництва, започаткування агробізнесу тощо; надання індивідуальних та групових консультацій безробітним:

забезпечення організації громадських робіт суспільно корисного спрямування для додаткового стимулювання мотивації до праці;

проводити роботу щодо стимулювання діяльності роботодавців, спрямованої на створення нових робочих місць та працевлаштування;

професійна орієнтація професійне навчання;

посилення мотивації громадян до легальної зайнятості, розв'язання проблеми із виплатою заробітної плати «в конвертах», насамперед у сфері малого бізнесу.

Основні індикатори:

зменшення чисельності безробітного населення, зареєстрованого у державній службі зайнятості;

забезпечення тимчасовою зайнятістю шляхом залучення до участі в оплачуваних громадських роботах незайнятих громадян;

працевлаштування за сприянням Державної служби зайнятості незайнятих громадян;

охоплення професійною підготовкою більшої кількості осіб.

2.2. Підвищення конкурентоспроможності економіки.**2.2.1. Розвиток високотехнологічного сільськогосподарського виробництва****Основні завдання:**

Сприяти:

використанню сучасних технологій для збільшення обсягів виробництва сільськогосподарської продукції за рахунок вирощування сучасних високопродуктивних сортів рослин, вирощування продукції рослинництва, енергоекономічної та потужної техніки;

підвищенню якості виробленої продукції та покращенню умов для реалізації сільськогосподарської продукції в межах регіону; виробництву органічної продукції;

залученню коштів державної підтримки галузі агропромислового виробництва; підвищення рівня самозайнятості сільського населення, перш за все молоді, яка проживає на сільських територіях, шляхом підтримки проектів розвитку ринкової інфраструктури, в тому числі, обслуговуючих кооперативів.

Очікувані індикатори:

зростання обсягів виробництва валової продукції сільського господарства у сільськогосподарських підприємствах;

підвищення урожайності зернових та зернобобових культур;

зростання виробництва продукції рослинництва.

2.2.2. Створення умов для розвитку малого та середнього підприємництва**Основні завдання:**

сприяння суб'єктам малого і середнього підприємництва у підвищенні рівня їх фінансової грамотності шляхом інформування про проведення тренінгів, семінарів для суб'єктів підприємницької діяльності;

ознайомлення з грантовими конкурсами, державними програмами підтримки, а також кредитами 5-7-9;

забезпечення конструктивного діалогу з підприємницьким середовищем з проблемних питань; посилення підтримки підприємництва, шляхом надання якісних адміністративних послуг;

інформування підприємців про діяльність бізнес-асоціацій, спрямовану на розвиток та підвищення конкурентоспроможності малого та середнього бізнесу.

Очікувані індикатори:

збільшення надходжень коштів до бюджету громади від діяльності суб'єктів підприємництва;

збільшення кількості діючих суб'єктів підприємництва;

збільшення обсягів реалізації продукції.

2.2.3. Сприяння покращенню інвестиційного клімату

Основні завдання:

продовження роботи щодо оновлення реєстру інвестиційних пропозицій, вільних земельних ділянок та незадіяних виробничих приміщень громади; надання оперативної інформаційно-консультативної допомоги потенційним інвесторам з метою максимального задоволення їх потреб в одержанні достовірної і актуальної інформації щодо інвестиційної привабливості Маловисківської ТГ, існуючих можливостей та переваг для потенційних інвесторів;

сприяння реалізації інвестиційних проєктів, які знаходяться на стадії впровадження

що дасть змогу збільшити обсяги залучених інвестицій та створити нові робочі місця;

сприяти участі суб'єктів підприємницької діяльності у міських, обласних, регіональних, міжнародних виставково-ярмаркових заходах, як інструменту презентації економічного потенціалу міської територіальної громади на різних рівнях.

Очікувані індикатори:

підвищення інвестиційної привабливості та покращення інвестиційного клімату громади;

збільшення обсягів експорту товарів місцевого товаровиробника.

2.3. Сталий розвиток територій

2.3.1. Фінансово-бюджетна політика

Основні завдання:

розвиток власної ресурсної бази шляхом:

розширення дохідних джерел (податків і зборів) міської територіальної громади;

підвищення ефективності використання бюджетних коштів за рахунок:

оптимізації мережі та чисельності працівників бюджетних установ, які утримуються

за кошти місцевого бюджету у межах затверджених асигнувань на оплату праці;

недопущення виникнення простроченої кредиторської заборгованості по захищених статтях видатків у бюджетній сфері;
забезпечення оптимізації витрат головних розпорядників коштів бюджету міської територіальної громади шляхом виключення неперіоритетних та неефективних завдань відповідного головного розпорядника;
підвищення ефективності бюджетного процесу та фінансової дисципліни через затвердження бюджетного регламенту міської територіальної громади;
застосування програмно-цільового методу бюджетування з метою підвищення прозорості та ефективності використання фінансових ресурсів;
дотримання принципу рівних гендерних прав і можливостей під час формування бюджетних показників;
забезпечити роботу «Інформаційно-аналітичної системи управління плануванням та виконанням місцевих бюджетів «LOGICA».

Очікувані індикатори:

забезпечення виконання планових показників надходжень податків, зборів та інших обов'язкових платежів до місцевого бюджету, обрахованих відповідно до норм Податкового кодексу України і Бюджетного кодексу України.

2.3.2. Містобудівна діяльність

Основні завдання:

виготовлення містобудівної документації Маловисківської територіальної громади для ефективного і раціонального планування територій, розвитку інженерної та соціальної інфраструктури населених пунктів, зокрема виготовлення генеральних планів територій с.Лаліївка, с.Олександрівка, с.Вишневе;
актуалізація та приведення містобудівної документації у відповідність до сучасного стану території з урахуванням розвитку у перспективі;
забезпечення загальнодоступності містобудівної документації;

Очікувані індикатори:

забезпечення населених пунктів Маловисківської міської територіальної громади оновленою містобудівною документацією місцевого рівня – генеральними планами, зонінгами, детальними планами територій.

2.3.3. Житлово-комунальне господарство

Основні завдання:

проведення заходів з обслуговування вуличного освітлення по території ТГ;
утримання і розвиток об'єктів благоустрою, в тому числі санітарне утримання місць загального користування (парки, рекреаційні зони, сквери та майданчики, пам'ятки культурно історичної спадщини, площі, проспекти, вулиці, дороги, провулки, пішохідні та велосипедні доріжки, кладовища) та інші території загального користування;
виконання комплексу технічних робіт при підготовці та проведенню культурно-масових заходів;
покращення матеріально-технічної бази комунального підприємства;
укладання та ремонт тротуарів, доріжок, пішохідних переходів;

утримання та обслуговування полігону ТПВ, ліквідація стихійних сміттєзвалищ.
очистка артезіанських свердловин ;
збільшення питомої ваги забезпеченості централізованим водопостачанням та каналізуванням населення громади;
проведення робіт по заміні ветхого та зношеного трубопроводу;
очистка каналізаційної мережі, самотічного колектора та каналізаційної насосної станції ;
ремонт сміттєвоза ;
придбання контейнерів для ТПВ та роздільного збору вторинної сировини;
придбання спецтехніки для комунального підприємства.

Очікуванні індикатори:

проведення ремонту водопровідних та каналізаційних мереж;
забезпечення безперебійними та якісними послугами з водопостачання усіх категорій споживачів;
скорочення втрат води у мережах;
забезпечення своєчасного та якісного водовідведення від підприємств, установ, організацій та населення міста;
підвищення рівня якості утримань території населених пунктів громади у належному стані, в її санітарному очищенні, збереженні об'єктів загального користування;
зменшення шкідливого впливу побутових відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини;
поліпшення санітарного та естетичного стану території громади та міста.
освітлення території громади та міста відповідно до потреб.
збільшення терміну придатності елементів благоустрою, зовнішнього освітлення та інших об'єктів благоустрою за рахунок технічного створення умов для очищення міста від забруднення побутовими відходами;
забезпечення належних умов для проживання та відпочинку населення.
забезпечення схоронності та відновлення зелених насаджень, які знаходяться на обслуговуванні підприємства.

2.3.4.Земельні відносини

Основні заходи:

встановлення меж громади та населених пунктів Маловисківської міської територіальної громади;
проведення робіт із укладання та переукладання договорів оренди земель, з метою встановлення розміру ставок орендної плати відповідно до чинного законодавства;
підвищення ефективності міського землекористування та збільшення надходжень коштів до міського бюджету від плати за землю, продажу земельних ділянок та права оренди землі;
проведення інвентаризації та коригування грошової оцінки земель, визначення меж міста;
виготовлення технічної документації та розробка проектів землеустрою щодо відведення у власність, в оренду земельних ділянок;
оформлення документів на земельні ділянки усіх наявних землекористувачів;
удосконалення порядку справляння плати за землю;

встановлення дієвого контролю за використанням відчужених земельних ділянок для підприємницької діяльності;

здійснення комплексу робіт щодо регулювання надходжень в бюджет громади від сплати земельного податку, орендної плати за користування землею, укладення земельних сервітутів для розміщення об'єктів інженерної, транспортної, енергетичної інфраструктури та зв'язку.

реалізація заходів програми розвитку земельних відносин на території Маловисківської міської територіальної громади на 2022 – 2026 роки.

Очікувані індикатори:

підвищення ефективності та екологічної безпеки використання земельних ресурсів;

формування земельних ділянок інвестиційно привабливих для подальшої можливої передачі прав оренди або продажу громадянам, юридичним особам на земельних торгах задля раціонального використання земель комунальної власності Маловисківської міської територіальної громади та наповнення бюджету.

виявлення земельних ділянок, що не використовуються або використовуються без правовстановлюючих документів шляхом проведення інвентаризації та аудиту земель;

розроблення та введення в дію нової нормативної грошової оцінки земель з метою збільшення надходжень до бюджету міської територіальної громади.

забезпечення автоматизації процесів формування, обліку, оцінки земельних ділянок.

Розвиток дорожньої інфраструктури

Основні заходи:

утримання доріг міста та сільських населених пунктів територіальної громади в належному технічному стані;

поліпшення якості дорожнього покриття автодоріг на 2023 рік;

проведення капітальних ремонтів, реконструкції дорожнього покриття міста та сільських населених пунктів громади;

проведення поточного ямкового ремонту, профілювання, грейдерування та підсіпка доріг комунальної власності територіальної громади зокрема:

Назва об'єкту(дорога, вулиця, провулок)	Вид проведення робіт	Розрахунок ва площа проведенн робіт (км.2 (м.2)	Обсяг фінансув (тис.грн.)
с.Паліївка вул.Берегова,Степова,Пятихатки,Кущо ва, пров Петрича вул.Петрича(Витязева), пров. Покрови, вул. Лесі Українки, вул. Мічуріна, пров. Лесі Українки, вул.Мічуріна.	Грейдерування, профілювання,пі дсіпка	0,00265	60,0
с. Мануйлівка	Грейдерування,	0,0023	52,0

вул. Берегова, вул. Садова, вул. Миру, с.Лутківка, вул. Молодіжна.	профілювання, пі дсипка		
с.Первомайське, вул.Малахівська.	Грейдерування, профілювання, пі дсипка	0,0056	120,0
с.Олександрівка вул.Правди, вул.Перемоги, вул.Південна, вул.Вербова, пров.Правди, пров.Східний. с.Тарасівка	Грейдерування, профілювання, пі дсипка	0,0195	176,0
с.Миролюбівка вул. Центральна, вул.Південна, вул.Чкалова,	Грейдерування, профілювання, пі дсипка	0,009	200,0
с. Лозуватка вул. Київська, вул.Чайковського, вул.Набережна, вул. Перемоги, вул. Степова, вул.Зарічна, вул.Садова, пер. Шкільний. с. Димине, вул. Кузнецова, вул. Польова, вул. Берегова, вул. Чайковського, вул. Київська,	Грейдерування, профілювання, пі дсипка	0,0762	400,0
м. Мала Виска вул. Севастопольська, вул. Вишнева, вул. Горіхова, вул. В.Чабана, вул. Матросова, вул. Ковтуна, вул. Осіпенка, вул. Бесарабська, вул. Гоголя, вул. Г.Перебийноса, вул. Князька, вул. Б.Хмельницького, вул. Професійна, вул. Коперативна, вул.Панкова, вул. Л.Толстого, вул. Мічуріна, вул. Першотравнева, вул. Островського, пер. Зарічний, вул. Мирна, вул. Радісна, пер.Є.Маланюка, вул. Маланюка, вул.Чехова,	Грейдерування, профілювання, пі дсипка	0,11445	1200,0
ВСЬОГО		0,2297	2208,0
с.Паліївка вул. Покрови, пров.Покрови, вул.Лесі Українки,	Ямковий ремонт	78	28,8
с. Мануйлівка вул. Водолазко, вул.Набережна, вул.Польова,	Ямковий ремонт	480	189,8
с.Олександрівка вул. Першотравнева, вул. Красна вул. Центральна	Ямковий ремонт	310	63,5
с. Миролюбівка	Ямковий ремонт	200	79,6

вул. Горбенка ,вул. Набережна,вул. Вишнева, вул.Центральна.			
с. Лозуватка вул. Миру,вул. Степова	Ямковий ремонт	200	79,3
м. Мала Виска вул. Європейська, вул. Тобілевича, вул. Центальна, вул. Гоголя, вул. Київська, вул.Спортивна, пр.Велігіна вул. Промислова, вул. Професійна, пров. Професійний, вул. Шкільна, вул. Шевченка ,пров. Авіаційний, вул.Матусівська. вул.Містечкова.	Ямковий ремонт	960	380,4
ВСЬОГО		2228	821,4

Очікувані індикатори:

підвищення ефективності використання бюджетних коштів, які спрямовуються на вказані цілі, активізація роботи щодо утримання доріг громади в належному технічному стані, поліпшення якості дорожнього покриття автодоріг та безпечних і комфортних умов руху транспортних засобів на вулично-дорожній мережі; проведення робіт з капітального ремонту та реконструкції вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах ; створення умов для безпечного руху.

Цивільний захист населення та території

Основні заходи:

здійснення першочергових заходів щодо захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій;

створення автоматизованої системи централізованого оповіщення населення на базі сучасних технологій з метою оперативного оповіщення населення про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій техногенного, природного або воєнного (військового) характеру;

створення та накопичення матеріального резерву паливно-мастильних матеріалів, лікарських засобів та виробів медичного призначення, продовольчих і промислових товарів першої необхідності для забезпечення особового складу сил цивільного захисту під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, постраждалого населення, захисних споруд цивільного захисту, пунктів управління та забезпечення речовим майном пунктів санітарної обробки людей;

забезпечення захисту населення, навколишнього природного середовища і небезпечних об'єктів, об'єктів підвищеної небезпеки, об'єктів з масовим перебуванням людей та населених пунктів від пожеж, підвищення рівня протипожежного захисту та створення сприятливих умов для реалізації державної політики у сфері пожежної безпеки;

попередження та ліквідація надзвичайних ситуацій (подій) на водних об'єктах;

належний контроль за приведенням балансоутримувачами у належний стан захисних споруд цивільного захисту громади для використання за призначенням;

проведення інвентаризації захисних споруд цивільного захисту громади;

виконання робіт щодо встановлення блискавозахисту та обробки дерев'яних конструкцій в закладах та установах, що знаходяться в підпорядкуванні Маловисківської територіальної громади;

організація роботи з підготовки керівного складу з питань цивільного захисту;

вжиття інших комплексних та спеціальних заходів цивільного захисту;

реалізація заходів програми цивільного захисту Маловисківської міської територіальної громади на 2021-2025 рр.;

реалізація заходів програми національного спротиву Маловисківської міської територіальної громади на 2023 рік ;

підтримка першого відділення Новоукраїнського РТЦК та СП;

підтримка збройних сил України .

Очікуванні індикатори:

підвищення рівня інформування населення;

формування міського матеріального та продовольчого резерву;

забезпечення виконання заходів на території громади, спрямованих на оборону держави в умовах особливого періоду, правового режиму воєнного чи надзвичайного стану;

попередження та ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій (подій) та стихійного лиха; підвищення рівня матеріально-технічного та соціально-побутового забезпечення військових частин Збройних Сил України, Національної гвардії України, які можуть бути дислоковані на території громади ;

забезпечення належного стану пожежної та техногенної безпеки громади.

3. Джерела фінансування програми соціально-економічного розвитку Маловисківської міської територіальної громади на 2023 рік.

Програма соціально-економічного розвитку як прогностичний документ місцевого рівня *не передбачає фінансування*.

Виконання завдань та заходів Програми, а також досягнення прогностичних показників здійснюється через економічні важелі державного регулювання та шляхом виконання цільових програм , які узгоджені з бюджетом з урахуванням реальних можливостей різних джерел фінансування, у т.ч. це: кошти державного бюджету, галузевих державних цільових програм та бюджетних програм, що спрямовуються на розвиток відповідної сфери у регіонах, субвенцій, інших трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам; кошти місцевих бюджетів; кошти міжнародних організацій, зокрема кошти технічної допомоги ЄС; кошти інвесторів, власних коштів підприємств; кошти з інших джерел, не заборонених законодавством.

4. Механізм реалізації Програми

Реалізація завдань Програми буде здійснюватись через:

виконання галузевих (цільових) програм, перелік яких визначено додатком 2 до Програми;

реалізацію орієнтовного переліку інвестиційних проєктів, які визначено додатком 3 до Програми;

врахування основних завдань Програми під час підготовки нових або внесення доповнень до діючих галузевих програм, підготовки пропозицій до щорічної програми економічного і соціального розвитку Кіровоградської

області, до Плану заходів на 2021-2023 роки із реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки, інших програмних документів; врахування під час формування бюджетних запитів щодо фінансування за рахунок коштів міського бюджету тощо;

укладання та реалізації угод про співпрацю, меморандумів порозуміння із регіонами іноземних держав, державними установами і організаціями, підприємствами, інвесторами, громадськими організаціями, організаціями роботодавців тощо;

залучення міжнародної технічної допомоги, як додаткових фінансових ресурсів соціальну сферу міста.

Коригування Програми може здійснюватися у міру вирішення поставлених завдань або зміни умов її реалізації, а також нових завдань щодо розвитку, які будуть визначені законодавчими і нормативно-правовими актами України, рішеннями міської ради, тощо.

5. Контроль за виконанням Програми

Виконання завдань, заходів та проєктів Програми здійснюватимуть виконавчі органи міської ради спільно із комунальними підприємствами, іншими співвиконавцями.

Інформацію про стан виконання Програми заслуховується на сесії ради за півріччя та рік, звіт оприлюднюється на офіційному сайті міської ради.

Контроль за виконанням Програми здійснюється постійними комісіями Маловисківської міської ради.

Додаток 2
до рішення міської ради
від 22.12.2022 року № 1482

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ
соціально-економічного розвитку Маловисківської міської територіальної громади
на 2023 рік

№ з/п	Показник	2021 рік, факт	2022 рік, очікуване	Проект програми на 2023 рік	2023 рік порівняно з 2022 роком, %	
					+ (-)	%

I	Демографічна ситуація					
1.	Чисельність постійного населення	15325	15107	14828	-279	98,1
2.	Кількість дітей віком до 16 років	1567	1576	1680	+104	106,6
3.	Кількість зареєстрованих внутрішньо переміщених осіб	81	2000	2000	+1919	2469
III	Фінансова самодостатність					
5.	Доходи бюджету територіальної громади (без трансфертів) на 1 особу	5553	5987	5531	-456	92.3%
6.	Обсяг надходжень до бюджету територіальної громади від сплати податку на доходи фізичних осіб на 1 особу	3299	3782	3426	-356	90.6
7.	Обсяг надходжень до бюджету територіальної громади від плати за землю на 1 особу	787	786	792	+6	100.8
8.	Обсяг надходжень до бюджету територіальної громади від сплати єдиного податку на 1 особу	880	882	933	+51	105.8
9.	Обсяг надходжень до бюджету територіальної громади від сплати податку на нерухоме майно на 1 особу	41	44	47	+3	106.8

IV	Якість та доступність публічних послуг					
10.	Середня наповнюваність групи дошкільного навчального закладу територіальної громади	18,0	17,5	18,0	+0,5	102,9
11.	Частка дітей дошкільного віку охоплена дошкільними навчальними закладами, у загальній кількості дітей дошкільного віку	79	80	72	-8	90
12.	Середня наповнюваність класів загальноосвітньої школи територіальної громади	17,8	17,9	18,3	0,4	102,2
13.	Частка дітей, для яких організовано підвезення до місця навчання і додому, у загальній кількості учнів, які того потребують	100	100	100	-	100
14.	Частка дітей, охоплених позашкільною освітою, у загальній кількості дітей шкільного віку	42	43	36	-7	83,7
15.	Кількість осіб, охоплених соціальними програмами та послугами, що фінансуються за кошти місцевого бюджету	6088	5206	7781	+2575	149,5
V	Створення комфортних умов для життя					
16.	Частка домогосподарств, забезпечених централізованим водопостачанням, у загальній кількості домогосподарств територіальної громади	54,6	54,7	24,6	-0,1	99,8
17.	Частка домогосподарств, забезпечених централізованим водовідведенням, у загальній кількості домогосподарств територіальної громади	12,7	12,8	12,9	+0,1	100,8
18.	Частка населених пунктів територіальної громади, у яких укладені договори на вивезення твердих побутових відходів між пунктів об'єднаної територіальної громади домогосподарствами та обслуговуючим підприємством (надавачем послуги з вивезення побутових відходів), у загальній кількості населених	12,9	12,9	12,9	-	100
19.	Кількість закладів культури (бібліотек, клубів, кінотеатрів тощо) на 1000 населення	0,02	0,02	0,02	0	100

Секретар ради

Леся ПОСТОЛЮК

ПЕРЕЛІК

**Міських цільових програм, фінансування яких передбачається здійснювати
у 2023 році за рахунок коштів міського бюджету**

№ з/п	Назва програми	Дата та номер рішення ради про затвердження програми (з урахуванням змін)	Головний розробник та відповідальний виконавець Програми	Джерела фінансування	Обсяг фінансування міської програми на 2023 рік:	
					всього, тис.грн.	у т.ч. за рахунок коштів міського бюджету, тис.грн.

в галузі освіти, молоді та спорту

1	Комплексна програма розвитку освіти Маловисківської міської ради на 2021-2023 роки	№ 2576 від 22.10. 2020 року	Відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Маловисківської міської ради	Міський, державний бюджет; інші позабюджетні джерела	80 524,1	51 271,0
2	Про внесення змін до Програми розвитку фізичної культури і спорту Маловисківської міської ради на 2021-2023 роки, затвердженої рішенням міської ради від 06 квітня 2021 року №424	№ 1472 від 24.11. 2022 року	Відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Маловисківської міської ради	Місцевий бюджет	1407,5	1407,5

3	Міська цільова соціальна програма національно-патріотичного виховання у Маловисківській ТГ на період до 2025 року	№ 1178 від 22.12.2021 року	Відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Маловисківської міської ради	Місцевий бюджет	13,0	13,0
4	Міська цільова соціальна програма «Молодь Маловисківщини» на 2022-2025 роки	№ 1177 від 22.12.2021 року	Відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Маловисківської міської ради	Місцевий бюджет	4,2	4,2
5	Міська Програма оздоровлення та відпочинку дітей Маловисківської міської об'єднаної територіальної громади на 2021-2023 роки»	№2580 від 22.10.2020р.	Відділ освіти, молоді та спорту, служба у справах сім'ї та дітей виконавчого комітету міської ради	Місцевий бюджет	600,0	600,0
6	Міська програма забезпечення соціальним та впорядкованим житлом дітей-сиріт, дітей позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа на території Маловисківської міської територіальної громади у період до 2023 року	1878 від 28.112019 року	Відділ освіти, молоді та спорту, служба у справах сім'ї та дітей виконавчого комітету міської рад	Місцевий, державний бюджет	В межах кошторисних призначень	В межах кошторисних призначень
в галузі культури						
1	Комплексна Програма розвитку культури, краєзнавства та туризму у Маловисківській	№ 188 від 28.01.2021 року	Відділ культури та туризму Маловисківської	Місцевий бюджет	7380,9	7380,9

	міській територіальній громаді на період 2021-2023 роки		міської ради			
в галузі соціального захисту населення						
1	Програма соціального захисту малозабезпечених верств населення Маловисківської міської територіальної громади на 2021-2023 роки	№ 606 від 04.06. 2021 року (зі змінами № 1200 від 10.02.2022 року	Відділ соціального захисту населення, праці та охорони здоров'я Маловисківської міської ради.	Міський бюджет	844,08	844,08
2	Програма соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи та проживають на території Маловисківської міської територіальної громади на 2021-2023 роки	№ 42 від 15.12. 2020 року (зі змінами № 1266 від 24 .02 2022 року)	Відділ соціального захисту населення, праці та охорони здоров'я Маловисківської міської ради.	Міський бюджет	275,85	275,85
3	Програма зайнятості населення Маловисківської міської ради на 2021-2023 роки	№ 34 від 15.12. 2020 року	Відділ соціального захисту населення, праці та охорони здоров'я Маловисківської міської ради.	Міський бюджет	600,00	300,00
4	Програма забезпечення осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю технічними засобами для використання в побутових умовах на 2021 -2023 роки	№ 41 від 15 .12. 2020 року	Відділ соціального захисту населення, праці та охорони здоров'я Маловисківської міської ради.	Міський бюджет	223,44	223,44
5	Програма фінансування	№ 491 від 27	Відділ соціального	Міський бюджет	976,80	976,80

	компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги та проживають на території Маловисківської міської територіальної громади на 2021-2023 роки	квітня 2021 року (зі змінами № 282 від 21 вересня 2022 року внесеними виконкомом)	захисту населення, праці та охорони здоров'я Маловисківської міської ради.			
6	Програма про надання одноразової матеріальної допомоги громадянам Маловисківської міської територіальної громади на 2021-2023 роки.	№ 321 від 05.03. 2021 року (зі змінами № 281 від 21.09. 2022 року внесеними виконкомом)	Відділ соціального захисту населення, праці та охорони здоров'я Маловисківської міської ради.	Міський бюджет	2225,72	2225,72
7	Програма відшкодування компенсації за перевезення окремих пільгових категорій громадян на приміських та міжміських маршрутах загального користування автомобільним транспортом по території Маловисківської міської територіальної громади на 2021-2023 роки	№ 40 від 15 .12. 2020 року	Відділ соціального захисту населення, праці та охорони здоров'я Маловисківської міської ради.	Міський бюджет	1 152,0	1 152,0
8	Програма забезпечення житлом учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни III групи з числа учасників АТО/ООС, які перебувають на квартирному обліку в Маловисківській міській раді на	№ 35 від 15 .12. 2020 року	Відділ соціального захисту населення, праці та охорони здоров'я Маловисківської міської ради.	Міський бюджет	400,0	400,0

	20201– 2023 роки					
9	Програма забезпечення оздоровленням та відпочинком дітей з інвалідністю, які проживають на території Маловисківської міської територіальної громади на 2021 – 2023 роки	№ 38 від 15.12. 2020 року	Відділ соціального захисту населення, праці та охорони здоров'я Маловисківської міської ради.	Міський бюджет	275,0	275,0
10	Програма компенсації надання пільг з послуг телекомунікаційного зв'язку та пільгового проїзду окремих категорій громадян залізничним транспортом приміського сполучення Маловисківської міської територіальної громади на 2021-2023 роки	№ 605 від 04 .12.2021 року	Відділ соціального захисту населення, праці та охорони здоров'я Маловисківської міської ради, Маловисківська міська рада, виробничий підрозділ Шевченківської дирекції залізничних перевезень регіональної філії «Одеська залізниця» АТ «Укрзалізниця» та АТ «Укртелеком».	Міський бюджет	495,0	495,0
11	Програма фінансової підтримки громадської організації «Ветерани Маловисківщини» на 2021-2023 року	№ 421 від 06 .04. 2021 року	Відділ соціального захисту населення, праці та охорони здоров'я Маловисківської	Міський бюджет	30,0	30,0

			міської ради, Громадська організація «Ветерани Маловисківщини»			
12	Програма розвитку КП Маловисківський центр надання соціальних послуг на 2022-2024 роки	№ 1199 від 10.02.2022	КП Маловисківський центр надання соціальних послуг	Міський бюджет, власні надходження від надання соціальних послуг на платній основі	6 412,45	6 412,45
в галузі охорони здоров'я						
1	Програма підтримки та розвитку вторинної медичної допомоги у Маловисківській міській територіальній громаді на період 2021-2023 роки	05 .03.2021 року № 311 зі змінами 29.10. 2021 року №1011	КНП «Маловисківська лікарня»	державний, місцевий бюджет ,МТД, інші джерела фінансування не заборонені чинним законодавством	16 909,4	16 909,4
2	Про внесення змін до Програми розвитку первинної медико- санітарної допомоги в Маловисківській міській територіальній громаді на 2021 - 2023 роки, затвердженої рішення міської ради від 05 березня 2021 року № 310	24 листопада 2022 року №1468	КНП «Маловисківський ЦПМСД» Маловисківської міської ради	Місцевий бюджет	2645,0	2645,0
в галузі житлово - комунального господарства						
1	Про внесення змін до Програми розвитку Комунального підприємства «Мала Виска - МКП» на 2021- 2023 роки	№ 1469 від 24.11.2022р	КП «Мала Виска МКП»	Місцевий бюджет	19 159,0	19 159,0

2	Про внесення змін до Програми розвитку комунального підприємства «Мала Виска ВОДОКАНАЛ» на 2021-2023 роки	№ 1455 від 27.10.2022р	КП «Мала Виска Водоканал»	Місцевий бюджет	75 262,142	9077,0
3	Програма фінансової підтримки комунального підприємства «Мала Виска Водоканал» на 2022-2024 роки	№ 1470 від 24.11.2022р.	КП «Мала Виска Водоканал»	Місцевий бюджет	1400,0	1400,0
інші галузі						
1	Про затвердження Програми розвитку земельних відносин на території Маловисківської міської територіальної громади на 2022 – 2026 роки	№ 1096 від 25.11.2021р.	Відділ земельних відносин Маловисківської міської ради	Місцевий бюджет	2030,0	2030,0
2	Програма розвитку місцевого самоврядування та сприяння відкритості і прозорості діяльності органів місцевого самоврядування Маловисківської міської територіальної громади на 2021 – 2025 роки	№ 420 від 6.04. 2021 року	Виконавчий комітет міської ради	Місцевий бюджет	1235,0	1235,0
3	Про затвердження Програми виконання доручень виборців депутатами Маловисківської міської ради на 2022-2025 роки	№ 1097 від 25.11.2021р.	Відділи апарату міської ради, відокремлені структурні підрозділи, комунальні підприємства	Місцевий бюджет	1300,0	1300,0
4	Програма підтримки малого підприємництва Маловисківської міської територіальної громади на 2021-	№ 607 від 4.06. 2021 року	Відділ соціально-економічного розвитку, інвестицій та проектної	Місцевий бюджет	75,0	75,0

	2023 роки		діяльності			
5	Про внесення змін до рішення від 05 березня 2021 року №307 «Про затвердження Комплексної Програми профілактики злочинності і правопорушень на 2021-2025 роки»	№ 1462 від 24.11 2022 року	Виконавчий комітет міської ради	Місцевий бюджет	150,0	150,0
6	Програма цивільного захисту Маловисківської міської територіальної громади на 2021-2025 роки	№ 309 від 05.03. 2021 року	Спеціаліст з надзвичайних ситуацій виконавчого комітету міської ради	Місцевий бюджет	1696,43	1696,43
7	Програми заходів національного спротиву Маловисківської міської територіальної громади на 2023 рік	№ 1454 від 27.10. 2022 року	Спеціаліст з надзвичайних ситуацій виконавчого комітету міської ради	Місцевий бюджет	1000,0	1000,0
8	Про внесення змін до Програми розвитку комунальної установи «МАЛОВИСКІВСЬКИЙ МІСЬКИЙ ТРУДОВИЙ АРХІВ» на 2021 – 2025 роки»	№ 1471 від 24.11.2022 року	Виконавчий комітет міської ради	Місцевий бюджет	315,082	315,082
9	Програми фінансового забезпечення представницьких витрат та інших заходів, пов'язаних з діяльністю Маловисківської міської ради на 2021-2023 роки	№ 2584 від 22.10.2020 року	Виконавчий комітет міської ради	Місцевий бюджет	400,0	400,0

Секретар ради

Леся ПОСТОЛЮК

Додаток 4
до рішення міської ради
від 22.12.2022 року № 1482

ОРИЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК

інвестиційних та інфраструктурних проєктів, реалізація яких очікується у 2023 році за рахунок коштів державного та міського бюджетів інвестиційного спрямування по Маловисківській міській територіальній громаді

№ з/п	Назва проєкту (заходу), його місцезнаходження	Термін реалізації проєкту		Джерела фінансування	Загальна вартість, тис. грн.	Залишкова вартість реалізації проєкту, на початок 2023 року, тис.грн.	Орієнтовна потреба в коштах на 2023 рік (примітка 1)
		дата початку	дата закінчення				

Державний фонд регіонального розвитку

Освіта

1.	«Капітальний ремонт будівлі Маловисківської ЗОШ № 3 І-ІІІ ст.(утеплення фасадів,покрівлі,заміна вікон та дверей) по вул.20 років Жовтня,3 м. Мала Виска Кіровоградської	2021	2023	ДБ		8 896,203	8 896,23
				МБ		988,467	988,467
				всього	25 796,241	9 884,67	9 884,67

	області. Коригування»						
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію проектів у рамках Програми з відновлення України							
Охорона здоров'я							
1.	Капітальний ремонт покрівлі центрального корпусу КНП «Маловисківська лікарня» з виготовленням проектно-кошторисної документації	2023	2023	ДБ	3 460	3 460,0	3 460,0
				МБ	384,486	384,486	384,486
				всього	3 844,688	3 844,688	3 844,688
2	Капітальний ремонт покрівлі інфекційного відділення КНП «Маловисківська лікарня» з виготовленням проектно-кошторисної документації	2023	2023	ДБ	2 610,0	2 610,0	2 610,0
				МБ	290,0	290,0	290,0
				всього	2 900,0	2 900,0	2 900,0
Житлово-комунальне господарство							
1	«Реконструкція водопровідної мережі вулиць міста Мала Виска ,	2023	2024	ДБ	41 500,0	41 500,0	41 500,0
				МБ	8 500,0	8 500,0	8 500,0

	с.заповідне(с.Комсомольське), с.Вишневе(с.Ульянівка) Новоукраїнського району Кіровоградської області з виготовленням проектно- кошторисної документації"			всього	50 000,0	50 000,0	50 000,0
--	---	--	--	--------	----------	----------	----------

Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій та інші субвенції інвестиційного спрямування*

Освіта

1	Капітальний ремонт евакуаційних виходів будівлі дошкільного навчального закладу «Чебурашка» по вул. Шевченка, 7-Б, м. Мала Виска Кіровоградської області	2023	2023	ДБ, МБ	1663,662	1663,662	1663,662
2	Капітальний ремонт даху Маловисківської ЗШ№4 I-III ступенів в м. Мала Виска, Маловисківського району, Кіровоградської області по вул. Європейська 17	2023	2023	ДБ, МБ	1935,70	1935,70	1935,7

3	Капітальний ремонт водосточної системи з внутрішнього дворику ЗОШ №3 I-III ступенів в м. Мала Виска, Маловисківського району, Кіровоградської області по вул. Шкільна 3	2023	2023	ДБ, МБ	871,442	871,442	871,42
4	Сучасний спортивний простір стадіону КЗ Маловисківський ліцей ім.. Юрія Кондратюака	2023	2023	ДБ,МБ	1200,0	1200,0	1200,0
Охорона здоров'я							
1	Придбання санітарного автомобіля (з ношами) для КНП «Маловисківська лікарня»	2023	2023	ДБ.МБ	600,0	600,0	600,0
Житлово-комунальне господарство							
1.	Капітальний ремонт вул.. Центральна (від вул..Містечкової до вул..Європейської) в м.Мала Виска Кіровоградської області	2023	2023	ДБ, ОБ, МБ	21 213,4	21 213,4	21 213,4

2	Капітальний ремонт дорожнього покриття вул. Центральна с. Краснопілка Кіровоградської області	2021	2023	ДБ, ОБ, МБ	1 699,911	875,4	875,4
3	Капітальний ремонт дорожнього покриття по провулку Професійному м. Мала Виска Кіровоградської області	2021	2023	ДБ, ОБ, МБ	2 259,02	1 462,5	1 462,5
Інші галузі							
1	Реконструкція частини першого поверху адмінбудівлі під центр надання адміністративних послуг (ЦНАП) в м.Мала Виска, Новоукраїнського району, Кіровоградської області по вул.Центральна, 76	2023	2023	ДБ, МБ	3 094,856	3 094,856	3 094,856
Об'єкти, заходи фінансування яких передбачається здійснювати у 2023 році за рахунок коштів бюджету розвитку міського бюджету							
Освіта							
1	Виготовлення проектно-кошторисної документації для капітального ремонту огорожі в Паліївська філія «Гімназія-заклад дошкільної освіти» КЗ «Маловисківська гімназія №3 ім. Григорія Перибийноса» Маловисківської міської ради Кіровоградської області	2023	2023	МБ	5,0	5,0	5,0

2	Виготовлення проектно-кошторисної документації для капітального ремонту огорожі КЗ «Маловисківський ліцей ім. Юрія Кондратюка» Маловисківської міської ради Кіровоградської області	2023	2023	МБ	10,0	10,0	10,0
3	Виготовлення проектно-кошторисної документації для капітального ремонту огорожі КЗ «Мануйлівська гімназія-заклад дошкільної освіти» Маловисківської міської ради Кіровоградської області	2023	2023	МБ	5,0	5,0	5,0
4	Виготовлення проектно-кошторисної документації на проект «Утеплення КЗ Маловисківський ліцей ім. Юрія Кондратюка»	2023	2023	МБ	300,0	300,0	300,0
Охорона здоров'я							
1	Придбання житла для медичних працівників КНП «Маловисківська лікарня»	2023	2023	МБ	600,0	600,0	600,0
Житлово-комунальне господарство							
1	Встановлення вуличного освітлення в м.Мала Виска та сільських населених пунктах громади	2023	2023	МБ	500,0	500,0	500,0
2	Придбання фронтального погрузчика (відвал, люлька підвісна, вила.) для	2023	2023	МБ	2500.0	2500,0	2500.0

	КП « Мала Виска- МКП»						
3	Придбання дорожньої щітки для КП « Мала Виска- МКП»	2023	2023	МБ	80,0	80,0	80,0
4	Придбання розкидувача дорожніх сумішей для КП « Мала Виска- МКП»	2023	2023	МБ	300,0	300,0	3000,0
5	Придбання сміттєвоза із задній ручним завантаженням при безконтейнерній схемі	2023	2023	МБ	1650,0	1650,0	1650,0
6	Придбання контейнерів для ТПВ та роздільного збору вторинної сировини	2023	2023	МБ	199,0	199,0	199,0
7	Придбання екскаватора	2023	2023	МБ	2800,0	2800,0	2800,0
8	Придбання каналопромивної машини	2023	2023	МБ	2600,0	2600,0	2600,0
9	Корегування проектно-кошторисної документації «Будівництво очисних споруд в місті Мала Виска Кіровоградської області потужністю до 300 м3/добу»	2023	2023	МБ	261,0	261,0	261,0

Примітка:

Реалізація орієнтовного переліку інвестиційних проектів буде здійснюватися при наявності фінансового ресурсу з державного бюджету, місцевого бюджету)

Секретар ради

Леся ПОСТОЛЮК

ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

Документу державного планування

“Програма соціально-економічного розвитку Маловисківської міської територіальної громади на 2023 рік”

Розділ “Охорона навколишнього природного середовища”

Виконавець

ФОП Максимова Юлія Сергіївна, реєстраційний номер №10000002237853 від 22.12.2021 р..

Тел. : 044 338 9370

Email : office@juliesdata.com

Аналіз наданих даних виконується в геоінформаційних системах QGIS, SAGA за допомогою інструментів бази даних містобудівного кадастру QGISgp ©Yuliia Maksymova 2019 - 2022

juliesdata.com

facebook.com/juliesdata

[twitter @juliesdata](https://twitter.com/juliesdata)

Даний твір є об'єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.

Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

КИЇВ-2022

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ

Керівник, спеціаліст із CEO
та геоінформаційних
систем _____

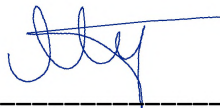

Бойко О.Ю.

Свідоцтво про підвищення кваліфікації Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління № 25-01 від 31 березня 2021р.

Свідоцтво про підвищення кваліфікації Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління № 05-05 від 02 лютого 2022р.

Інженер-геоінформатик,
спеціаліст із CEO,
к.т.н. _____

Максимова Ю.С.

Свідоцтво про підвищення кваліфікації Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління № 25-03 від 31 березня 2021р.

Свідоцтво про підвищення кваліфікації Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління № 05-16 від 02 лютого 2022р.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	5
1 ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	6
Зміст та основні цілі ДДП	6
Узгодженість ДДП із цілями документів вищого рівня	13
2 ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)	15
2.1 Кліматичні особливості території	15
2.2 Обіг парникових газів	18
2.3 Водні ресурси	20
2.5 Радіаційний стан	25
2.6 Стан здоров'я мешканців	25
2.7 Земельні ресурси та ґрунти	27
2.8 Біорізноманіття	30
2.9 Природно-заповідний фонд, його функціональні та охоронні зони	40
2.10 Землі лісового фонду	43
2.11 Смарагдова мережа та водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО "Людина і біосфера", об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО	43
2.12 Екомережа	44
2.13 Перспективні до заповідання території в межах громади	44
2.14 Історико-культурні об'єкти	45
2.15 Поводження з відходами	45
2.16 Основні екологічні проблеми території громади	47
2.17 TOWS аналіз	50
2.18 Прогнозні зміни стану довкілля, якщо документ державного планування не буде затверджено	51
3 ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)	56
4 ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)	58
5 ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	59
Основні міжнародні та національні зобов'язання	59
Процедура ОВД	62
Інформація про оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки	62
Інформація про обговорення Звіту про стратегічну екологічну оцінку	63
6 ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ	63
6.1 Атмосферне повітря	63

6.2 Клімат	64
6.3 Водні ресурси	64
6.4 Земельні ресурси	64
6.5 Відходи	64
6.6 Біорізноманіття	65
6.8 Здоров'я населення	66
6.9 Історико-культурна спадщина	66
6.10 Транскордонний вплив	66
6.11 Результати розділу	66
7 ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	70
8 ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ) ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ	72
8.1 Вихідні дані для виконання оцінки	72
8.2 Використані інструменти та методи	72
8.3 Планувальні альтернативи	73
8.4 Фактори, які не було враховано під час підготовки звіту	74
8.5 Ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів) під час здійснення стратегічної екологічної оцінки	75
9 ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ	75
Вибір екологічних показників	75
Індикатори моніторингу	76
Збір статистичних даних	80
Додаткова інформація щодо моніторингу довкілля	80
10 ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)	80
11 РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1-10 ЦЬОЇ ЧАСТИНИ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ	80

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ДДП	Документ державного планування
ДСТУ	Державний стандарт України
ДСанПіН	Державні санітарні правила і норми
ОДА	Обласна державна адміністрація
ТГ	Територіальна громада
ПЗФ	Природно-заповідний фонд
Програма	Ця Програма соціально-економічного розвитку Маловисківської міської територіальної громади на 2023 рік
Регіональна доповідь	Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Кіровоградській області ¹
СЕО	Процедура стратегічної екологічної оцінки документу державного планування
Звіт	Цей звіт про стратегічну екологічну оцінку

¹ <https://ekolog.kr-admin.gov.ua/index.php/diyalnist/stan-dovkillia>

ВСТУП

Замовник документу державного планування: Маловисківська міська рада Маловисківського району Кіровоградської області, 26200, Кіровоградська обл., Маловисківський р-н, м. Мала Виска, вул. Спортивна 6, тел.05258-51690, ел. адреса: mviskarada@ukr.net.

Виконавець стратегічної екологічної оцінки ДДП “Програма соціально-економічного розвитку Маловисківської міської територіальної громади на 2023 рік” — ФОП Максимова Юлія Сергіївна (реєстраційний номер №10000002237853 від 22.12.2021 р.).

1 ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Зміст та основні цілі ДДП

Відповідно до п. 3 частини першої статті 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», документи державного планування - стратегії, плани, схеми, містобудівна документація, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування.

В таблиці 1.1 наведено основні завдання та заходи в межах них, які планується реалізувати в межах Програми.

Таблиця 1.1

Завдання та заходи “Програма соціально-економічного розвитку Маловисківської міської територіальної громади на 2023 рік”

Мета/Завдання	Основні заходи
2.1.Розвиток людського потенціалу	
2.1.1. Якісна освіта для всіх	<ul style="list-style-type: none"> • забезпечення обов'язкової дошкільної освіти для дітей старшого дошкільного віку та поліпшення її якості; • створення єдиного освітнього простору та забезпечення рівних умов для здобуття загальної середньої освіти; • створення в освітніх закладах умов, які відповідають сучасним вимогам розвитку освіти та забезпечують якісне проведення освітнього процесу; підвищення якості підготовки здобувачів освіти до зовнішнього незалежного оцінювання; • забезпечити психолого-педагогічний, медичний та методичний супровід освітнього процесу у ЗДО та ЗЗСО; • створення освітнього середовища для освіти дошкільнят і учнів з особливими освітніми потребами; • оптимізація мережі ЗЗСО відповідно до демографічної ситуації; • сприяти досягненню нової сучасної якості дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти, відповідно до запитів та можливостей дошкільнят, здобувачів освіти, вихованців; максимальне наближення навчання і виховання кожного учня, вихованця до їх здібностей та особливостей; • здійснювати підвезення учасників освітнього процесу до місць навчання і додому; забезпечити участь здобувачів освіти (вихованців), педагогічних працівників у міських, обласних, всеукраїнських та міжнародних фестивалях, конкурсах, змаганнях, виставках, конференціях тощо;

	<ul style="list-style-type: none"> • створення належних умов для літнього оздоровлення дітей і підлітків; • впровадження заходів з енергозбереження, забезпечення належної підготовки закладів та установ освіти до нового року та роботи в осінньо-зимовий період; • продовження роботи із зміцнення матеріально-технічної бази закладів освіти; • забезпечити розвиток сучасного інформаційно-комунікаційного, матеріально-технічного оснащення освітнього процесу в кожному закладі загальної середньої освіти; • забезпечення широкого доступу до інформаційних ресурсів Інтернету; • впровадження в освітній процес технологій дистанційного та змішаного навчання; • здійснення заходів щодо дотримання протиепідемічних вимог у закладах освіти міста з метою протидії поширенню коронавірусної інфекції у • забезпечення сучасним обладнанням навчальних кабінетів хімії, біології, фізики, географії та математики.
<p>2.1.2.Розвиток медичної галузі</p>	<ul style="list-style-type: none"> • медична практика з надання первинної та інших видів медичної допомоги населенню; • проведення профілактичних щеплень; • залучення молодих кваліфікованих спеціалістів для роботи як в сільських підрозділах, так і в міській амбулаторії; • планування, організація, участь та контроль за проведенням профілактичних оглядів та диспансеризації населення, здійснення профілактичних заходів, у тому числі безперервного відстеження стану здоров'я пацієнта з метою своєчасної профілактики, діагностики та забезпечення лікування хвороб, травм, отруень, патологічних, фізіологічних (під час вагітності) станів; • консультації щодо профілактики, діагностики, лікування хвороб, травм, отруень, патологічних, фізіологічних (під час вагітності) станів, а також щодо ведення здорового способу життя; • реалізація заходів щодо залучення та закріплення молодих спеціалістів - лікарів для роботи в лікарні, створення умов для праці та проживання молодих спеціалістів; профілактика, раннє виявлення та ефективне лікування хвороб (системи кровообігу, онкологічних захворювань, цукрового діабету); • сповільнення епідемії туберкульозу та поширення ВІЛ-інфекції; • поліпшення матеріально – технічної бази лікарні; • проведення капітальних та поточних ремонтів; • забезпечення санітарним транспортом.
<p>2.1.3.Розвиток фізичної культури і спорту</p>	<ul style="list-style-type: none"> • проведення фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи за місцем проживання, роботи, навчання та в місцях масового відпочинку; • забезпечення проведення комплексних спортивно-масових змагань та участь збірних команд, в тому числі комплексний захід – спартакіаду міста; підтримка футбольної команди «Вись»; • сприяти залученню до занять фізичною культурою і спортом людей з обмеженими фізичними можливостями, проводити фізкультурно-спортивні заходи; • впроваджувати передові форми співпраці дошкільних та закладів загальної середньої освіти з метою відбору найбільш обдарованих дітей з підготовки резерву збірних команд міста та громади; • проводити відкритий чемпіонат з дзюдо ДЮЦ «Вись», чемпіонати, першості, турніри, фізкультурно – спортивні свята, навчально – тренувальні збори з олімпійських та неолімпійських видів спорту, забезпечувати участь сильніших спортсменів, збірних команд міста в обласних, Всеукраїнських змаганнях і турнірах; • проводити міські змагання серед ветеранів спорту та забезпечувати їх участь, по мірі можливості, у обласних та Всеукраїнських спортивних заходах; забезпечувати перепідготовку та підвищення кваліфікації тренерів, фахівців сфери фізичної культури і спорту; • регулярно висвітлювати спортивні події, фізкультурно – спортивне життя міста, громади;

	<ul style="list-style-type: none"> • забезпечити збереження, ремонт, реконструкцію та ефективне використання спортивних споруд.
<p>2.1.4. Розвиток культурного та духовного середовища, збереження та популяризація культурної спадщини</p>	<ul style="list-style-type: none"> • забезпечення надання якісних культурно-мистецьких та інформаційно-просвітницьких послуг населенню та впровадження нових форм і методів роботи в закладах культури громади ; • проведення інвентаризації та паспортизації пам'яток культурної спадщини територіальної громади; • поповнення та збереження фондів бібліотек та музею територіальної громади ; • проведення ремонтно-реставраційних робіт на пам'ятках та об'єктах культурної спадщини; • створення сприятливих умов для розвитку культурних і творчих ініціатив з урахуванням місцевих особливостей; • сприяння становленню талановитої мистецької молоді; • збереження національних традицій, проведення фестивалів, конкурсів, свят, пленерів, виставок; • здійснення технічного переоснащення закладів культури територіальної громади; • надання підтримки майстрам – аматорам.
<p>2.1.5. Розвиток молодіжної інфраструктури, її національно-патріотичне виховання</p>	<ul style="list-style-type: none"> • створення умов для патріотичного виховання молоді, запобігання негативним проявам у молодіжному середовищі шляхом залучення до участі у всеукраїнських і регіональних інформаційно-просвітницьких та мистецьких акціях і заходах та проєктах; • пропаганда здорового способу життя; • створення сприятливого середовища для забезпечення зайнятості учнівської молоді у вільний від навчання час; підвищення рівня громадської активності молоді, створення морально-етичних засад для її всебічного розвитку; • залучення молоді до розроблення пропозицій щодо вдосконалення механізму реалізації державної молодіжної політики; • збільшення чисельності молоді, що бере участь у діяльності дитячих і молодіжних громадських організацій; • стимулювання молоді до участі у волонтерській діяльності та волонтерських ініціативах, у тому числі, вразливих груп молоді; • сприяння поширенню толерантності та солідарності молоді, забезпечення умов для рівної участі всіх груп молоді у суспільному житті, запобігання стереотипам, протидії мові ненависті та дискримінації за будь-якими ознаками.
<p>2.1.6. Підтримка дітей та сім'ї</p>	<ul style="list-style-type: none"> • своєчасне виявлення та облік дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, надання у визначений законодавством строк таким дітям статусу дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування; • здійснення перевірки стану виховної роботи з дітьми у навчальних закладах за місцем проживання; • усиновлення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; влаштування дітей під опіку (піклування), до прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу; • забезпечення соціально-правового захисту дітей, розлучених із сім'єю, дітей-переселенців; дітей біженців, дітей які потребують додаткового захисту; • забезпечення соціально-правового захисту внутрішньо переміщених дітей без супроводу законних представників шляхом надання відповідного статусу; • формування навичок відповідального батьківства, здійснення профілактики соціального сирітства.
<p>2.1.7. Соціальний захист населення</p>	<ul style="list-style-type: none"> • забезпечення реалізації прав окремих категорій громадян, здійснення заходів, направлених на зниження рівня бідності та покращення рівня життя, матеріальних умов громадян похилого віку, осіб з інвалідністю, ветеранів війни, праці, учасників бойових дій, учасників АТО/ООС, внутрішньо переміщених осіб та інших категорій громадян; • реалізація заходів міських цільових програм соціального спрямування;

	<ul style="list-style-type: none"> • всебічна підтримка та проведення роз'яснювальної роботи з внутрішньо переміщеними особами; • прийняття документів та внесення даних ПК «ІС «Соціальна громада»; проводити інформаційно-роз'яснювальну роботу щодо соціального захисту населення; забезпечувати нагляд за умовами проживання неієздатних осіб, які проживають на території Маловисківської ТГ; • забезпечення взаємодії з громадськими організаціями інвалідів та ветеранів; • надання соціальних послуг громадянам не здатним до самообслуговування і які потребують постійної сторонньої допомоги, сім'ям з дітьми, які попали в складні життєві обставини, покращення доступу мешканців ТГ до належного спектру якісних соціальних послуг, що надаються в межах громади відповідно до державних стандартів; • надання соціальних послуг з перевезення осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату; • постійний моніторинг якості соціальних послуг, що надаються в ТГ.
<p>2.1.8.Цифровізація публічних послуг, якісне надання адміністративних послуг</p>	<ul style="list-style-type: none"> • організація надання через ЦНАП усіх адміністративних послуг, які належать до власних та делегованих повноважень згідно з затвердженим Переліком; • розширення переліку адміністративних послуг; • запровадження моделі комплексної послуги за принципом «життєва ситуація» (відбувається міграційний відтік працездатного населення з Маловисківської ТГ та збільшення чисельності внутрішньо переміщених осіб з непідконтрольних України територій.); • розвиток системи інформування громадян щодо порядку надання адміністративних послуг в ЦНАП (кол- та онлайн-консультацій громадянам); • облаштування віддалених робочих місць адміністраторів ЦНАП у відповідності до сучасних санітарних, ергономічних норм та укомплектування їх сучасним обладнанням, закупівля комп'ютерної техніки; • забезпечення сталого функціонування систем відеофіксації робочих процесів у приміщеннях віддалених робочих місць адміністраторів ЦНАП з метою мінімізації корупційних ризиків та підвищення рівня безпеки; • організація в приміщенні ЦНАП (зона очікування) зон зарядки мобільних пристроїв; • організація навчання та підвищення кваліфікації адміністраторів ЦНАП; • проведення моніторингу якості надання адміністративних послуг та дозвоільно-погоджувальних процедур в ЦНАП; • розміщення інформації про ЦНАП на носіях зовнішньої реклами (білборди, та ін.), випуск друкованої промоційної продукції та пропагування користування електронними сервісами серед населення.
<p>2.1.9.Екологічна безпека</p>	<ul style="list-style-type: none"> • впровадження роздільного збору твердих побутових відходів шляхом просвітницької діяльності про сортування ТПВ, впровадження сортування відходів у закладах освіти; • придбання контейнерів з роздільного збору побутових відходів для населених пунктів громади; • проведення робіт з екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів; • проведення екологічних заходів з пропаганди охорони навколишнього природного середовища ; • екологічне поліпшення стану річок (контроль за розорюванням прибережних захисних смуг); • проведення екологічних заходів з пропаганди охорони навколишнього природного середовища; • ініціювання розроблення проєктів землеустрою з організації та встановлення меж території природно-заповідного фонду; • відновлення зелених насаджень шляхом насадження та здійснення догляду за ними.

2.1.10.Підвищення рівня зайнятості населення	<ul style="list-style-type: none"> • сприяння розвитку підприємництва шляхом орієнтації безробітних на започаткування підприємницької діяльності, зокрема, мешканців сільської місцевості з метою відродження сільськогосподарського виробництва, започаткування агробізнесу тощо; надання індивідуальних та групових консультацій безробітним; • забезпечення організації громадських робіт суспільно корисного спрямування для додаткового стимулювання мотивації до праці; • проводити роботу щодо стимулювання діяльності роботодавців, спрямованої на створення нових робочих місць та працевлаштування; • професійна орієнтація професійне навчання; • посилення мотивації громадян до легальної зайнятості, розв'язання проблеми із виплатою заробітної плати «в конвертах», насамперед у сфері малого бізнесу.
2.2. Підвищення конкурентоспроможності економіки	
2.2.1.Розвиток високотехнологічного сільськогосподарського виробництва	<p>Сприяти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • використанню сучасних технологій для збільшення обсягів виробництва сільськогосподарської продукції за рахунок вирощування сучасних високопродуктивних сортів рослин, вирощування продукції рослинництва, енергоекономічної та потужної техніки; • підвищенню якості виробленої продукції та покращенню умов для реалізації сільськогосподарської продукції в межах регіону; виробництву органічної продукції; • залученню коштів державної підтримки галузі агропромислового виробництва; підвищення рівня самозайнятості сільського населення, перш за все молоді, яка проживає на сільських територіях, шляхом підтримки проєктів розвитку ринкової інфраструктури, в тому числі, обслуговуючих кооперативів.
2.2.2.Створення умов для розвитку малого та середнього підприємництва	<ul style="list-style-type: none"> • сприяння суб'єктам малого і середнього підприємництва у підвищенні рівня їх фінансової грамотності шляхом інформування про проведення тренінгів, семінарів для суб'єктів підприємницької діяльності; • забезпечення конструктивного діалогу з підприємницьким середовищем з проблемних питань; • посилення підтримки підприємництва, шляхом надання якісних адміністративних послуг; • інформування підприємців про діяльність бізнес-асоціацій, спрямовану на розвиток та підвищення конкурентоспроможності малого та середнього бізнесу.
2.2.3. Сприяння покращенню інвестиційного клімату	<ul style="list-style-type: none"> • продовження роботи щодо оновлення реєстру інвестиційних пропозицій, вільних земельних ділянок та незадіяних виробничих приміщень громади; надання оперативної інформаційно-консультативної допомоги потенційним інвесторам з метою максимального задоволення їх потреб в одержанні достовірної і актуальної інформації щодо інвестиційної привабливості Маловисківської ТГ, існуючих можливостей та переваг для потенційних інвесторів; • сприяння реалізації інвестиційних проєктів, які знаходяться на стадії впровадження, що дасть змогу збільшити обсяги залучених інвестицій та створити нові робочі місця; • сприяти участі суб'єктів підприємницької діяльності у міжнародних виставково ярмаркових заходах, як інструменту презентації економічного потенціалу міської територіальної громади на світовому рівні.
2.3. Сталий розвиток територій	
2.3.1.Фінансово-бюджетна політика	<p>розвиток власної ресурсної бази шляхом:</p> <ul style="list-style-type: none"> • розширення дохідних джерел (податків і зборів) міської територіальної громади; • підвищення ефективності використання бюджетних коштів за рахунок: • оптимізації мережі та чисельності працівників бюджетних установ, які утримуються за кошти місцевого бюджету у межах затверджених асигнувань на оплату праці;

	<ul style="list-style-type: none"> • недопущення виникнення простроченої кредиторської заборгованості по захищених статтях видатків у бюджетній сфері; • забезпечення оптимізації витрат головних розпорядників коштів бюджету міської територіальної громади шляхом виключення неперіоритетних та неефективних завдань відповідного головного розпорядника; • підвищення ефективності бюджетного процесу та фінансової дисципліни через затвердження бюджетного регламенту міської територіальної громади; • застосування програмно-цільового методу бюджетування з метою підвищення прозорості та ефективності використання фінансових ресурсів; • дотримання принципу рівних гендерних прав і можливостей під час формування бюджетних показників; • забезпечити роботу «Інформаційно-аналітичної системи управління плануванням та виконанням місцевих бюджетів «LOGICA».
<p>2.3.2. Містобудівна діяльність</p>	<ul style="list-style-type: none"> • виготовлення містобудівної документації Маловисківської територіальної громади для ефективного і раціонального планування територій, розвитку інженерної та соціальної інфраструктури населених пунктів; • актуалізація та приведення містобудівної документації у відповідність до сучасного стану території з урахуванням розвитку у перспективі; • забезпечення загальнодоступності містобудівної документації; • організація розроблення генеральних планів населених пунктів Маловисківської міської територіальної громади.
<p>2.3.3. Житлово-комунальне господарство</p>	<ul style="list-style-type: none"> • проведення заходів з обслуговування вуличного освітлення по території ТГ; • утримання і розвиток об'єктів благоустрою, в тому числі санітарне утримання місць загального користування (парки, рекреаційні зони, сквери та майданчики, пам'ятки культурно історичної спадщини, площі, проспекти, вулиці, дороги, провулки, пішохідні та велосипедні доріжки, кладовища) та інші території загального користування; • виконання комплексу технічних робіт при підготовці та проведенню культурно-масових заходів; • покращення матеріально-технічної бази комунального підприємства; • утримання та обслуговування полігону ТПВ, ліквідація стихійних сміттєзвалищ. • очистка артезіанських свердловин ; • проведення робіт по заміні ветхого та зношеного трубопроводу; • очистка каналізаційної мережі, самотічного колектора та каналізаційної насосної станції ; • ремонт сміттєвоза ; • придбання контейнерів для ТПВ та роздільного збору вторинної сировини; • придбання спецтехніки для комунального підприємства.
<p>2.3.4. Земельні відносини</p>	<ul style="list-style-type: none"> • встановлення меж громади та населених пунктів Маловисківської міської територіальної громади; • проведення робіт із укладання та переукладання договорів оренди земель, з метою встановлення розміру ставок орендної плати відповідно до чинного законодавства; • підвищення ефективності міського землекористування та збільшення надходжень коштів до міського бюджету від плати за землю, продажу земельних ділянок та права оренди землі; • проведення інвентаризації та коригування грошової оцінки земель, визначення меж міста; • виготовлення технічної документації та розробка проектів землеустрою щодо відведення у власність, в оренду земельних ділянок; • оформлення документів на земельні ділянки усіх наявних землекористувачів; • удосконалення порядку справляння плати за землю; • встановлення дієвого контролю за використанням відчужених земельних ділянок для підприємницької діяльності; • здійснення комплексу робіт щодо регулювання надходжень в бюджет громади від сплати земельного податку, орендної плати за

	<p>користування землею, укладення земельних сервітутів для розміщення об'єктів інженерної, транспортної, енергетичної інфраструктури та зв'язку.</p> <ul style="list-style-type: none"> реалізація заходів програми розвитку земельних відносин на території Маловисківської міської територіальної громади на 2022 – 2026 роки.
<p>2.3.5. Розвиток дорожньої інфраструктури</p>	<ul style="list-style-type: none"> утримання доріг міста та сільських населених пунктів територіальної громади в належному технічному стані; поліпшення якості дорожнього покриття автодоріг на 2023 рік; проведення капітальних ремонтів, реконструкції дорожнього покриття міста та сільських населених пунктів громади; проведення поточного ямкового ремонту на території: с.Паліївка - вул. Покрови, пров.Покрови, вул.Лесі Українки; с. Мануйлівка - вул. Водолазко, Набережна, Польова; с.Олександрівка-вул. Першотравнева, Красна,Центральна; с. Миролюбівка- вул. Горбенка, Набережна, Вишнева, Центральна; с. Лозуватка- вул. Миру,Степова;м. Мала Виска - вул. Європейська, Тобілевича, Центральна, Гоголя, Київська, Спортивна, Промислова, Професійна, Шкільна, Шевченка, Матусівська,Містечкова, пр.Велігіна, Професійний, Авіаційний. Грейдерування, профілювання,підсіпка вулиць та доріг комунальної власності територіальної громади, а саме : с.Паліївка - вул.Берегова,Степова,Пятихатки,Кущова, вул.Петрича, Лесі Українки, Мічуріна, пров Петрича, Покрови, Лесі Українки; с. Мануйлівка - вул. Берегова, Садова,Миру, с.Лутківка- вул. Молодіжна; с.Первомайське вул.Малахівська; с.Олександрівка- вул.Правди, Перемоги, Південна, Вербова,пров.Правди, пров.Східний. с.Тарасівка; с.Миролюбівка - вул. Центральна, Південна, Чкалова; с.Лозуватка-вул..Київська,Чайковського, Набережна, Перемоги, .Степова, Зарічна, Садова, Шкільний.с. Димине-вул. Кузнецова, Польова, Берегова, Чайковського, Київська; м. Мала Виска - вул. Севастопольська, Вишнева, Горіхова, В.Чабана, Матросова, Ковтуна, Осипенка, Бесарабська, Гоголя, Г.Перебийноса, Князька, Б.Хмельницького, Професійна, Коперативна, .Панкова, Мирна, Радісна, Л.Толстого, Мічуріна, Першотравнева, Маланюка,Чехова, Островського, пер. Зарічний, пер.Є.Маланюка,
<p>2.3.6. Цивільний захист населення та території</p>	<ul style="list-style-type: none"> здійснення першочергових заходів щодо захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій; створення автоматизованої системи централізованого оповіщення населення на базі сучасних технологій з метою оперативного оповіщення населення про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій техногенного, природного або воєнного (військового) характеру; створення та накопичення матеріального резерву паливно-мастильних матеріалів, лікарських засобів та виробів медичного призначення, продовольчих і промислових товарів першої необхідності для забезпечення особового складу сил цивільного захисту під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, постраждалого населення, захисних споруд цивільного захисту, пунктів управління та забезпечення речовим майном пунктів санітарної обробки людей; забезпечення захисту населення, навколишнього природного середовища і небезпечних об'єктів, об'єктів підвищеної небезпеки, об'єктів з масовим перебуванням людей та населених пунктів від пожеж, підвищення рівня протипожежного захисту та створення сприятливих умов для реалізації державної політики у сфері пожежної безпеки; попередження та ліквідація надзвичайних ситуацій (подій) на водних об'єктах; належний контроль за приведенням балансоутримувачами у належний стан захисних споруд цивільного захисту громади для використання за призначенням; проведення інвентаризації захисних споруд цивільного захисту громади; організація роботи з підготовки керівного складу з питань цивільного захисту; вжиття інших комплексних та спеціальних заходів цивільного захисту; реалізація заходів програми цивільного захисту Маловисківської міської територіальної громади на 2021-2025 рр.; реалізація заходів програми національного спротиву Маловисківської

	міської територіальної громади на 2023 рік ; підтримка першого відділення Новоукраїнського РТЦК та СП.
--	--

Узгодженість ДДП із цілями документів вищого рівня

Інформацію щодо узгодженості ДДП із релевантними документами регіонального рівня наведено у таблицях нижче². Зауважимо, що визначені у Програмі завдання та заходи є достатньо узагальненими, тому їх впливає бути уточнений на наступних етапах, в тому числі при визначенні конкретних заходів та їх характеристик.

Таблиця 1.2.

Узгодженість основних положень ДДП їх положеннями Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки

	Цілі Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки*			
Основні цілі ДДП	СЦ.1.	СЦ.2	СЦ.3	СЦ.4
2.1. Розвиток людського потенціалу	+	++	++	++
2.2. Підвищення конкурентоспроможності економіки	++	0	++	0
2.3. Сталий розвиток територій	0	0	++	+
Основні цілі ДДП	СЦ.1.	СЦ.2	СЦ.3	СЦ.4
	Цілі Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки			

Примітка.* Роз'яснення до Цілей Стратегії розвитку Кіровоградської області:

СЦ.1. - Стратегічна ціль 1. "Конкурентоспроможна інноваційно-спрямована економіка, яка розвивається на засадах смарт-спеціалізації" полягає у створенні оптимальних умов для повного використання і нароцзування наявного потенціалу та ефективного використання конкурентних переваг регіональної економіки.

СЦ.2. - Стратегічна ціль 2. "Розвиток людського капіталу та підвищення якості життя населення" передбачає виконання завдань і здійснення заходів щодо стабілізації демографічної ситуації в області, забезпеченні рівного доступу до якісної освіти, послуг охорони здоров'я незалежно від місця проживання людей, підвищення матеріального добробуту населення.

СЦ.3. - Стратегічна ціль 3. "Сталий розвиток усіх територій" передбачає реалізацію комплексу заходів і проектів, спрямованих на усунення диспропорцій у розвитку населених пунктів у сільській і міській місцевості, розвитку соціально-дорожньої інфраструктури, модернізації житлово-комунального господарства і розвиток житлового будівництва.

СЦ.4. - Стратегічна ціль 4. "Збереження екосистем та поліпшення екологічної інфраструктури" визначає завдання і проекти щодо охорони навколишнього природного середовища, формуванню екологічної інфраструктури в області.

Інформацію щодо узгодженості ДДП із цілями державної екологічної політики України на період до 2030 року наведено в таблиці нижче.

Таблиця 1.3

² Примітка. "+" - узгоджені частково, "++" - повністю узгоджені, "-" - є суперечності, "0" - нейтральний взаємозв'язок.

Узгодженість ДДП із стратегічним цілям державної екологічної політики³

Цілі ДДП	Цілі Стратегії державної екологічної політики України на період до 2030 року **				
	Ціль 1	Ціль 2	Ціль 3	Ціль 4	Ціль 5
2.1. Розвиток людського потенціалу	+	+	+	0	0
2.2. Підвищення конкурентоспроможності економіки	0	0	0	0	0
2.3. Сталий розвиток територій	0	+	0	0	0
Цілі ДДП*	Ціль 1	Ціль 2	Ціль 3	Ціль 4	Ціль 5
Цілі Стратегії державної екологічної політики України на період до 2030 року					

*Пояснення цілей Стратегії державної екологічної політики України на період до 2030 року:

"Ціль 1" - Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва;

"Ціль 2" - Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України;

"Ціль 3" - Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України;

"Ціль 4" - Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення;

"Ціль 5" - Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління.

Інформація щодо узгодженості ДДП із Цілями сталого розвитку⁴ наведена в таблиці нижче.

Таблиця 1.4.
 Узгодженість основних положень ДДП із Цілями сталого розвитку

Цілі ДДП	Цілі сталого розвитку																
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
2.1	+	0	+	+	0	0	0	+	0	+	0	0	0	0	+	0	0
2.2	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.3	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0	+	0	0	0	+	0	0
Цілі ДДП	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Цілі сталого розвитку																	

³ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text>

⁴ <https://cutt.ly/MmC7zwi>

Інформація щодо узгодженості ДДП із Стратегією розвитку Маловисківської міської об'єднаної територіальної громади на 2017-2025 роки наведена в таблиці нижче.

Таблиця 1.5.

Узгодженість основних положень ДДП із Стратегією розвитку Маловисківської міської об'єднаної територіальної громади на 2017-2025 роки

	СЦ1	СЦ2	СЦ3	СЦ4	СЦ5
2.1. Розвиток людського потенціалу	++	0	++	++	+
2.2. Підвищення конкурентоспроможності економіки	+	++	0	0	0
2.3. Сталий розвиток територій	+	0	0	0	++

Примітка. Роз'яснення до стратегічних цілей Стратегії розвитку громади. СЦ1- Піклування про найвищу якість навколишнього середовища, застосування енергетичної ефективності та прагнення до використання ВДЕ.

СЦ2 - Забезпечення мешканцям стабільних умов для життя з власної праці, як у сільськогосподарському виробництві, так і на підприємствах і фірмах за посередництвом підтримки створення робочих місць та самозайнятості.

СЦ3 - Розвиток сфер культури, освіти, охорони здоров'я і громадянсько-патріотичної позиції мешканців за посередництвом задоволення цих потреб і створення нових можливостей у даній сфері.

СЦ4 - Відновлення пам'яті про видатні історичні події та відпрацювання на їх основі рушія для розвитку місцевого туризму, що може стати значним джерелом прибутків для мешканців

СЦ5 - Задоволення потреб мешканців у сфері інфраструктурних та публічних послуг.

2 ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ

2.1 Кліматичні особливості території

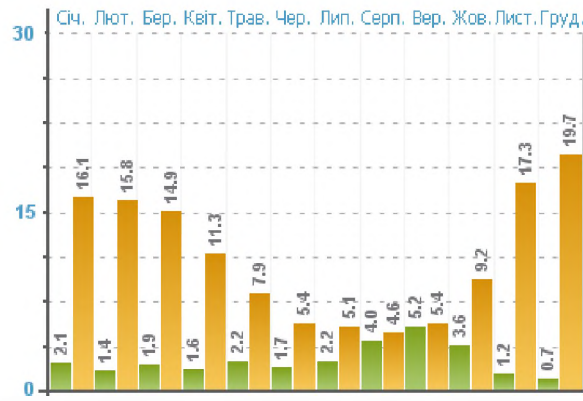
Громада розташована в центральній частині Кіровоградської області (Центр України), на річці Мала Вись, притоці Великої Висі, що належить до басейну Південного Бугу, на межі лісостепу та степу. Клімат – помірно-континентальний. Клімат помірно-континентальний північних степів з недостатнім зволоженням влітку, У другій половині літа на території громади та області часто встановлюється антициклонний тип погоди з високими температурами повітря до + 38 0 С та тривалими посухами. Середні температури січня становлять –5,5°С, липня: +20,5°С. Основними характеристиками кліматичних умов є температура повітря, атмосферні опади тощо. Нижче розглянуто деякі з цих складових.

Нижче наведено графіки кліматичних даних на станції Кіровоград⁵, яка розташована найближче до території громади.

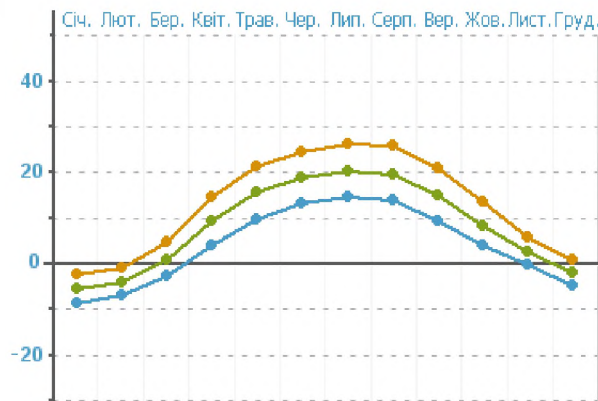
Нижче наведено графіки кліматичних даних на станції "Кіровоград", починаючи з 1899 року за даними Українського гідрометричного центру (https://meteo.gov.ua/ua/34208/climate/climate_stations/99/16/). Клімат у

⁵ https://meteo.gov.ua/ua/34208/climate/climate_stations/

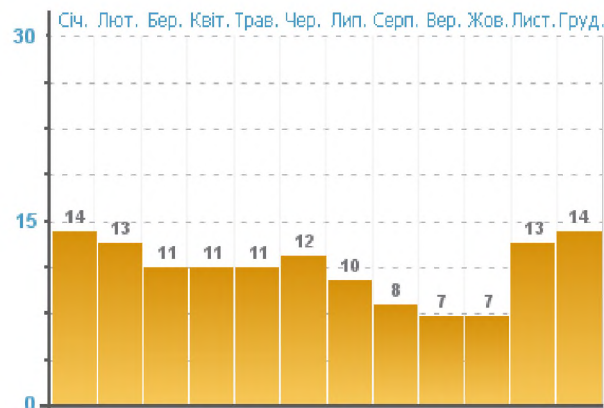
Маловисківській ТГ помірно континентальний.

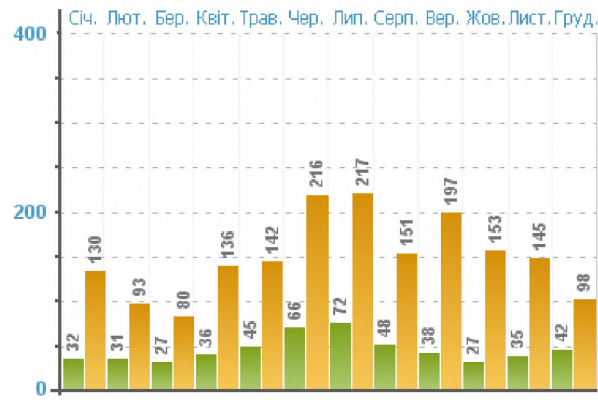
Умовні позначення: зелений графік - ясні; помаранчевий графік - похмури
рис.2.1 Число ясних і похмурих днів за загальною та нижньою хмарністю

Умовні позначення: оранжева лінія графіку - середньомісячна максимальна;
синя лінія графіку - середньомісячна мінімальна;
зелена лінія графіку - середньомісячна.
рис.2.2 Показники середньої місячної і річної температури

Умовні позначення: зелений графік - середня; оранжевий графік - максимальна.
рис.2.3 Число днів із різною кількістю опадів

Умовні позначення: зелений графік - середня; оранжевий графік - максимальна.
 рис.2.4. Середня місячна і максимальна кількість опадів (мм) з поправками на змочування

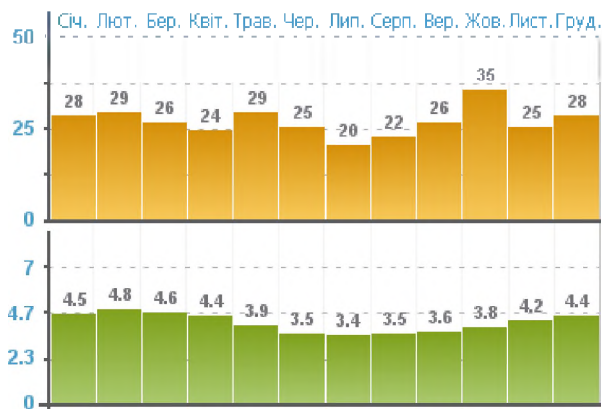
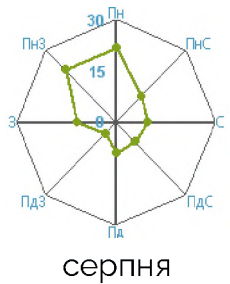
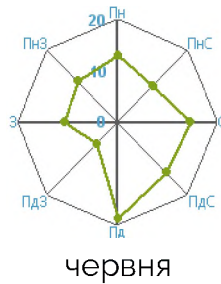
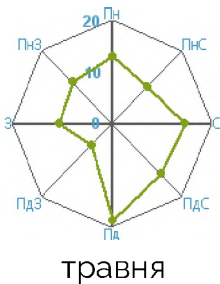
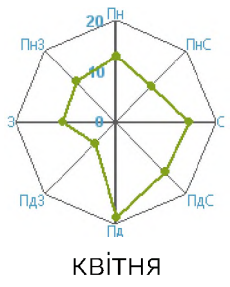
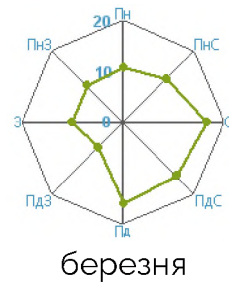
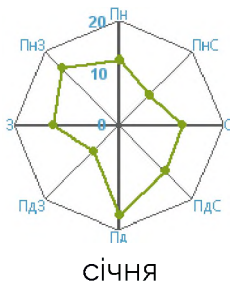

рис.2.5. Швидкість вітру, м/с*

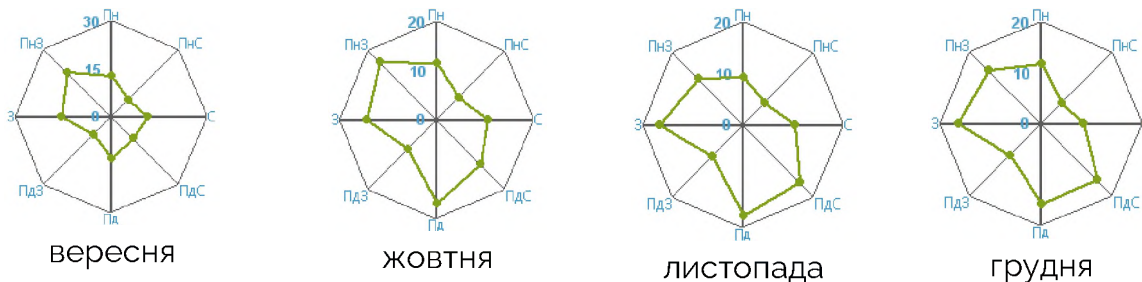

рис.2.6. Повторюваність (%) напрямку вітру та штилю

2.2 Обіг парникових газів

Парникові гази, що утворюються внаслідок діяльності людини, викликають посилення парникового ефекту. Надмірна кількість газів, які утворюються в результаті діяльності транспорту, сільського господарства, промисловості, а також лісових пожеж, утримують сонячне тепло у нижніх шарах атмосфери, не даючи йому повертатись до космосу.

У 2021 році обсяг викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря по регіону в порівнянні з попереднім 2020 роком, за даними Головного управління статистики у Кіровоградській області, збільшився на 0,70 тис. тонн і становить 11,1 тис. тонн. Основними забруднювачами довкілля області є підприємства, що здійснюють виробництво металів (3639,6 т), виробництво олії і тваринних жирів (1293,8 т), та підприємства, які займаються розведенням свиней (1099,3 т).

Рухомі джерела викидів (автомобільний, залізничний, річковий транспорт та виробнича техніка) залишаються потужним забруднювачем довкілля в області, але окремі відомості про викиди від пересувних джерел забруднення за останні роки відсутні.

Згідно рекомендацій щодо включення кліматичних питань до документів державного планування (лист-звернення заступника Міністра пані Ірини Ставчук від 03.03.2020 №26/1.4-3-5650, додаток 1) нижче в таблиці наведено узагальнену оцінку обігу парникових газів у громаді.⁶

Таблиця 2.1

Поточна діяльність	Оцінка впливу ⁷	Ознака
2.1.1. Якісна освіта для всіх	М-	помірне зменшення сумарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП
2.1.2. Розвиток медичної галузі	-	потенційний вплив відсутній

⁶ Зауважемо, що визначені у Програмі цілі та завдання є достатньо узагальненими, тому їх впливає бути уточнений на наступних етапах, в тому числі при визначенні конкретних заходів та їх характеристик.

⁷ **Примітка.** "М-" - пом'якшення, зменшення сумарного річного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП, "М+" - пом'якшення, збільшення сумарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП, "Мt" - пом'якшення, одноразові великі викиди ПГ під час проведення ДДП, "А+" - адаптація, сприяння сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП, "А-" - адаптація, зменшення сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП; "НО"- неможливо оцінити через недостатність інформації або її узагальненість.

2.1.3.Розвиток фізичної культури і спорту	-	потенційний вплив відсутній
2.1.4. Розвиток культурного та духовного середовища, збереження та популяризація культурної спадщини	-	потенційний вплив відсутній
2.1.5. Розвиток молодіжної інфраструктури, її національно-патріотичне виховання	-	потенційний вплив відсутній
2.1.6. Підтримка дітей та сім'ї	-	потенційний вплив відсутній
2.1.7.Соціальний захист населення	-	потенційний вплив відсутній
2.1.8.Цифровізація публічних послуг, якісне надання адміністративних послуг	-	потенційний вплив відсутній
2.1.9.Екологічна безпека	М-	зменшення сумарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП
2.1.10.Підвищення рівня зайнятості населення	-	потенційний вплив відсутній
2.2.1.Розвиток високотехнологічного сільськогосподарського виробництва	НО	неможливо оцінити через недостатність інформації або її узагальненість.
2.2.2.Створення умов для розвитку малого та середнього підприємництва	-	потенційний вплив відсутній
2.2.3. Сприяння покращенню інвестиційного клімату	-	потенційний вплив відсутній
2.3.1.Фінансово-бюджетна політика	-	потенційний вплив відсутній
2.3.2.Містобудівна діяльність	НО	неможливо оцінити через недостатність інформації або її узагальненість.
2.3.3.Житлово-комунальне господарство	М-	ймовірне помірне зменшення сумарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП
2.3.4.Земельні відносини	НО	неможливо оцінити через недостатність інформації або її узагальненість.
2.3.5. Розвиток дорожньої інфраструктури	М-	ймовірне помірне зменшення сумарного щорічного

		негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП
2.3.6. Цивільний захист населення та території	A+	сприяння сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП
Поточна діяльність	Оцінка впливу ⁸	Ознака

Детальна інформація по обсягах викидів парникових газів об'єктами громади відсутня.

2.3 Водні ресурси

Згідно економічного профілю громади площа територій, що відносяться до водних об'єктів складає 566,68 га, тобо 1.2% всіх територій.

На території громади протікає річка Мала Вись - ліва притока Великої Висі (басейн Південного Бугу). Довжина річки 40 км, площа басейну 488 км². Долина переважно коритоподібна, завширшки до 2,5—3 км. Річище помірно звивисте, завширшки до 15—20 м. Похил річки 1,7 м/км. Стік регульований невеликими водосховищами і ставками (зокрема в межах міста Малої Виски). Згідно Водного Кодексу України річка відноситься до малих річок, а отже її ПЗС має складати не менше 25 метрів (стаття 88).

Відомості про розташування на території громади пунктів моніторингу та гідрологічних постів не надано.

Згідно відомостей *Державного Водного кадастру*⁹ на території громади: Кількість звітуючих водокористувачів - 2, Забрано із природних водних об'єктів всього - 2,212 млн. куб. м, Забрано у т.ч. із підземних водних об'єктів - 0,16 млн. куб. м, використано свіжої води, всього - 0,47 млн. куб. м, Використано у тому числі на питні і санітарно-гігієнічні потреби - 0,297 млн. куб. м, Використано у тому числі на виробничі потреби - 0,172 млн. куб. м, Використано у тому числі на інші потреби - 0 млн. куб. м, Загальне водовідведення - 0,362 млн. куб. м, Скинуто в поверхневі водні об'єкти зворотних (стічних) вод, всього - 0,361 млн. куб. м, Скинуто в поверхневі водні об'єкти зворотних (стічних) вод: забруднених - 0,286 млн. куб. м, Скинуто в поверхневі водні об'єкти зворотних (стічних) вод: нормативно чистих без очистки - 0,075 млн. куб. м, Скинуто транзитної води - 0,473 млн. куб. м, Оборотно, повторне та послідовне використання - 0,09 млн. куб. м.

Водопостачання міста забезпечує КП "Мала Виска Водоканал", на балансі якого знаходиться – 18 артезіанських свердловин (в тому числі 7 резервні). Експлуатуються підземні води водоносного горизонту тріщинуватої зони кристалічних порід протерозою. *Свердловини потребують встановлення I-го поясу ЗСО радіусом 30м, який для частини свердловин не може бути витриманий через їх розташування щільній забудові. Проект з визначення параметрів II та III-го поясів ЗСО відсутній.*

Охоплення населення міста мала Виска централізованим водопостачанням складає 56,7%. Частина мешканців садибної забудови користується водою з вуличних колективних установок, яких на мережі налічується 9 одиниць.

⁸ Примітка. "М-" - пом'якшення, зменшення сумарного річного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП, "М+" - пом'якшення, збільшення сумарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП, "Mt" - пом'якшення, одноразові великі викиди ПГ під час проведення ДДП, "A+" - адаптація, сприяння сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП, "A-" - адаптація, зменшення сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП; "НО"-неможливо оцінити через недостатність інформації або її узагальненість.

⁹ https://www.davr.gov.ua/fls18/vodokorystuvanna_ter_21.pdf

Протяжність водопровідних мереж в громаді складає близько 60 км. Технічний стан водопроводу та каналізації вимагає значних фінансових вкладень, модернізації та ремонту. Інші населені пункти не забезпечені централізованим водопостачанням.

Договір на проведення виробничого контролю якості води укладений з відокремленим підрозділом Маловисківського ВР Кіровоградського ДУ «Кіровоградський ОЛЦ МОЗ України» та проводиться згідно графіку, в тому числі і по виробничому контролю вуличних колонок. Водоносний горизонт на території міста Мала Виска, де провадиться водозабір, має підвищений природній вміст заліза. Згідно результатів моніторингу вода не відповідає вимогам ДСанПіНу 2.2.4-171-10 за показниками залізо загальне (з показником 0,22-0,45 при нормі 0,2 мг/дм³, в одиночній свердловині до 1,7 мг/дм³), загальна жорсткість (з показником в окремих свердловинах від 8,5 до 16,2 ммоль/дм³ при нормі 7 ммоль/дм³), сухий залишок (відмічено в свердловині мрн "Вись", міський ринок).

За рік в цілому по місту піднято та подано у мережу 168,80 тис. м³ (462,30 м³/добу) води, відпущено усім споживачам 160,00 тис.м³ (438,30 м³/добу), у тому числі на потреби населення 132,50 тис.м³ (363,10 тис. м³/добу), підприємствам, установам, організаціям на господарсько-побутові потреби 27,40 тис. м³ (75,10 тис.м³/добу). Витік та невраховані втрати за рік склали 23,40 м³/добу – 5,1 % від води, поданої у мережу. Власні потреби підприємства – 0,66 м³/добу.

Вуличної водопровідної мережі 54,20 км, з неї ветхої та аварійної 41,30 км (76,2%), внутрішньоквартальної та внутрішньо дворової мережі 2,50 км.

Каналізування м. Мала Виска здійснюється по неповній роздільній схемі. Відведення і очищення побутових стічних вод здійснюється централізованою каналізацією міста.

В межах міста наявні 2 організовані скиди стічних вод КП "Мала Виска Водоканал" в поверхневій водоймі - випуск №2 в районі вул. Кондратюка та випуск №3 районі вул.Промениста. Випуски стічних вод після біологічного очищення на локальних очисних спорудах (типу "Біотал"), потужністю відповідно 40 та 15 м³/добу, здійснюються в р. Мала Вись (Маловисківське водосховище).

Головні каналізаційні очисні споруди міста розташовані за межами міста, на північно-західній околиці, на відстані близько 300м від межі міста. Проектна потужність КОС 720 м³/добу. Фактична потужність за 2018 рік склали 154 м³/добу. Випуск стічних вод після очищення (Випуск №1) здійснюється в р. Мала Вись.

За даними КП "Мала Виска Водоканал" протягом 2019 року було скинуто всього 56,2 тис.м³ в річку Мала Вись, в тому числі з перевищенням допустимих концентрацій речовини згідно ГДС по речовинам БСК, Нафтопродукти, Завислі речовини, Сухий залишок, Хлорид-іони, Нітрит-іони (випуск №1), Нітрат-іони (випуск №2), Азот амонійний, Фосфати, Залізо, Аніонні СПАР. Об'єми скидів стічних вод у 2018 році становили : Випуск №1 - скинуто 52,2 тис.м³; Випуск №2 - скинуто 4,0 тис.м³.

Головні КОС було введено в експлуатацію у 1980 році, мають знос до 90,0% та потребують капітального ремонту. Згідно даних КП «Мала Виска Водоканал» сумарна одиночна протяжність головних колекторів комунальної системи – 4,70 км, з них ветхих та аварійних 4,30 км (91,5%); вуличної каналізаційної мережі 4,90 км, з неї ветхої та аварійної 0,20 км (4,1%).

Населення забезпечено централізованою каналізацією на 16,2%. Частина садибної забудови не каналізована, мешканці користуються вигребами з наступним вивозом асенізаційними машинами на очисні споруди каналізації.

Якість питної води та її вплив на здоров'я населення. Відомо, що якісна питна вода визначає стан нашого здоров'я. За даними ВОЗ біля 80% захворювань людей пов'язані з якістю питної води. Внаслідок вживання неякісної питної води кожен рік біля 25% населення України (переважно дитячого) ризикують захворіти. Проблема

забезпечення якісною питною водою відноситься до числа соціально значущих, оскільки вода безпосередньо впливає на стан здоров'я громадян і кардинально визначає ступінь екологічної та епідеміологічної безпеки. Несприятливий вплив неякісної питної води на людину може реалізовуватися в декількох напрямках: загальнотоксичний вплив, що викликає збільшення загальної захворюваності населення (збільшення захворювань неінфекційної природи: серцево-судинних, шлунково-кишкового тракту, ендокринних і ін.) та вплив на збільшення частоти алергічних захворювань, а також збільшення рівня новоутворень в організмі людини. Забрудненість водних об'єктів – джерел питного водопостачання специфічними хімічними речовинами токсичної дії і збудниками інфекційних захворювань при недостатній ефективності роботи очисних споруд з водопідготовки питної води обумовлює погіршення її якості, створює серйозну загрозу для здоров'я людей, обумовлює високий рівень їх захворюваності кишковими інфекціями, гепатитом, збільшує ризик дії на організм людини канцерогенних і мутагенних чинників.

Відставання України від розвинених країн за показниками середньої тривалості життя і високої смертності значною мірою пов'язане із споживанням неякісної питної води. Забруднюючі шкідливі речовини потрапляють у поверхневі водні об'єкти з недостатньо очищеними побутовими і промисловими зворотними водами, сільськогосподарськими поверхневими та зливовими стоками. До токсичних сполук, небезпечних для здоров'я людини, відносяться важкі метали, СПАР, пестициди, феноли, хлорорганічні сполуки тощо. Навіть після очистки та знезараження питної води токсичні речовини можуть залишатись та надходити у водопостачальну мережу. До того ж існуючі технології для знезараження питної води передбачають широке застосування хлору, внаслідок чого в питній воді утворюються токсичні і канцерогенні хлорорганічні сполуки, що мають кумулятивну дію. Забруднення питної води може виникати також в розподільчій мережі у зв'язку з незадовільним станом трубопроводів та їх високою аварійністю.

Неякісна питна вода є однією з причин зростання у населення таких захворювань, як виразкова хвороба шлунку, жовчнокам'яна хвороба, хвороби органів дихання. У процесі підготовки питної води для її знезараження здійснюється хлорування, в процесі якого утворюються токсичні речовини які можуть викликати порушення центральної нервової системи, негативно впливати на функцію нирок і печінки.

Контроль за якістю і безпечністю питної води, що надається для споживання населенню повинен бути забезпечений власниками водопроводів у відповідності до вимог ДСанПіНу 2.2.4-171-10 "Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною", яким передбачено перелік показників, точки відбору проб та кратність досліджень.

Мікробіологічна оцінка якості вод з огляду на епідемічну ситуацію [<https://drive.google.com/file/d/1HffhDV0E0n5F1l11u4rllTCQMAeyg7lD/view>]. Епідемічна ситуація з інфекційних захворювань в області в 2021 році по більшості інфекцій була відносно стабільною. Незареєстровано спалахів та групових випадків захворювань пов'язаних з об'єктами водопостачання.

Відомості про заміри якості води в межах громади не надано.

Зауважимо, що поруч із громадою на відстані 10 км від м. Мала Виска розташована Новокостянтинівська шахта ДП «Схід ГЗК», яка займається видобуванням уранової руди. Виробничі комплекси Новокостянтинівської шахти є основним джерелом техногенного впливу на поверхневі води прилеглої території. Основним фактором техногенного впливу на поверхневі води є скид шахтних вод після очищення в р. Інгул, Кільтень та Мала Вись. Скид здійснюється відповідно до затверджених гранично-допустимих скидів (ГДС). Внаслідок скиду підвищення

вмісту радіоактивних компонентів у поверхневих водах не відбувається. У всіх населених пунктах у воді джерел господарсько-питного водопостачання активність урану природного не перевищує рівні дії для природних радіонуклідів, визначених нормативами НРБУ-97.

2.4 Атмосферне повітря

Нижче наведено перелік суб'єктів господарювання, яким видано дозволи на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Основними підприємствами забруднювачами на території громади виступають сільськогосподарські підприємства. Докладні відомості щодо об'єму та складу викидів - не надано.

Таблиця 2.2.

Перелік дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами виданих Департаментом екології, природних ресурсів та паливно-енергетичного комплексу Кіровоградської обласної державної адміністрації для об'єктів II та III групи Кіровоградської області станом на 01.10.2021 року (наведено лише підприємства на території СТГ)¹⁰

№ пп	Назва підприємства	Місцезнаходження (місце проживання громадянина-субєкта господарювання)	Термін дії дозволу на викиди забруднюючих речовин
1	ТОВ "Технаюг" АЗС № 17	27200, Новоукраїнський район, Маловисківська територіальна громада, м. Мала Виска, вул. Велігіна, 165 тел. 0504827899	09.09.2021 09.09.2031
2	ПТУ №16	26200, м. Мала Виска, вул. Шевченка, 56 корп.1 тел. 258-5-29-66	05.08.2016 необмежений
3	Кіровоградська філія ПАТ «Укртелеком» ЦТП №4 (АТС адмінприміщення)	26200 м. Мала Виска, вул. Жовтнева, 55 тел. 0522-32-29-65	11.02.2014 необмежений
4	Маловисківська загальноосвітня школа-інтернат I-III ст. Маловисківської районної ради Кіровоградської області (котельня)	26200, м. Мала Виска, вул. Велігіна, 4/82-а, тел. 05258-5-12-01	17.10.2017-17.10.2027
5	ПрАТ "Кіровоградобленерго" Маловисківський РЕМ	26200, м. Мала Виска, вул. Новомиргородське шосе, 1 тел. 05258-2-26-96	05.06.2018 необмежений
6	ТОВ "Карат"	26200, м. Мала Виска, вул. Велігіна, 155 тел. 0525-85-32-26	23.07.2018 необмежений
7	ТОВ "ОККО Рітейл" АЗС №3	26200, Маловисківський район, м. Мала Виска, вул. Велігіна, 76-А тел. 067-313-12-72	15.04.2019 необмежений
8	Кіровоградський обласний центр зайнятості (Маловисківська районна філія Кіровоградського ОЦЗ)	26200, м. Мала Виска, вул. Центральна, 68 тел. (0258)5-10-11	23.09.2019 необмежений

¹⁰ <https://data.gov.ua>

9	ТОВ "Агрофірма Маяк"	26200, Маловисківський район, м. Мала Виска, вул. Горького, 48 тел. 05258-5-12-59	21.10.2019 необмежений
10	ТОВ "Веста" (АГЗП)	26200, м. Мала Виска, вул. Європейська, 89 тел. 0503412088	25.11.2020 необмежений
11	КП "Мала Виска-МКП"	26200, м. Мала Виска, вул. Київська, 1 тел. 0525851658	09.12.2020 необмежений
12	ВАТ "Кіровоградгаз" (філія Маловисківське УЕГГ - майданчик № 1)	26200, Маловисківський район, м. Мала Виска, вул. Європейська, 86 тел. 0994990232	04.01.2021 необмежений
13	ТОВ "Карат"	26252, Маловисківський район, с. Вишневе тел. 0525-85-32-26	23.07.2018 необмежений
14	СТОВ "АФ "Паліївська"	26206, Маловисківський район, с. Паліївка тел. 0258-5-14-96	01.12.2020 необмежений
15	ФГ "Жорновий"	26206, Новоукраїнський район, Маловисківська міська об'єднана територіальна громада, с. Паліївка, вул. Мічуріна, 3 тел. 0667108884	25.08.2021 необмежений
16	ТДВ "2-ге ім. Петровського"	27307, Олександрівський район, с. Веселе, вул. Набережна, 16 тел. 0679426593	07.12.2017 необмежений
17	Знам'янська дирекція залізничних перевезень Одеської залізниці ст. Плетений Ташлик	26245 Маловисківський район, с. Первомайське, вул. Вокзальна, 3 тел. 0664205440	12.06.2014 необмежений
18	ФГ «Прилуцький»	26243, Маловисківський район, С. Олександрівка, Пров. Набережний, 1 Тел. 050-149-70-71	31.03.2017 необмежений
19	ТОВ "Джаз Ойл"	26243, Маловисківський район, С. Олександрівка, вул. Садова, 1 Тел. 044-386-05-26	11.07.2018 11.07.2028
20	ФГ "Прилуцький" (паливозаправний пункт)	26243, Новоукраїнський район, Маловисківська міська ОТГ, с. Новомиколаївка, вул. Нижня, 2 тел. 0990536883 0522-24-72-82	12.08.2021 необмежений
21	СТОВ "Славутич" (майданчик № 2 - тік, тракторна бригада)	26207, Маловисківський район, с. Мануйлівка, вул. Польова, 33 тел. 099-718-08-10	28.11.2017 необмежений

Згідно Регіональної доповіді на території громади відсутні підприємства, що віднесені до найбільших забруднювачів повітря в області. Біля території громади знаходиться Новокосянтинівська шахта ДП «Схід ГЗК», яка займається видобуванням уранової руди. Шахта розташована в с. Олексіївка Маловисківського району Кіровоградської області. Відстань до м. Мала Виска близько 10 км. Згідно Регіональної доповіді про стан довкілля протягом 2021 року здійснювався виробничий контроль за викидами від організованих джерел відповідно до вимог дозволів на викиди забруднюючих речовин. За результатами виробничого контролю перевищень встановлених нормативів викидів організованими джерелами не зафіксовано. Здійснювався контроль якості повітря на промисловому майданчику та на межі санітарно-захисної зони.

Згідно даних Стратегії розвитку громади¹¹ на території громади розташовані тваринницькі господарства, які можуть виступати джерелами забруднення атмосферного повітря такими речовинами, як метан, сірководень, вуглекислий газ, аміак, пил, оксид азоту, метилмеркаптан, диметиламін, диметилсульфід¹², які є небезпечними для здоров'я людини.

2.5 Радіаційний стан

За результатами спостережень Кіровоградського обласного центру з гідрометеорології, значення радіаційного фону за останні роки не перевищують рівнів природного фону та становлять 10-14 мкР/год (при контрольному рівні природного гамма-фону 25 мкР/год).

2.6 Стан здоров'я мешканців

Чисельність наявного населення по Маловисківській ТГ станом на 1 січня 2022 року становила 14828 осіб, в т.ч. міське населення - 9960 осіб, сільське населення - 4868 осіб.

Розподіл населення в громаді по населених пунктах наведено нижче в таблиці.

Таблиця 2.3

Назва населеного пункту	Чисельність населення станом на 1 січня 2022 р.	Назва населеного пункту	Чисельність населення станом на 1 січня 2022 р.
м.Мала Виска	9960	с.Новомиколаївка	30
с-ще Заповідне	182	с.Тарасівка	36
с.Краснопілка	339	с.Лозуватка	659
с-ще Вишневе	225	с.Димене	143
с.Паліївка	895	с.Мануйлівка	605
с.Веселе	27	с.Лутківка	198
с.Первомайське	348	с.Миролюбівка	593
с.Олександрівка	547	с.Червона Поляна	41

Захворюваність на туберкульоз збільшилася у порівнянні з відповідним періодом минулого року на 41,2% і становить 24,0 на 100 тис. населення (2021 рік - 17,0 на 100 тис). По Маловисківській ТГ ріст складає 74,0%. Вперше

¹¹

https://www.mvyskarada.gov.ua/files/Soc_ekonomichnij_rozvitok/Zatverdgenya_strategiy_na_2017_2015.pdf

¹² http://epl.org.ua/wp-content/uploads/2021/06/vidhody_tvarynnztva.pdf

захворіло 9 осіб дорослого населення (2021 рік – 7 осіб) та 1 дитина з Маловисківської ТГ. Дитяча захворюваність становить 18,4 на 100 тис. дитячого населення. Виявляємість при профоглядах становить 30% (2021 рік – 43,0%). Відсоток занедбаних форм туберкульозу - 33,0%.

Найвища занедбаність по Маловисківській ТГ - 50,0%. Протягом 6 місяців 2022 року виявлено 50 випадків злоякісних новоутворень (121,4 на 100 тис. населення), що зано нижче минулорічних показників. Показник занедбаності склав 30%, по Маловисківській ТГ – 36%. Онкоогляди серед жінок Маловисківської ОТГ проведено 10,5%, що є вкрай незадовільним показником.

Кількість хворих на цукровий діабет – 180 осіб, з них 4 дітей. Нижче наведено відомості про розподіл населення згідно даних щодо соціально-економічного розивтку громади (<https://www.mviskarada.gov.ua/socio-economic-development-of-the-maloviskiv-community>)

Таблиця 2.4

Кількість населення		станом на 1 січня 2022	станом на 01.01.2021	2020 р	2019 р	2018 р
	Кількість всіх жителів ОТГ	14828	15325	13168	13354	13607
Вік	Середній вік мешканця	-	60	60	60	60
Густота населення	Кількість осіб на 1 кв. км	-	40	57	58	61
% зростання / зменшення населення за минулий рік	% зростання / зменшення населення за минулий рік	зменшення на 3.24%	16,4 (збільшення внаслідок приєднання територій)	1,4	1,9	1

Основним фактором зменшення населення в громаді станом до 24 лютого 2022 року було його природне скорочення. Чисельність постійного населення віком понад 60 років складає близько 21,3%. Природній приріст (скорочення) населення "- 253" особи згідно даних за 2020 рік.

Тобто в громаді складається загроза старіння населення. Скорочення економічно активного населення призводить до ще більшого зростання рівня навантаження на населення працездатного віку. За шкалою ООН старим населення вважається тоді, коли частка людей у віці понад 65 р. становить більше 7%, а в громаді такий показник очевидно є вищим. Для громади, яке прагне розвиватися, такий сценарій є загрозливим. Окрім того є загроза через можливу міграцію населення через бойові дії на території країни. Докладна статистика на момент розроблення Звіту щодо еміграції та імміграції на території громади відсутня.

Найбільше населення зайняте в сфері сільського господарства, державного управління та торгівлі.¹³

Для здоров'я населення становлять потенційну загрозу промислові підприємства, які функціонують на території громади та поруч із нею. Аналіз залежності здоров'я населення від ступеня забруднення навколишнього середовища дозволив визначити рівні, при яких відзначаються ті чи інші порушення здоров'я. Встановлено, що при 1,5-2 кратному збільшенні ГДК хімічних речовин в

¹³ <https://www.mviskarada.gov.ua/socio-economic-development-of-the-maloviskiv-community>

атмосферному повітрі, реєструються достовірні зрушення імунологічних, біохімічних і фізіологічних параметрів організму людини. Статично значимі зрушення показників захворюваності (поширеності та тяжкості перебігу хвороби) реєструються при рівні забруднення, що перевищує допустимий в 2 - 3 рази (Кобець Г.П., Зінгер Ф.Х., Кальянов А.В. і ін., 1994). Подальше збільшення ступеня забруднення (в 4 і більше разів) обумовлює зміни показників захворюваності хронічними видами патології, а при 6-ти кратному і більшому перевищенні гігієнічних нормативів, відзначається збільшення частоти множинної і поєднаної патології.

Детальні локальні дані щодо стану здоров'я населення в громаді не надано.

2.7 Земельні ресурси та ґрунти

На основі аналізу відкритих джерел даних видно, що можливі наслідки для територій із природоохоронним статусом, такі як забруднення ґрунтів, поверхневих та ґрунтових вод внаслідок інтенсивної господарської діяльності. Можлива подальша евтрофікація водних об'єктів, спричинена міграцією хімічних речовин зі сільськогосподарських угідь, забруднення ґрунтів пестицидами.

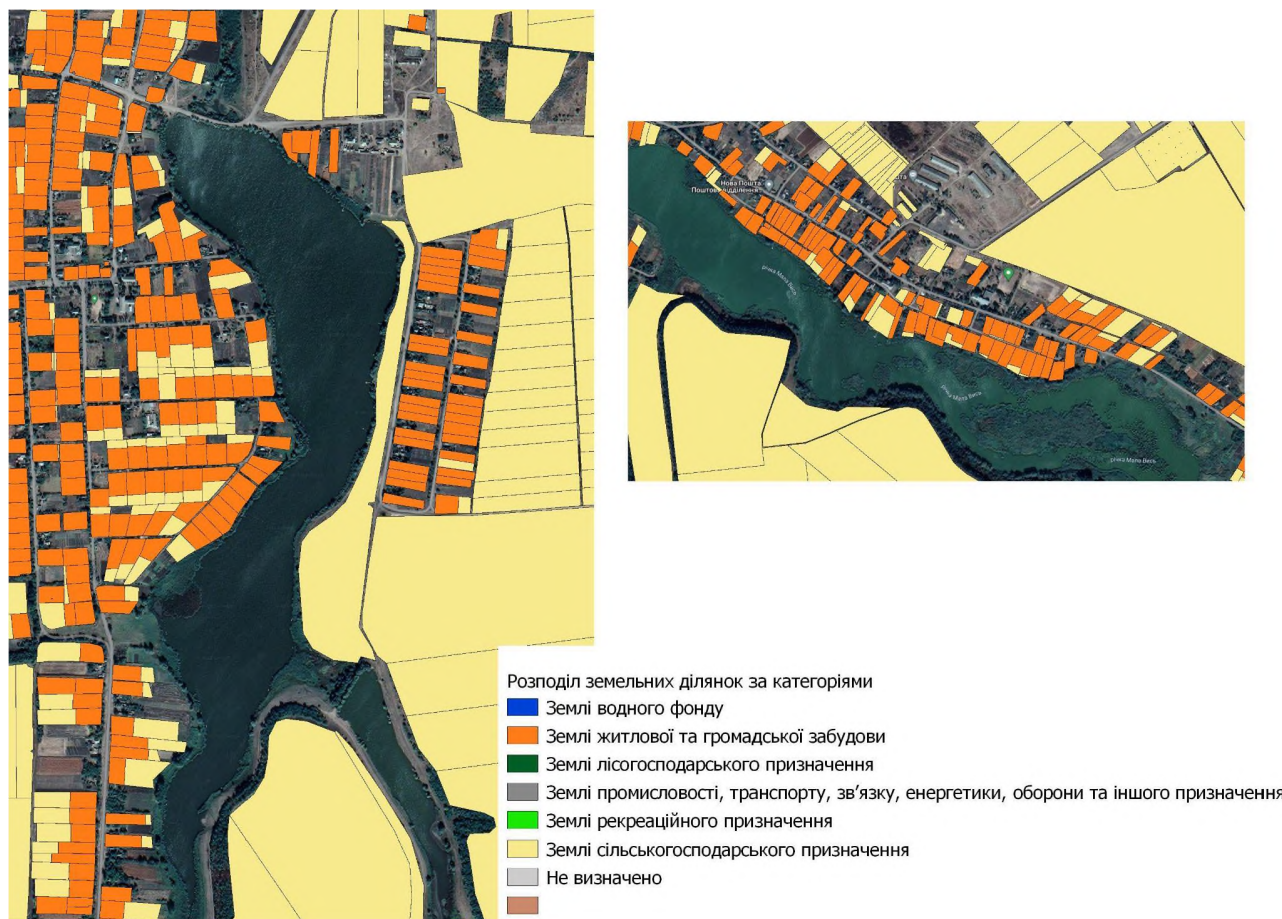

рис.2.7. Приклади ймовірних місць порушень ПЗС в межах громади

Зауважимо, що згідно ВКУ ст. 89 прибережні захисні смуги є природоохоронною територією з режимом обмеженої господарської діяльності. У прибережних захисних смугах уздовж річок, навколо водойм та на островах забороняється: 1) розорювання земель (крім підготовки ґрунту для залуження і залісення), а також садівництво та городництво; 2) зберігання та застосування пестицидів і добрив; 3) влаштування літніх таборів для худоби; 4) будівництво будь-яких споруд (крім гідротехнічних, навігаційного призначення, гідрометричних та лінійних, а також інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, огорож,

прикордонних знаків, прикордонних просік, комунікацій), у тому числі баз відпочинку, дач, гаражів та стоянок автомобілів; 5) миття та обслуговування транспортних засобів і техніки; 6) влаштування звалищ сміття, гноєсховищ, накопичувачів рідких і твердих відходів виробництва, кладовищ, скотомогильників, полів фільтрації тощо; 7) випалювання сухої рослинності або її залишків з порушенням порядку, встановленого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища. Об'єкти, що знаходяться у прибережній захисній смузі, можуть експлуатуватись, якщо при цьому не порушується її режим. Не придатні для експлуатації споруди, а також ті, що не відповідають встановленим режимам господарювання, підлягають винесенню з прибережних захисних смуг. У прибережних захисних смугах дозволяються реконструкція, реставрація та капітальний ремонт існуючих об'єктів.

Звертаємо увагу, на те що згідно ЗУ "Про охорону" ст. 47 забороняється розорювання схилів крутизною понад 7 градусів (крім ділянок для залуження, залісення та здійснення ґрунтозахисних заходів). На схилах крутизною від 3 до 7 градусів обмежується розміщення просапних культур, чорного пару тощо. В перспективі при розробленні містобудівної документації, в тому числі комплексного плану громади, відповідні території мають бути визначені.

Загальна площа Маловисківська громади – 38402,89 га. Розподіл земель надано на територію Маловисківської МТГ та наведено нижче. Серед усіх категорій земель згідно наданих даних найбільшу площу займають сільосугіддя, а саме близько 84,96%.

Таблиця 2.5
 Структура земель Маловисківської МТГ

Назва	Площа, га	%
Загальна площа земель	38402,89	100
Сільськогосподарські землі, у тому числі:	32626,42	86
сільськогосподарські угіддя, з них:	32626,42	86
рілля	32626,42	77
багаторічні насадження	-	-
сіножаті	-	-
пасовища	-	-
під господарськими будівлями і дворами	-	0,6
під господарськими шляхами і прогонами	-	-
землі, які перебувають у стадії меліоративного будівництва та відновлення родючості	-	-
Землі лісогосподарського призначення, у тому числі:	2151,13	6
лісові землі	-	-

чагарники	-	-
Забудовані землі, у тому числі:	2931,35	6
землі житлової та громадської забудови	1812	0,6
землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	1119,35	4
Землі рекреаційного призначення	127,31	0,4
Землі природно заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення	126,7	0,2
Землі оздоровчого призначення	0,61	0,03
Землі історико-культурного призначення	-	-
Відкриті заболочені землі	-	-
Води	566,68	1,2
Землі запасу	-	-

Основу економіки формують підприємства аграрного сектору: сільськогосподарські підприємства та підприємства переробної галузі, а також обслуговуючі організації. Підприємства спеціалізуються в основному на виробництві та переробці сільськогосподарської продукції, в галузевій структурі сільського господарства рослинництво становить 92%, тваринництво – 8 % (за даними Стратегії розвитку громади).

Підприємства тваринництва можуть виступати забрудниками ґрунтів, підземних та поверхневих вод¹⁴.

Землекористування в Маловисківській громаді супроводжується загрозою високого рівня розораності схилових земель, розширенням посівних площ просапних культур, нехтуванням науково обґрунтованими ґрунтозахисними сівозмінами, впровадженням індустриальних технологій вирощування сільськогосподарських культур, що викликає відчутне зменшення площ, зайнятих природними рослинними угрупованнями (луками, лісами, болотами) при одночасному збільшенні питомої ваги освоєних сільськогосподарських угідь, насамперед ріллі.

Застосування великих доз добрив може погіршити якість продукції, ґрунтових вод, що зумовлює забруднення близьких річок і водойм. Використання мінеральних добрив дало змогу певною мірою підвищити врожайність культур, однак подальше збільшення їх доз уже не сприятиме її зростанню, що буде пов'язано із зменшенням запасів гумусу в ґрунті.

Особливо небезпечне неправильне або надмірне використання пестицидів. Причому деяка їх частина трансформується, тобто виникають нові токсичні речовини (вторинна токсикація).

З іншої сторони, частина земельних ресурсів підпадає під антропогенний тиск від гірничо-видобувної промисловості. Територія громади знаходиться у зоні підвищеного радіологічного впливу (близькість підприємства Новокосянтинівська

¹⁴ http://epl.org.ua/wp-content/uploads/2021/06/vidhody_tvarynnztva.pdf

шахта ДП «Схід ГЗК») - видобування уранової руди. Шахта розташована в с. Олексіївка Маловисківського району Кіровоградської області. Відстань до м. Мала Виска близько 10 км.

Згідно Регіональної доповіді про стан довкілля в області є наступні проблеми:

внаслідок постійного антропогенного впливу на сільськогосподарські землі зростають винос гумусу з родючого шару ґрунту та ерозійні процеси. Негативний баланс гумусу складає більше 3 ц з га. Причиною цього є те, що органічні та мінеральні добрива вносяться до ґрунту періодично і в недостатній кількості, збільшилися площі посіву культур, що виносять підвищену кількість поживних речовин з ґрунту, насамперед соняшника, який в останні роки займає 20 і більше відсотків посівних площ. Ці та інші факти порушення природоохоронного режиму використання сільськогосподарських земель ведуть до її деградації та мінералізації.

Розорюваність земель області складає 85,3 %. Вирощування культур інтенсивного мінерального живлення, зменшення внесення органічних добрив, поширення процесів ерозії призводить до від'ємного балансу гумусу в ґрунтах. Через ерозійні процеси площа ярів перевищує 3,5 тис. га, а площа деградованих та малопродуктивних земель склала 270 тис. га.

Зважаючи на це і враховуючи кліматичні особливості (часті відлиги, різка зміна температури під час весняного сніготанення, весняні суховії, зливовий характер опадів в талий період), а також знищення лісової та трав'янистої рослинності на крутосхилах, неправильне розміщення доріг та інших лінійних об'єктів на місцевості сприяють інтенсивному розвитку ерозійних процесів. Водна ерозія ґрунтів проявляється в усіх районах області на схилах, що перевищують ухил 0,5 градуса. Збереження на сьогодні високого рівня розораності угідь, в тому числі на схилах, при значному розширенні площі просапних культур та практично повного припинення виконання комплексу робіт по захисту ґрунтів призводить до розвитку небувалих ерозійних і деградаційно-руйнівних процесів, що створює загрозу економічній безпеці області.

2.8 Біорізноманіття

Рослинний світ¹⁵. Рослинний світ Кіровоградщини є різноманітним. З південного заходу на північний схід територію області перетинає умовна межа між лісостеповою та степовою зонами. Саме цим і зумовлений неоднорідний світ рослин Кіровоградщини. Понад 70% лісостепової частини області розорано, ліси та лісонасадження займають лише 7,2% території області. Збереглися значні лісові масиви на вододілах – Чорний ліс, Нерубайський ліс та інше. Природна степова рослинність багата, різноманітна, зберігається на схилах річкових долин та балок, на узліссях. Досить добре збереглася лучна та болотна рослинність у заплавах річок. У лісостеповій частині області в заплавах менше відчувається вплив засолення, менше гранітних відслонень зі своєрідним рослинним світом. Степова зона з підвищеними місцевостями, почленованими яружно-балковими системами. Ліси і чагарники в степовій зоні зустрічаються в балках, у яких вони захищені від руйнівних степових вітрів. Орні землі складають у степовій зоні області понад 76% її території. В заплавах річок, де переважають лучна та болотна рослинність, сильніше, ніж у лісостепу, виявляється вплив засолення. Для степової зони характерна трав'яна степова рослинність. Рідкісні й зникаючі рослини: астрагал шерстистоквітковий, ковила волосиста, коручка болотна, любка дволиста, ірис злаколистий, ірис понтичний, рястка Буше, лілія лісова, підсніжник звичайний, сон великий, барвінок малий, валеріана лікарська, звіробій звичайний, конвалія звичайна, льон жовтий та ін.

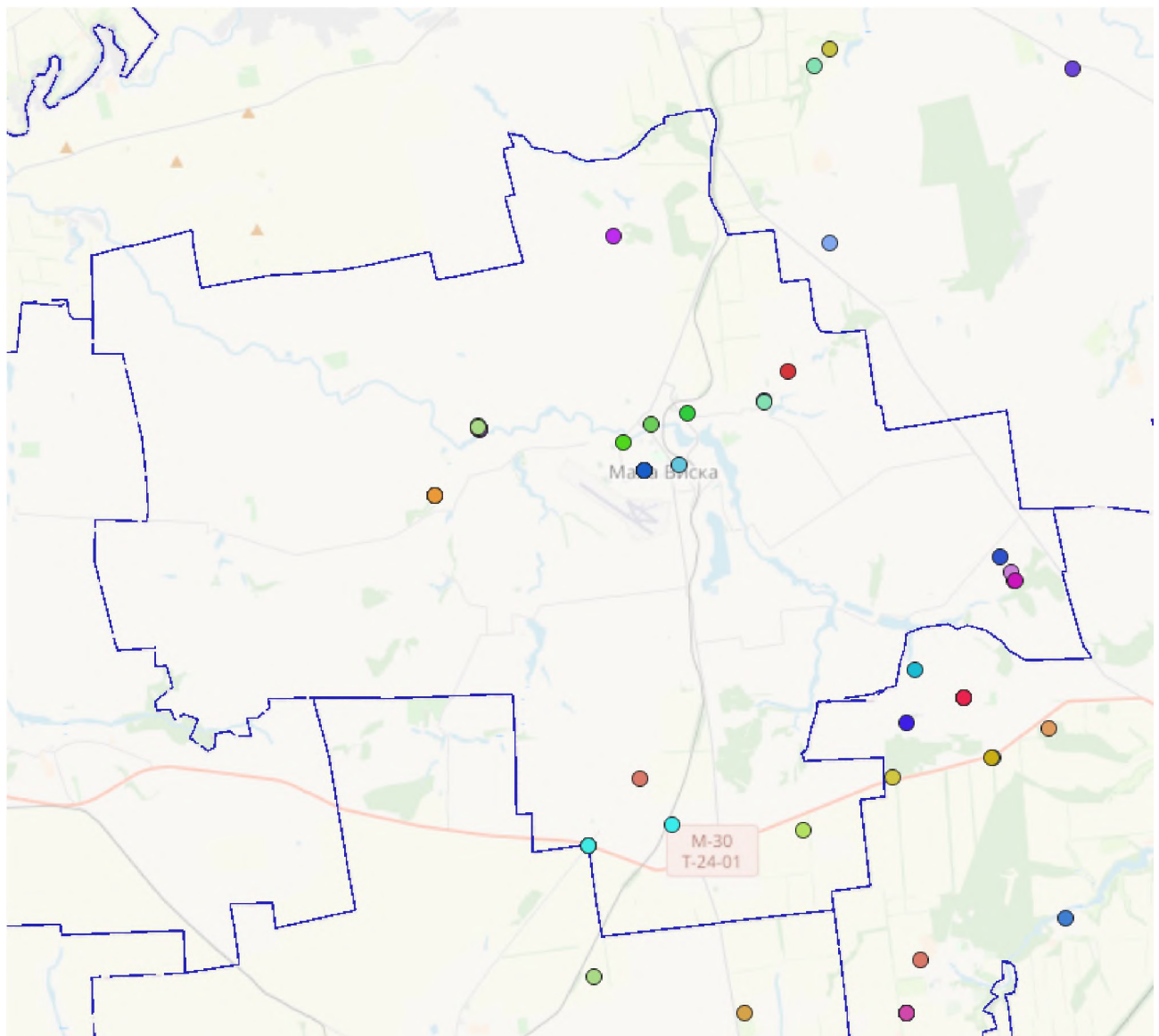
15

https://mep.gov.ua/files/docs/eco_passport/2021/%D0%9A%D1%96%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%B4%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%20%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BF%D0%B0%D1%81%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%82%20%D0%B7%D0%B0%202020%20%D1%80%D1%96%D0%BA.pdf

Тваринний світ.

Тваринний світ Кіровоградщини, незважаючи на значну господарську освоєність території області, залишається відносно багатим. Цьому сприяє географічне положення даної території, яку з південного заходу на північний схід перетинає природна межа між лісостепом і степом. Із 413 видів наземних хребетних тварин, відомих для Дніпровсько-Бузького лісостепоного зоогеографічного району (ссавців - 65 видів, птахів - 324, плазунів - 13, амфібій - 11), на території Кіровоградщини виявлено 368 видів, в тому числі: ссавців - 65, птахів - 279, плазунів - 13, амфібій - 11. Крім того, водойми області населяє 61 вид риб, з яких найбільш численними є представники ряду карпоподібних (35 видів). У Кіровоградській області нині зустрічаються 5 видів ссавців, 10 видів птахів і 8 видів комах, занесених до Європейського Червоного списку, що перебувають під загрозою зникнення у світовому масштабі. Зі 115 видів хребетних тварин, занесених до Червоної книги України, в межах Кіровоградщини зустрічаються 114 видів, у тому числі: 61 вид ссавців, 43 види птахів, 4 види плазунів, в основному зосереджених на природоохоронних територіях.

За даними GBIF — Глобальної інформаційної системи з біорізноманіття [<https://www.gbif.org/occurrence/download/0224788-220831081235567>], на території біотопів Маловисківської громади зафіксовано наявність наступних тварин та рослин:

gbifID	Наукова назва	Широта	Довгота	Ким внесено
3960303016	<i>Saponaria officinalis</i> L.	48.652424	31.562147	
3959870701	<i>Ajuga genevensis</i> L.	48.655802	31.643912	
3959377362	<i>Lamium amplexicaule</i> L.	48.651833	31.562733	
3957725193	<i>Phacelia tanacetifolia</i> Benth.	48.47566	31.530014	
3957454231	<i>Phacelia tanacetifolia</i> Benth.	48.47566	31.530014	
3957423590	<i>Stachys byzantina</i> K.Koch	48.642378	31.640615	
3954426931	<i>Ballota nigra</i> L.	48.651306	31.562681	
3954224921	<i>Asperugo procumbens</i> L.	48.651882	31.562185	
3953294581	<i>Ballota nigra</i> L.	48.651892	31.562572	
3953294562	<i>Ballota nigra</i> L.	48.651892	31.562572	
3952868544	<i>Artemisia absinthium</i> L.	48.647999	31.618988	
3952290715	<i>Ambrosia artemisiifolia</i> L.	48.651978	31.561993	
3888694991	<i>Stipa capillata</i> L.	48.438187	31.49625	Жуленко К. В.
3888694755	<i>Stipa pennata</i> L.	48.437081	31.49907	Жуленко К. В.
3888692481	<i>Dianthus hypanicus</i> Andrz.	48.43552	31.499075	Жуленко К. В.
3888692480	<i>Dianthus hypanicus</i> Andrz.	48.457261	31.629486	Жуленко К. В.
3888692453	<i>Clematis integrifolia</i> L.	48.457239	31.629095	Жуленко К. В.
3888692396	<i>Iris pontica</i> Zapal.	48.433424	31.500207	Жуленко К. В.
3765917364	<i>Ciconia nigra</i> (Linnaeus, 1758)	48.58911	31.7334	
3760364415	<i>Stipa capillata</i>	48.435844	31.498915	Oleksandr Shynder
3760305367	<i>Iris pontica</i>	48.43556	31.499057	Oleksandr Shynder
3760286351	<i>Cotinus coggygria</i>	48.433087	31.500835	Oleksandr Shynder
3759787409	<i>Populus nigra italica</i>	48.438382	31.499539	Oleksandr Shynder
3759787408	<i>Atriplex prostrata latifolia</i>	48.435891	31.50035	Oleksandr Shynder
3759748371	<i>Fraxinus pennsylvanica</i>	48.439282	31.496907	Oleksandr Shynder
3759735427	<i>Bidens tripartita</i>	48.435893	31.50036	Oleksandr Shynder
3759697377	<i>Phragmites australis altissimus</i>	48.435913	31.500321	Oleksandr Shynder
3759697376	<i>Cornus sanguinea australis</i>	48.435849	31.500319	Oleksandr Shynder
3759629337	<i>Typha angustifolia</i>	48.435939	31.500313	Oleksandr Shynder
3759607350	<i>Phragmites australis altissimus</i>	48.435133	31.499933	Oleksandr Shynder
3759496352	<i>Dianthus hypanicus</i>	48.470211	31.490555	Oleksandr Shynder
3759482381	<i>Morus alba</i>	48.439687	31.496349	Oleksandr Shynder
3759390413	<i>Fraxinus pennsylvanica</i>	48.435725	31.499873	Oleksandr Shynder
3759267425	<i>Galatella villosa</i>	48.43284	31.500969	Oleksandr Shynder
3712001388	<i>Streptopelia turtur</i> (Linnaeus, 1758)	48.459202	31.634839	Zhulenko K. V.
3712001387	<i>Saxicola rubetra</i> (Linnaeus, 1758)	48.453311	31.627973	Zhulenko K. V.
3712001316	<i>Merops apiaster</i> Linnaeus, 1758	48.454684	31.629905	Zhulenko K. V.
3712001315	<i>Circus aeruginosus</i> (Linnaeus, 1758)	48.456057	31.632823	Zhulenko K. V.
3712001314	<i>Hirundo rustica</i> Linnaeus, 1758	48.447178	31.495236	Zhulenko K. V.
3712001313	<i>Ixobrychus minutus</i> (Linnaeus, 1766)	48.447178	31.495236	Zhulenko K. V.
3712001312	<i>Tadorna ferruginea</i> (Pallas, 1764)	48.452836	31.495938	Zhulenko K. V.
3712001311	<i>Larus cachinnans</i> Pallas, 1811	48.462438	31.500444	Zhulenko K. V.
3711658230	<i>Herniaria besseri</i> Fisch. ex Hornem.	48.438161	31.497968	Zhulenko K.V.
3711658225	<i>Helichrysum arenarium</i> (L.) Moench	48.438161	31.497968	Zhulenko K.V.
3711658222	<i>Koeleria cristata</i> Kar. & Kir.	48.438161	31.497968	Zhulenko K.V.
3711658221	<i>Hypericum perforatum</i> L.	48.438161	31.497968	Zhulenko K.V.
3711658220	<i>Medicago falcata</i> L.	48.438161	31.497968	Zhulenko K.V.
3711658215	<i>Lamium amplexicaule</i> L.	48.438161	31.497968	Zhulenko K.V.
3711658212	<i>Plantago media</i> L.	48.438161	31.497968	Zhulenko K.V.
3711658209	<i>Salvia nemorosa</i> L.	48.438161	31.497968	Zhulenko K.V.
3711658208	<i>Myosotis micrantha</i> Pall. ex Lehm.	48.438161	31.497968	Zhulenko K.V.
3711658206	<i>Potentilla recta</i> L.	48.438161	31.497968	Zhulenko K.V.
3711658203	<i>Senecio jacobaea</i> Loscos & Pardo	48.438161	31.497968	Zhulenko K.V.
3711658196	<i>Seseli tortuosum</i> L.	48.438161	31.497968	Zhulenko K.V.

3711658194	<i>Senecio vernalis</i> Waldst. & Kit.	48.438161	31.497968	Zhulenko K.V.
3711658191	<i>Stipa pennata</i> L.	48.438161	31.497968	Zhulenko K.V.
3711658189	<i>Sideritis comosa</i> (Rochel ex Benth.) Stankov	48.438161	31.497968	Zhulenko K.V.
3711658185	<i>Trifolium arvense</i> L.	48.438161	31.497968	Zhulenko K.V.
3711658184	<i>Thymus marschallianus</i> Willd.	48.438161	31.497968	Zhulenko K.V.
3711658180	<i>Veronica jacquinii</i> Baumg.	48.438161	31.497968	Zhulenko K.V.
3711658179	<i>Veronica spicata</i> L.	48.438161	31.497968	Zhulenko K.V.
3711658177	<i>Verbascum lychnitis</i> L.	48.438161	31.497968	Zhulenko K.V.
3711658167	<i>Achillea setacea</i> Waldst. & Kit.	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711658166	<i>Vicia tetrasperma</i> (L.) Schreb.	48.438161	31.497968	Zhulenko K.V.
3711658164	<i>Arenaria serpyllifolia</i> L.	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711658161	<i>Alyssum desertorum</i> Stapf	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711658159	<i>Bromopsis riparia</i> (Rehmann) Holub	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711658156	<i>Aster amellus</i> L.	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711658152	<i>Convolvulus arvensis</i> L.	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711658150	<i>Eryngium campestre</i> L.	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711658149	<i>Erysimum diffusum</i> Ehrh.	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711658147	<i>Camelina microcarpa</i> Andr. ex DC.	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711658145	<i>Elytrigia intermedia</i> (Host) Nevski	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711658077	<i>Papaver rhoeas</i> L.	48.442683	31.496462	Zhulenko K.V.
3711658076	<i>Potentilla recta</i> L.	48.442683	31.496462	Zhulenko K.V.
3711658071	<i>Salvia nemorosa</i> L.	48.442683	31.496462	Zhulenko K.V.
3711658069	<i>Salvia austriaca</i> Jacq.	48.442683	31.496462	Zhulenko K.V.
3711658064	<i>Securigera varia</i> (L.) Lassen	48.442683	31.496462	Zhulenko K.V.
3711658057	<i>Senecio vernalis</i> Waldst. & Kit.	48.442683	31.496462	Zhulenko K.V.
3711658055	<i>Thymus marschallianus</i> Willd.	48.442683	31.496462	Zhulenko K.V.
3711658054	<i>Seseli tortuosum</i> L.	48.442683	31.496462	Zhulenko K.V.
3711658053	<i>Stachys recta</i> L.	48.442683	31.496462	Zhulenko K.V.
3711658052	<i>Vicia hirsuta</i> (L.) Gray	48.442683	31.496462	Zhulenko K.V.
3711658046	<i>Verbascum phoeniceum</i> L.	48.442683	31.496462	Zhulenko K.V.
3711657941	<i>Festuca rupicola</i> Heuff.	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711657939	<i>Euphorbia stepposa</i> Zoz ex Prokh.	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711657937	<i>Galium octonarium</i> (Klokov) Pobed.	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711657936	<i>Galatella villosa</i> (L.) Rchb.fil.	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711657931	<i>Nigella arvensis</i> L.	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711657929	<i>Koeleria cristata</i> Kar. & Kir.	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711657927	<i>Helichrysum arenarium</i> (L.) Moench	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711657925	<i>Medicago falcata</i> L.	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711657922	<i>Onobrychis arenaria</i> (Kit.) DC.	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711657918	<i>Oxytropis pilosa</i> (L.) DC.	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711657915	<i>Otites chersonensis</i> (Zapal.) Klokov	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711657913	<i>Poa angustifolia</i> L.	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711657911	<i>Pilosella officinarum</i> Vaill.	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711657908	<i>Senecio jacobaea</i> Loscos & Pardo	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711657905	<i>Potentilla recta</i> L.	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711657904	<i>Potentilla patula</i> Waldst. & Kit.	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711657901	<i>Salvia nemorosa</i> L.	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711657897	<i>Seseli tortuosum</i> L.	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711657894	<i>Senecio vernalis</i> Waldst. & Kit.	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711657890	<i>Stachys recta</i> L.	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711657886	<i>Thymus marschallianus</i> Willd.	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711657883	<i>Veronica spicata</i> L.	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711657882	<i>Teucrium chamaedrys</i> L.	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711657881	<i>Verbascum phoeniceum</i> L.	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711657876	<i>Vincetoxicum hirundinaria</i> Medik.	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.

3711657872	<i>Vicia hirsuta</i> (L.) Gray	48.440783	31.498059	Zhulenko K.V.
3711657870	<i>Arenaria serpyllifolia</i> L.	48.442683	31.496462	Zhulenko K.V.
3711657866	<i>Anthemis tinctoria</i> L.	48.442683	31.496462	Zhulenko K.V.
3711657864	<i>Artemisia austriaca</i> Jacq.	48.442683	31.496462	Zhulenko K.V.
3711657863	<i>Bromopsis riparia</i> (Rehmann) Holub	48.442683	31.496462	Zhulenko K.V.
3711657855	<i>Astragalus onobrychis</i> L.	48.442683	31.496462	Zhulenko K.V.
3711657854	<i>Buglossoides arvensis</i> (L.) I.M.Johnst.	48.442683	31.496462	Zhulenko K.V.
3711657852	<i>Convolvulus arvensis</i> L.	48.442683	31.496462	Zhulenko K.V.
3711657849	<i>Eryngium campestre</i> L.	48.442683	31.496462	Zhulenko K.V.
3711657848	<i>Elytrigia intermedia</i> (Host) Nevski	48.442683	31.496462	Zhulenko K.V.
3711657843	<i>Festuca valesiaca</i> Schleich. ex Gaudin	48.442683	31.496462	Zhulenko K.V.
3711657839	<i>Euphorbia stepposa</i> Zoz ex Prokh.	48.442683	31.496462	Zhulenko K.V.
3711657835	<i>Holosteum umbellatum</i> L.	48.442683	31.496462	Zhulenko K.V.
3711657834	<i>Koeleria cristata</i> Kar. & Kir.	48.442683	31.496462	Zhulenko K.V.
3711657831	<i>Galium octonarium</i> (Klokov) Pobed.	48.442683	31.496462	Zhulenko K.V.
3711657830	<i>Lathyrus tuberosus</i> L.	48.442683	31.496462	Zhulenko K.V.
3711657828	<i>Lamium amplexicaule</i> L.	48.442683	31.496462	Zhulenko K.V.
3711657826	<i>Nigella arvensis</i> L.	48.442683	31.496462	Zhulenko K.V.
3711657824	<i>Medicago falcata</i> L.	48.442683	31.496462	Zhulenko K.V.
3711656732	<i>Convolvulus arvensis</i> L.	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656728	<i>Elytrigia intermedia</i> (Host) Nevski	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656727	<i>Bromopsis riparia</i> (Rehmann) Holub	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656724	<i>Cynoglossum officinale</i> L.	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656721	<i>Euphorbia stepposa</i> Zoz ex Prokh.	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656720	<i>Eryngium campestre</i> L.	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656719	<i>Festuca valesiaca</i> Schleich. ex Gaudin	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656715	<i>Galium verum</i> L.	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656712	<i>Fumaria officinalis</i> L.	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656710	<i>Helichrysum arenarium</i> (L.) Moench	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656709	<i>Hypericum perforatum</i> L.	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656706	<i>Medicago falcata</i> L.	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656703	<i>Koeleria cristata</i> Kar. & Kir.	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656701	<i>Nonea pulla</i> (L.) DC.	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656697	<i>Onopordum acanthium</i> L.	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656695	<i>Nigella arvensis</i> L.	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656691	<i>Onobrychis arenaria</i> (Kit.) DC.	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656684	<i>Plantago lanceolata</i> L.	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656683	<i>Poa angustifolia</i> L.	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656682	<i>Poa compressa</i> L.	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656678	<i>Potentilla patula</i> Waldst. & Kit.	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656677	<i>Potentilla incana</i> G.Gaertn., B.Mey. & Scherb.	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656674	<i>Salvia nemorosa</i> L.	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656671	<i>Senecio jacobaea</i> Loscos & Pardo	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656666	<i>Senecio vernalis</i> Waldst. & Kit.	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656665	<i>Seseli tortuosum</i> L.	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656661	<i>Stipa capillata</i> L.	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656654	<i>Verbascum lychnitis</i> L.	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656652	<i>Verbascum densiflorum</i> Bertol.	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656651	<i>Veronica jacquinii</i> Baumg.	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656648	<i>Verbascum phoeniceum</i> L.	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656647	<i>Vicia tetrasperma</i> (L.) Schreb.	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656641	<i>Veronica spicata</i> L.	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656635	<i>Viola hirta</i> L.	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656590	<i>Bromopsis riparia</i> (Rehmann) Holub	48.433419	31.500208	Zhulenko K.V.
3711656581	<i>Achillea setacea</i> Waldst. & Kit.	48.433419	31.500208	Zhulenko K.V.

3711656575	<i>Arenaria serpyllifolia</i> L.	48.433419	31.500208	Zhulenko K.V.
3711656570	<i>Convolvulus arvensis</i> L.	48.433419	31.500208	Zhulenko K.V.
3711656568	<i>Buglossoides arvensis</i> (L.) I.M.Johnst.	48.433419	31.500208	Zhulenko K.V.
3711656567	<i>Elytrigia intermedia</i> (Host) Nevski	48.433419	31.500208	Zhulenko K.V.
3711656566	<i>Cynoglossum officinale</i> L.	48.433419	31.500208	Zhulenko K.V.
3711656560	<i>Eremogone biebersteinii</i> (Schltdl.) Holub	48.433419	31.500208	Zhulenko K.V.
3711656558	<i>Galium verum</i> L.	48.433419	31.500208	Zhulenko K.V.
3711656555	<i>Hypericum perforatum</i> L.	48.433419	31.500208	Zhulenko K.V.
3711656552	<i>Festuca valesiaca</i> Schleich. ex Gaudin	48.433419	31.500208	Zhulenko K.V.
3711656547	<i>Holosteum umbellatum</i> L.	48.433419	31.500208	Zhulenko K.V.
3711656546	<i>Medicago falcata</i> L.	48.433419	31.500208	Zhulenko K.V.
3711656543	<i>Iris pontica</i> Zapal.	48.433419	31.500208	Zhulenko K.V.
3711656539	<i>Potentilla patula</i> Waldst. & Kit.	48.433419	31.500208	Zhulenko K.V.
3711656538	<i>Phlomis pungens</i> Willd.	48.433419	31.500208	Zhulenko K.V.
3711656536	<i>Ranunculus illyricus</i> L.	48.433419	31.500208	Zhulenko K.V.
3711656530	<i>Salvia nutans</i> L.	48.433419	31.500208	Zhulenko K.V.
3711656529	<i>Salvia austriaca</i> Jacq.	48.433419	31.500208	Zhulenko K.V.
3711656523	<i>Senecio vernalis</i> Waldst. & Kit.	48.433419	31.500208	Zhulenko K.V.
3711656522	<i>Seseli tortuosum</i> L.	48.433419	31.500208	Zhulenko K.V.
3711656519	<i>Thalictrum minus</i> L.	48.433419	31.500208	Zhulenko K.V.
3711656517	<i>Steris viscaria</i> (L.) Raf.	48.433419	31.500208	Zhulenko K.V.
3711656511	<i>Veronica arvensis</i> L.	48.433419	31.500208	Zhulenko K.V.
3711656510	<i>Thesium arvense</i> Horv.	48.433419	31.500208	Zhulenko K.V.
3711656509	<i>Veronica jacquinii</i> Baumg.	48.433419	31.500208	Zhulenko K.V.
3711656508	<i>Achillea collina</i> (Wirtg.) Becker ex Rchb.	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656501	<i>Alyssum desertorum</i> Stapf	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656498	<i>Arenaria serpyllifolia</i> L.	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711656497	<i>Anisantha tectorum</i> (L.) Nevski	48.43821	31.49623	Zhulenko K.V.
3711655949	<i>Ajuga genevensis</i> L.	48.438161	31.497968	Zhulenko K.V.
3711655948	<i>Astragalus onobrychis</i> L.	48.438161	31.497968	Zhulenko K.V.
3711655947	<i>Agrimonia eupatoria</i> L.	48.438161	31.497968	Zhulenko K.V.
3711655946	<i>Arenaria serpyllifolia</i> L.	48.438161	31.497968	Zhulenko K.V.
3711655944	<i>Erophila verna</i> (L.) Chevall.	48.438161	31.497968	Zhulenko K.V.
3711655941	<i>Elytrigia intermedia</i> (Host) Nevski	48.438161	31.497968	Zhulenko K.V.
3711655938	<i>Erysimum diffusum</i> Ehrh.	48.438161	31.497968	Zhulenko K.V.
3711655935	<i>Eryngium campestre</i> L.	48.438161	31.497968	Zhulenko K.V.
3711655730	<i>Galium verum</i> L.	48.438161	31.497968	Zhulenko K.V.
3711655723	<i>Festuca valesiaca</i> Schleich. ex Gaudin	48.438161	31.497968	Zhulenko K.V.
3711653804	<i>Seseli tortuosum</i> L.	48.457937	31.634117	Zhulenko K.V.
3711653803	<i>Trifolium arvense</i> L.	48.457937	31.634117	Zhulenko K.V.
3711653801	<i>Alopecurus arundinaceus</i> Poir.	48.457236	31.629094	Zhulenko K.V.
3711653800	<i>Tragopogon major</i> Jacq.	48.457937	31.634117	Zhulenko K.V.
3711653797	<i>Veronica jacquinii</i> Baumg.	48.457937	31.634117	Zhulenko K.V.
3711653795	<i>Vicia tetrasperma</i> (L.) Schreb.	48.457937	31.634117	Zhulenko K.V.
3711653794	<i>Agrimonia eupatoria</i> L.	48.457236	31.629094	Zhulenko K.V.
3711653790	<i>Elytrigia repens</i> (L.) Nevski	48.457236	31.629094	Zhulenko K.V.
3711653789	<i>Carex acutiformis</i> Ehrh.	48.457236	31.629094	Zhulenko K.V.
3711653787	<i>Artemisia vulgaris</i> L.	48.457236	31.629094	Zhulenko K.V.
3711653786	<i>Clematis integrifolia</i> L.	48.457236	31.629094	Zhulenko K.V.
3711653783	<i>Euphorbia agraria</i> M.Bieb.	48.457236	31.629094	Zhulenko K.V.
3711653781	<i>Falcaria vulgaris</i> Bernh.	48.457236	31.629094	Zhulenko K.V.
3711653779	<i>Filipendula vulgaris</i> Moench	48.457236	31.629094	Zhulenko K.V.
3711653777	<i>Galium verum</i> L.	48.457236	31.629094	Zhulenko K.V.
3711653771	<i>Fragaria viridis</i> Duchesne	48.457236	31.629094	Zhulenko K.V.
3711653768	<i>Heracleum sphondylium</i> L.	48.457236	31.629094	Zhulenko K.V.

3711653767	<i>Lathyrus tuberosus</i> L.	48.457236	31.629094	Zhulenko K.V.
3711653764	<i>Torilis japonica</i> (Houtt.) DC.	48.457236	31.629094	Zhulenko K.V.
3711653763	<i>Ranunculus illyricus</i> L.	48.457236	31.629094	Zhulenko K.V.
3711653755	<i>Vincetoxicum hirundinaria</i> Medik.	48.457236	31.629094	Zhulenko K.V.
3711653753	<i>Agrimonia eupatoria</i> L.	48.456737	31.629873	Zhulenko K.V.
3711653752	<i>Achillea collina</i> (Wirtg.) Becker ex Rchb.	48.456737	31.629873	Zhulenko K.V.
3711653747	<i>Astragalus onobrychis</i> L.	48.456737	31.629873	Zhulenko K.V.
3711653745	<i>Alyssum desertorum</i> Stapf	48.456737	31.629873	Zhulenko K.V.
3711653743	<i>Elytrigia repens</i> (L.) Nevski	48.456737	31.629873	Zhulenko K.V.
3711653740	<i>Euphorbia stepposa</i> Zoz ex Prokh.	48.456737	31.629873	Zhulenko K.V.
3711653739	<i>Cynoglossum officinale</i> L.	48.456737	31.629873	Zhulenko K.V.
3711653734	<i>Eryngium campestre</i> L.	48.456737	31.629873	Zhulenko K.V.
3711653731	<i>Festuca rupicola</i> Heuff.	48.456737	31.629873	Zhulenko K.V.
3711653725	<i>Galium octonarium</i> (Klokov) Pobed.	48.456737	31.629873	Zhulenko K.V.
3711653723	<i>Filipendula vulgaris</i> Moench	48.456737	31.629873	Zhulenko K.V.
3711653722	<i>Hieracium umbellatum</i> L.	48.456737	31.629873	Zhulenko K.V.
3711653718	<i>Galium verum</i> L.	48.456737	31.629873	Zhulenko K.V.
3711653715	<i>Hypericum perforatum</i> L.	48.456737	31.629873	Zhulenko K.V.
3711653712	<i>Koeleria cristata</i> Kar. & Kir.	48.456737	31.629873	Zhulenko K.V.
3711653711	<i>Medicago minima</i> (L.) Bartal.	48.456737	31.629873	Zhulenko K.V.
3711653707	<i>Lathyrus tuberosus</i> L.	48.456737	31.629873	Zhulenko K.V.
3711653704	<i>Phlomis pungens</i> Willd.	48.456737	31.629873	Zhulenko K.V.
3711653703	<i>Oxytropis pilosa</i> (L.) DC.	48.456737	31.629873	Zhulenko K.V.
3711653697	<i>Pilosella echioides</i> (Lumn.) F.W.Schultz & Sch.Bip.	48.456737	31.629873	Zhulenko K.V.
3711653696	<i>Pilosella officinarum</i> Vaill.	48.456737	31.629873	Zhulenko K.V.
3711653694	<i>Plantago media</i> L.	48.456737	31.629873	Zhulenko K.V.
3711653660	<i>Achillea collina</i> (Wirtg.) Becker ex Rchb.	48.457937	31.634117	Zhulenko K.V.
3711653657	<i>Ajuga genevensis</i> L.	48.457937	31.634117	Zhulenko K.V.
3711653654	<i>Agrimonia eupatoria</i> L.	48.457937	31.634117	Zhulenko K.V.
3711653652	<i>Artemisia absinthium</i> L.	48.457937	31.634117	Zhulenko K.V.
3711653650	<i>Arenaria serpyllifolia</i> L.	48.457937	31.634117	Zhulenko K.V.
3711653649	<i>Cirsium vulgare</i> (Savi) Ten.	48.457937	31.634117	Zhulenko K.V.
3711653646	<i>Elytrigia intermedia</i> (Host) Nevski	48.457937	31.634117	Zhulenko K.V.
3711653644	<i>Artemisia austriaca</i> Jacq.	48.457937	31.634117	Zhulenko K.V.
3711653642	<i>Convolvulus arvensis</i> L.	48.457937	31.634117	Zhulenko K.V.
3711653641	<i>Cynoglossum officinale</i> L.	48.457937	31.634117	Zhulenko K.V.
3711653636	<i>Festuca rupicola</i> Heuff.	48.457937	31.634117	Zhulenko K.V.
3711653635	<i>Euphorbia seguieriana</i> Neck.	48.457937	31.634117	Zhulenko K.V.
3711653633	<i>Otites chersonensis</i> (Zapal.) Klokov	48.457937	31.634117	Zhulenko K.V.
3711653632	<i>Koeleria cristata</i> Kar. & Kir.	48.457937	31.634117	Zhulenko K.V.
3711653631	<i>Poa angustifolia</i> L.	48.457937	31.634117	Zhulenko K.V.
3711653628	<i>Pilosella officinarum</i> Vaill.	48.457937	31.634117	Zhulenko K.V.
3711653627	<i>Senecio jacobaea</i> Loscos & Pardo	48.457937	31.634117	Zhulenko K.V.
3711653623	<i>Potentilla argentea</i> L.	48.457937	31.634117	Zhulenko K.V.
3711653470	<i>Salvia nemorosa</i> L.	48.456737	31.629873	Zhulenko K.V.
3711653468	<i>Potentilla reptans</i> L.	48.456737	31.629873	Zhulenko K.V.
3711653467	<i>Seseli tortuosum</i> L.	48.456737	31.629873	Zhulenko K.V.
3711653461	<i>Senecio jacobaea</i> Loscos & Pardo	48.456737	31.629873	Zhulenko K.V.
3711653457	<i>Trifolium montanum</i> L.	48.456737	31.629873	Zhulenko K.V.
3711653455	<i>Trifolium alpestre</i> L.	48.456737	31.629873	Zhulenko K.V.
3711653454	<i>Veronica jacquinii</i> Baumg.	48.456737	31.629873	Zhulenko K.V.
3711653443	<i>Cynoglossum officinale</i> L.	48.447904	31.629789	Zhulenko K.V.
3711653442	<i>Allium paczoskianum</i> Tuzson	48.447904	31.629789	Zhulenko K.V.
3711653441	<i>Centaurea diffusa</i> Lam.	48.447904	31.629789	Zhulenko K.V.
3711653440	<i>Vincetoxicum hirundinaria</i> Medik.	48.456737	31.629873	Zhulenko K.V.

3711653438	<i>Festuca valesiaca</i> Schleich. ex Gaudin	48.447904	31.629789	Zhulenko K.V.
3711653435	<i>Erophila verna</i> (L.) Chevall.	48.447904	31.629789	Zhulenko K.V.
3711653432	<i>Hypericum perforatum</i> L.	48.447904	31.629789	Zhulenko K.V.
3711653428	<i>Lactuca serriola</i> L.	48.447904	31.629789	Zhulenko K.V.
3711653426	<i>Myosotis micrantha</i> Pall. ex Lehm.	48.447904	31.629789	Zhulenko K.V.
3711653425	<i>Lamium amplexicaule</i> L.	48.447904	31.629789	Zhulenko K.V.
3711653414	<i>Pilosella officinarum</i> Vaill.	48.447904	31.629789	Zhulenko K.V.
3711653412	<i>Potentilla incana</i> G.Gaertn., B.Mey. & Scherb.	48.447904	31.629789	Zhulenko K.V.
3711653411	<i>Poa bulbosa</i> L.	48.447904	31.629789	Zhulenko K.V.
3711653409	<i>Scleranthus annuus</i> L.	48.447904	31.629789	Zhulenko K.V.
3711653408	<i>Ranunculus illyricus</i> L.	48.447904	31.629789	Zhulenko K.V.
3711653404	<i>Trifolium arvense</i> L.	48.447904	31.629789	Zhulenko K.V.
3711653402	<i>Senecio vernalis</i> Waldst. & Kit.	48.447904	31.629789	Zhulenko K.V.
3711653397	<i>Vicia hirsuta</i> (L.) Gray	48.447904	31.629789	Zhulenko K.V.
3711653394	<i>Veronica dillenii</i> Crantz	48.447904	31.629789	Zhulenko K.V.
3711653387	<i>Vicia tetrasperma</i> (L.) Schreb.	48.447904	31.629789	Zhulenko K.V.
3711653060	<i>Agrostis capillaris</i> L.	48.456546	31.635042	Zhulenko K.V.
3711653059	<i>Viola matutina</i> Klokov	48.447904	31.629789	Zhulenko K.V.
3711653058	<i>Viola kitaibeliana</i> Schult.	48.447904	31.629789	Zhulenko K.V.
3711653055	<i>Carex acutiformis</i> Ehrh.	48.456546	31.635042	Zhulenko K.V.
3711653054	<i>Festuca arundinacea</i> Schreb.	48.456546	31.635042	Zhulenko K.V.
3711653053	<i>Bolboschoenus maritimus</i> (L.) Palla	48.456546	31.635042	Zhulenko K.V.
3711653049	<i>Eleocharis palustris</i> (L.) Roem. & Schult.	48.456546	31.635042	Zhulenko K.V.
3711653047	<i>Medicago minima</i> (L.) Bartał.	48.456546	31.635042	Zhulenko K.V.
3711653046	<i>Juncus articulatus</i> L.	48.456546	31.635042	Zhulenko K.V.
3711653042	<i>Plantago major</i> L.	48.456546	31.635042	Zhulenko K.V.
3711652913	<i>Poa pratensis</i> L.	48.456546	31.635042	Zhulenko K.V.
3711652911	<i>Rumex crispus</i> L.	48.456546	31.635042	Zhulenko K.V.
3711652910	<i>Poa palustris</i> L.	48.456546	31.635042	Zhulenko K.V.
3711652909	<i>Ranunculus sceleratus</i> L.	48.456546	31.635042	Zhulenko K.V.
3711652908	<i>Ranunculus repens</i> L.	48.456546	31.635042	Zhulenko K.V.
3711652904	<i>Rorippa palustris</i> (L.) Besser	48.456546	31.635042	Zhulenko K.V.
3711652902	<i>Trifolium pratense</i> L.	48.456546	31.635042	Zhulenko K.V.
3711652900	<i>Taraxacum erythrospermum</i> Andr. ex Besser	48.456546	31.635042	Zhulenko K.V.
3711652898	<i>Trifolium repens</i> L.	48.456546	31.635042	Zhulenko K.V.
3711652897	<i>Xanthium strumarium</i> L.	48.456546	31.635042	Zhulenko K.V.
3499745311	<i>Tragopogon dubius</i>	48.46056	31.541432	Лавріненко Катерина
3499626053	<i>Ranunculus illyricus</i>	48.447677	31.629678	Лавріненко Катерина
3499625084	<i>Phragmites australis</i>	48.447414	31.62841	Лавріненко Катерина
3499620194	<i>Streptopelia turtur</i>	48.459063	31.634535	Лавріненко Катерина
3499616234	<i>Vicia tenuifolia</i>	48.461195	31.542607	Лавріненко Катерина
3499611276	<i>Ixobrychus minutus</i>	48.447584	31.494784	Лавріненко Катерина
3499590983	<i>Tadorna ferruginea</i>	48.454831	31.494655	Лавріненко Катерина
3499588176	<i>Larus cachinnans</i>	48.47384	31.474443	Лавріненко Катерина
3499582929	<i>Hirundo rustica</i>	48.447749	31.495238	Лавріненко Катерина
3499531107	<i>Saxicola rubetra</i>	48.435295	31.49942	Лавріненко Катерина
3456290502	<i>Centaurea diffusa</i>	48.612308	31.77247	Oleksandr Shynder
3383971164	<i>Crataegus monogyna</i>	48.618497	31.766647	Polina Getman
3383949735	<i>Trifolium alpestre</i>	48.456415	31.631286	Лавріненко Катерина
3380581757	<i>Salvinia natans</i> (L.) All.	48.652709	31.629633	
3355031868	<i>Prunus spinosa</i>	48.614497	31.770928	Polina Getman
3355004902	<i>Cota tinctoria</i>	48.612312	31.772558	Denis Davydov
3327929522	<i>Euphorbia virgata</i>	48.566222	31.763987	Polina Getman
3314485784	<i>Papaver rhoeas</i>	48.566208	31.7634	Polina Getman
3314476805	<i>Euonymus europaeus</i>	48.574037	31.78585	Polina Getman

3314461786	<i>Helix pomatia</i>	48.561263	31.724697	Polina Getman
3314239821	<i>Lamium maculatum</i>	48.547578	31.689463	Polina Getman
3310753429	<i>Stipa capillata</i> L.	48.438187	31.49625	Kateryna Zhulenko
3310753384	<i>Stipa pennata</i> L.	48.437081	31.49907	Kateryna Zhulenko
3310753351	<i>Stipa pennata</i> L.	48.438193	31.497976	Kateryna Zhulenko
3310753337	<i>Clematis integrifolia</i> L.	48.456659	31.630825	Kateryna Zhulenko
3310753334	<i>Clematis integrifolia</i> L.	48.457239	31.629095	Kateryna Zhulenko
3310753333	<i>Dianthus hypanicus</i> Andrz.	48.451001	31.62996	Kateryna Zhulenko
3310753332	<i>Dianthus hypanicus</i> Andrz.	48.444634	31.493034	Kateryna Zhulenko
3310753331	<i>Dianthus hypanicus</i> Andrz.	48.457261	31.629486	Kateryna Zhulenko
3310753326	<i>Dianthus hypanicus</i> Andrz.	48.43552	31.499075	Kateryna Zhulenko
3310753325	<i>Dianthus hypanicus</i> Andrz.	48.439287	31.496751	Kateryna Zhulenko
3310753322	<i>Iris pontica</i> Zapal.	48.433424	31.500207	Kateryna Zhulenko
3310753317	<i>Dianthus hypanicus</i> Andrz.	48.549009	31.638291	Kateryna Zhulenko
3308885586	<i>Mus musculus</i> Linnaeus, 1758	48.641	31.627	
3308885584	<i>Mus musculus</i> Linnaeus, 1758	48.641	31.627	
3308885403	<i>Mus musculus</i> Linnaeus, 1758	48.641	31.627	
3308885402	<i>Mus musculus</i> Linnaeus, 1758	48.641	31.627	
3308885384	<i>Mus musculus</i> Linnaeus, 1758	48.641	31.627	
3308885382	<i>Mus musculus</i> Linnaeus, 1758	48.641	31.627	
3308885380	<i>Mus musculus</i> Linnaeus, 1758	48.641	31.627	
3308885378	<i>Mus musculus</i> Linnaeus, 1758	48.641	31.627	
3308885375	<i>Mus musculus</i> Linnaeus, 1758	48.659	31.674	
3308885374	<i>Mus musculus</i> Linnaeus, 1758	48.641	31.627	
3308885372	<i>Apodemus agrarius</i> (Pallas, 1771)	48.641	31.627	
3097095871	<i>Acer negundo</i>	48.561034	31.625399	Olena V. Vakarenko
3097078850	<i>Ptelea trifoliata</i>	48.486608	31.645379	Olena V. Vakarenko
3097057862	<i>Rhamnus cathartica</i>	48.575493	31.729959	Olena V. Vakarenko
3097034862	<i>Robinia pseudoacacia</i>	48.433044	31.736599	Olena V. Vakarenko
3097033868	<i>Acer negundo</i>	48.513744	31.735621	Olena V. Vakarenko
3097023842	<i>Ambrosia artemisiifolia</i>	48.50941	31.60722	Olena V. Vakarenko
3096986851	<i>Ambrosia artemisiifolia</i>	48.446881	31.610192	Olena V. Vakarenko
3027136989	<i>Buteo rufinus</i> (Cretschmar, 1829)	48.744898	31.795388	
3023037654	<i>Euphorbia seguierana</i> Neck.	48.634375	31.544693	
3023037577	<i>Bromopsis riparia</i> (Rehmann) Holub	48.581793	31.752498	
3023036647	<i>Elytrigia intermedia</i> (Host) Nevski	48.634375	31.544693	
3023036569	<i>Plantago media</i> L.	48.581793	31.752498	
3023035646	<i>Thymus marschallianus</i> Willd.	48.634375	31.544693	
3023035645	<i>Convolvulus arvensis</i> L.	48.634375	31.544693	
3023035565	<i>Phlomis tuberosa</i> (L.) Moench	48.581793	31.752498	
3023035564	<i>Adonis vernalis</i> L.	48.581793	31.752498	
3023034650	<i>Festuca valesiaca</i> Gaudin	48.634375	31.544693	
3023034573	<i>Polygala comosa</i> Schkuhr	48.581793	31.752498	
3023034572	<i>Centaurea diffusa</i> Lam.	48.581793	31.752498	
3023033646	<i>Eryngium campestre</i> L.	48.634375	31.544693	
3023033567	<i>Poa angustifolia</i> L.	48.581793	31.752498	
3023033566	<i>Bromopsis inermis</i> (Leyss.) Holub	48.581793	31.752498	
3023032660	<i>Hieracium pilosella</i> L.	48.634375	31.544693	
3023032585	<i>Polygala podolica</i> DC.	48.581793	31.752498	
3023032584	<i>Chamaecytisus ruthenicus</i> (Fisch. ex Vorosch.) Klask.	48.581793	31.752498	
3023031662	<i>Seseli tortuosum</i> L.	48.634375	31.544693	
3023031661	<i>Cerastium arvense</i> L.	48.634375	31.544693	
3023031584	<i>Medicago romanica</i> Prodán	48.581793	31.752498	
3023031583	<i>Acinos arvensis</i> (Lam.) Dandy	48.581793	31.752498	

3023030651	<i>Tragopogon major</i> Jacq.	48.634375	31.544693	
3023030650	<i>Echium vulgare</i> L.	48.634375	31.544693	
3023030571	<i>Plantago lanceolata</i> L.	48.581793	31.752498	
3023030570	<i>Amoria montana</i> (L.) Soják	48.581793	31.752498	
3023026650	<i>Bromus squarrosus</i> L.	48.634375	31.544693	
3023026570	<i>Koeleria cristata</i> (L.) Pers.	48.581793	31.752498	
3023026569	<i>Achillea millefolium</i> L.	48.581793	31.752498	
3023021663	<i>Salvia nemorosa</i> L.	48.634375	31.544693	
3023021662	<i>Astragalus onobrychis</i> L.	48.634375	31.544693	
3023021585	<i>Knautia arvensis</i> (L.) J.M. Coult.	48.581793	31.752498	
3022909655	<i>Potentilla impolita</i> Wahlenb.	48.634375	31.544693	
3022909575	<i>Hieracium pilosella</i> L.	48.581793	31.752498	
3022908661	<i>Poa angustifolia</i> L.	48.634375	31.544693	
3022908660	<i>Artemisia austriaca</i> Jacq.	48.634375	31.544693	
3022908582	<i>Galium octonarium</i> (Klokov) Soâ	48.581793	31.752498	
3022906665	<i>Poa compressa</i> L.	48.634375	31.544693	
3022906664	<i>Astragalus austriacus</i> Jacq.	48.634375	31.544693	
3022906587	<i>Galium verum</i> L.	48.581793	31.752498	
3022905670	<i>Linum catharticum</i> L.	48.634375	31.544693	
3022905669	<i>Achillea millefolium</i> L.	48.634375	31.544693	
3022905595	<i>Silene exaltata</i> Friv.	48.581793	31.752498	
3022905594	<i>Euphorbia stepposa</i> Zoz ex Prokh.	48.581793	31.752498	
3022904669	<i>Plantago lanceolata</i> L.	48.634375	31.544693	
3022904668	<i>Ajuga genevensis</i> L.	48.634375	31.544693	
3022903665	<i>Medicago romanica</i> Prodân	48.634375	31.544693	
3022903664	<i>Achillea nobilis</i> L.	48.634375	31.544693	
3022903588	<i>Festuca pratensis</i> Huds.	48.581793	31.752498	
3022902574	<i>Potentilla impolita</i> Wahlenb.	48.581793	31.752498	
3022902573	<i>Descurainia sophia</i> (L.) Webb ex Prantl	48.581793	31.752498	
3022900654	<i>Lathyrus tuberosus</i> L.	48.634375	31.544693	
3022900576	<i>Salvia nutans</i> L.	48.581793	31.752498	
3022900575	<i>Eryngium campestre</i> L.	48.581793	31.752498	
3022899665	<i>Koeleria cristata</i> (L.) Pers.	48.634375	31.544693	
3022899590	<i>Salvia nemorosa</i> L.	48.581793	31.752498	
3022899589	<i>Echium vulgare</i> L.	48.581793	31.752498	
3022896668	<i>Nonea pulla</i> DC.	48.634375	31.544693	
3022896667	<i>Agrimonia eupatoria</i> L.	48.634375	31.544693	
3022896590	<i>Festuca valesiaca</i> Gaudin	48.581793	31.752498	
3014588785	<i>Bellevalia sarmatica</i> (Pall. ex Georgi) Woronow	48.701667	31.615278	
3014584712	<i>Adonis vernalis</i> L.	48.745692	31.693992	
3014584225	<i>Adonis vernalis</i> L.	48.658611	31.674167	
3014567556	<i>Iris pontica</i> Zapal.	48.524444	31.792778	
2597547219	<i>Buglossoides incrassata</i> subsp. <i>splitgerberi</i> (Guss.) E. Zippel & Selvi	48.54361	31.605	J. Danihelka
2382593802	<i>Euphorbia virgultosa</i> Klokov	48.54361	31.605	J. Danihelka
2382590645	<i>Buglossoides incrassata</i> subsp. <i>splitgerberi</i> (Guss.) E. Zippel & Selvi	48.54361	31.605	J. Danihelka
2382590300	<i>Buglossoides incrassata</i> subsp. <i>splitgerberi</i> (Guss.) E. Zippel & Selvi	48.54361	31.605	J. Danihelka
1913844639	<i>Lanius minor</i>	48.5	31.73	
1913844636	<i>Melanocorypha calandra</i>	48.5	31.73	
1913844634	<i>Oriolus oriolus</i>	48.5	31.73	
1913844633	<i>Motacilla alba alba</i>	48.5	31.73	
1913844631	<i>Emberiza hortulana</i>	48.5	31.73	
1913844630	<i>Emberiza citrinella</i>	48.5	31.73	
1913844626	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	48.5	31.73	

1913844625	Saxicola rubetra	48.5	31.73	
1913844621	Linaria cannabina	48.5	31.73	
1913844618	Alauda arvensis arvensis	48.5	31.73	
1913844606	Parus major	48.5	31.73	
1913844594	Anthus trivialis trivialis	48.5	31.73	
1913844580	Cyanistes caeruleus	48.5	31.73	
1913844574	Aegithalos caudatus caudatus	48.5	31.73	
1913844573	Emberiza citrinella	48.5	31.73	
1913844572	Lanius collurio	48.5	31.73	
1913844549	Chloris chloris	48.5	31.73	
1589346104	Calidris pugnax	48.700001	31.700001	
1588590601	Pandion haliaetus	48.5	31.666666	
1274840105	Bufo viridis Laurenti, 1768	48.6667	31.6833	
43766189	Hirundo rustica	48.75	31.700001	
43765351	Hirundo rustica	48.459999	31.530001	

2.9 Природно-заповідний фонд, його функціональні та охоронні зони

На території Маловисківської громади знаходяться території, віднесені до природно - заповідного фонду, діяльність яких регулюється Законом України "Про природно-заповідний фонд", іншими документами що стосуються охорони довкілля. Схема розташування територій ПЗФ наведено на рисунку нижче (згідно даних Державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду - https://data.gov.ua/dataset/mepr_05?fbclid=IwAR39WLvwrQ3uBwaDSmDkHU2beSlk-t8FSBXYbxzHtiwlqTItQyrkdZKzaWA).

Відповідно до наданих даних Маловисківської МТГ на території громади знаходяться 5 об'єктів ПЗФ, характеристика яких подана нижче в таблиці.

Таблиця 2.6.
 Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду Маловисківської МТГ станом на 01.01.2022 року

	Назва об'єкта ПЗФ	Категорія, статус	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ	Назва підприємства, організації, установи-землекористувача (землевласника) у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Законодавчий акт, яким створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ
1	"Краснопільська балка" (колишній Маловисківський район)	ландшафтний заказник місцевого значення	34,5	село Краснопілка Маловисківської міської ради	Маловисківська міська рада	Рішенням Кіровоградської обласної ради №71 від 11.10.1996р.
2	"Заплава Малої Висі" (колишній Маловисківський район)	орнітологічний заказник місцевого значення	2,0	село Краснопілка Маловисківської міської ради	Маловисківська міська рада	Рішенням Кіровоградської обласної ради №71 від 11.10.96р.
3	"Бірзуловські горби" (колишній Маловисківський район)	комплексна пам'ятка природи місцевого значення	1,7	1 км на північ від селища Заповідне Маловисківської міської ради	Маловисківська міська рада	Рішенням Кіровоградського облвиконкому №233 від 09.06.1971 р.
4	"Оман високий" (колишній Маловисківський район)	ботанічна пам'ятка природи місцевого значення	2,0	південна околиця села Лутківка Маловисківської міської ради	Маловисківська міська рада	Рішенням Кіровоградської обласної ради №132 від 20.02.1998р.

5	"Витоки р. Малої Висі" (колишній Маловисківський район)	ландшафтний заказник місцевого значення	2,5	0,5 км від села Лутківка Маловисківської міської ради	Маловисківська міська рада	Розпорядженням представника президента №55 від 01.07.1992р.
	Всього		42,70			

Площа громади складає - 38402,89 га, відповідно площа територій ПЗФ займає 0,11% (близько 42.7 га) всієї площі громади, що є вкрай низьким показником.

Зазначимо, що згідно Державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду - https://data.gov.ua/dataset/mepr_05?fbclid=IwAR39WLvwrQ3uBwaDSmDkHU2beSlk-t8FSBXybxzHtiwlqTltQyrkdZKzaWA частково в межах громади знаходиться Заповідне урочище місцевого значення «Матвіїв яр». Невідповідність відомостей про місце розташування ПЗФ в різних реєстрах може призвести до негативного впливу на об'єкти природного-фонду та потенційно їх втрату.

Зауважимо, що згідно Закону України "Про ПЗФ" землі природно-заповідного фонду України, а також землі територій та об'єктів, що мають особливу екологічну, наукову, естетичну, господарську цінність і є відповідно до статті 6 цього Закону об'єктами комплексної охорони, належать до земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення. На землях природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення забороняється будь-яка діяльність, яка негативно впливає або може негативно впливати на стан природних та історико-культурних комплексів та об'єктів чи перешкоджає їх використанню за цільовим призначенням. На землях територій та об'єктів природно-заповідного фонду, які створюються в зоні відчуження та зоні безумовного (обов'язкового) відселення території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, забороняється будь-яка діяльність, що не забезпечує режим радіаційної безпеки.

Межі територій та об'єктів природно-заповідного фонду встановлюються в натурі відповідно до законодавства. До встановлення меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду в натурі їх межі визначаються відповідно до проектів створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

На використання земельної ділянки або її частини в межах природно-заповідного фонду може бути встановлено обмеження (обтяження) в обсязі, передбаченому законом або договором. Обмеження (обтяження) підлягає державній реєстрації і діє протягом строку, встановленого законом або договором. Завдані внаслідок обмеження (обтяження) у землекористуванні втрати відшкодовуються в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду забезпечується шляхом: встановлення заповідного режиму; організації систематичних спостережень за станом заповідних природних комплексів та об'єктів; проведення комплексних досліджень з метою розробки наукових основ їх збереження та ефективного використання; додержання вимог щодо охорони територій та об'єктів природно-заповідного фонду під час здійснення господарської, управлінської та іншої діяльності, розробки проектної і проектно-планувальної документації, землевпорядкування, лісовпорядкування, здійснення оцінки впливу на довкілля; запровадження економічних важелів стимулювання їх охорони; здійснення державного та громадського контролю за додержанням режиму їх охорони та використання; встановлення підвищеної

відповідальності за порушення режиму їх охорони та використання, а також за знищення та пошкодження заповідних природних комплексів та об'єктів; проведення широкого міжнародного співробітництва у цій сфері; проведення інших заходів з метою збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

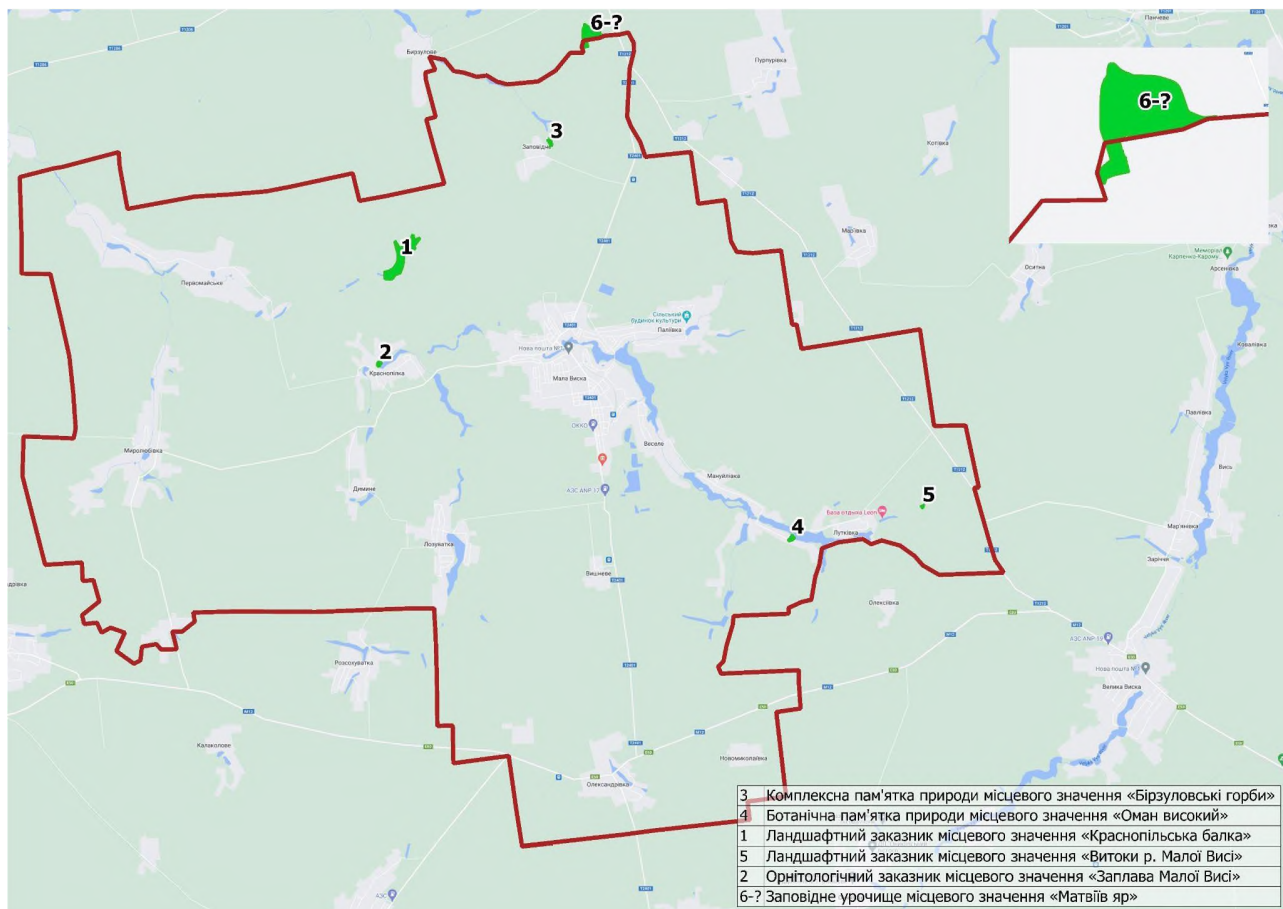
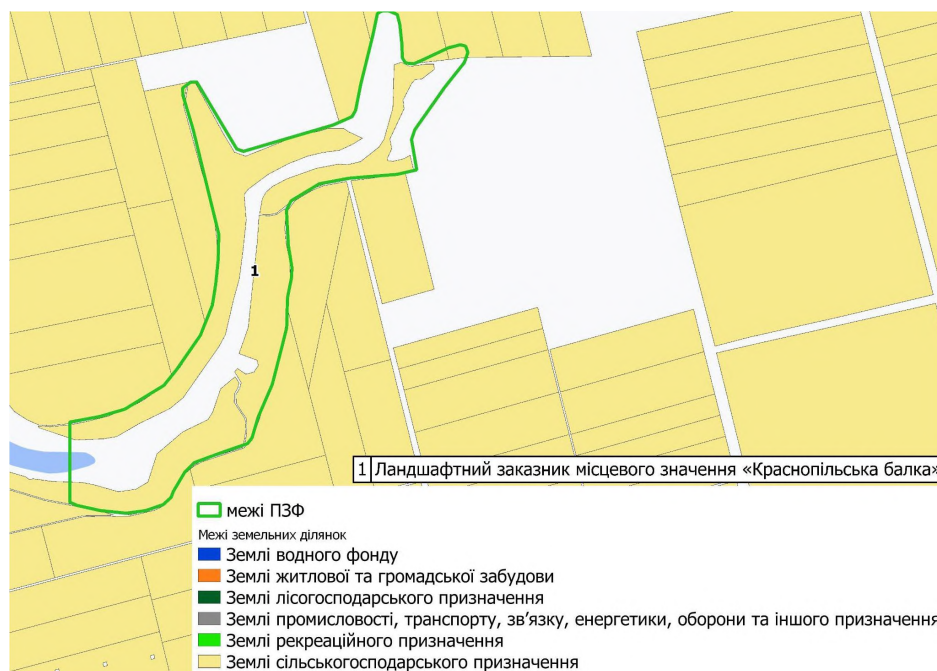
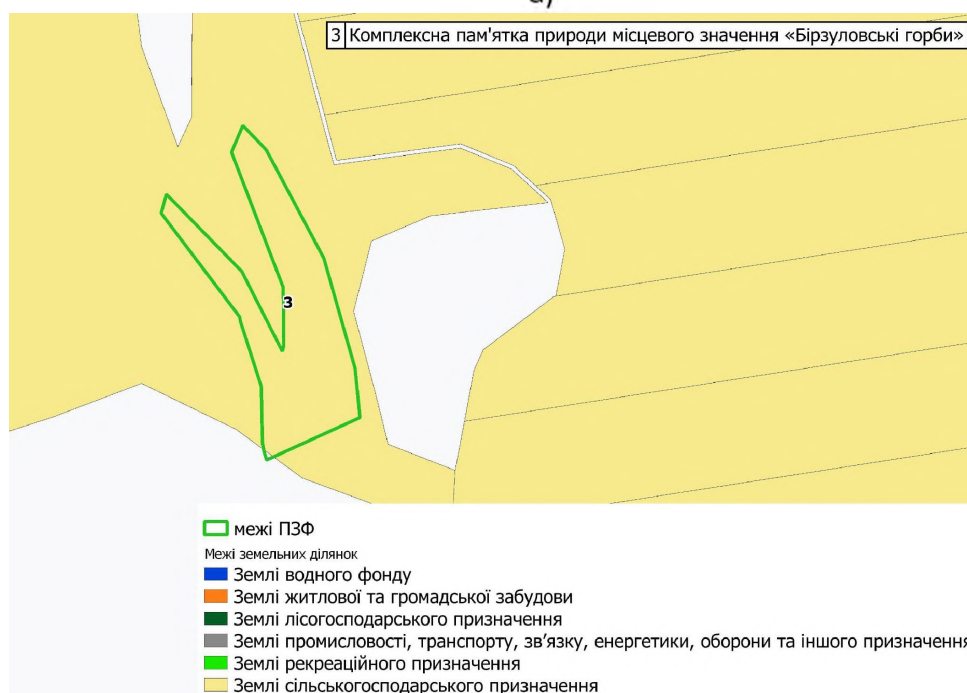

рис.2.8. Розташування територій ПЗФ на території Маловисківської громади згідно даних Державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду - https://data.gov.ua/dataset/mepr_05?fbclid=IwAR39WLvwvRQ3uBwaDSmDkHU2beSlk-t8FSBXybxzHtiwlaTltOvrkdZKzaWA

На основі аналізу відкритих даних про земельні ділянки (<https://kadastr.live/#5/48.43/32.77>) значна частина територій ПЗФ знаходяться в межах земельних ділянок з категорією “Землі сільськогосподарського призначення”, діяльність на яких може потенційно призвести до знищення або принесення шкоди ПЗФ (див. рис. нижче). Такі відомості також мають бути уточнені, оскільки ситуація проаналізована на основі відкритих даних.

а)

б)

рис.2.9.

2.10 Землі лісового фонду

Згідно економічного профілю Маловисківської МТГ площа лісогосподарських земель складає 2151,13 га, тобто 6% всієї території громади.

2.11 Смарагдова мережа та водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО "Людина і біосфера", об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО

Через територію громади не проходять території Смарагдової мережі [<http://emerald.net.ua/>, <https://map.land.gov.ua/>], схема місцезрешташування яких згідно даних Публічної кадастрової карти подано на рис. нижче.

Згідно даних сайту Рамського Бюро [<https://rsis Ramsar.org/ris/2387>] водно-болотні угіддя міжнародного значення на території Маловисківської громади відсутні.

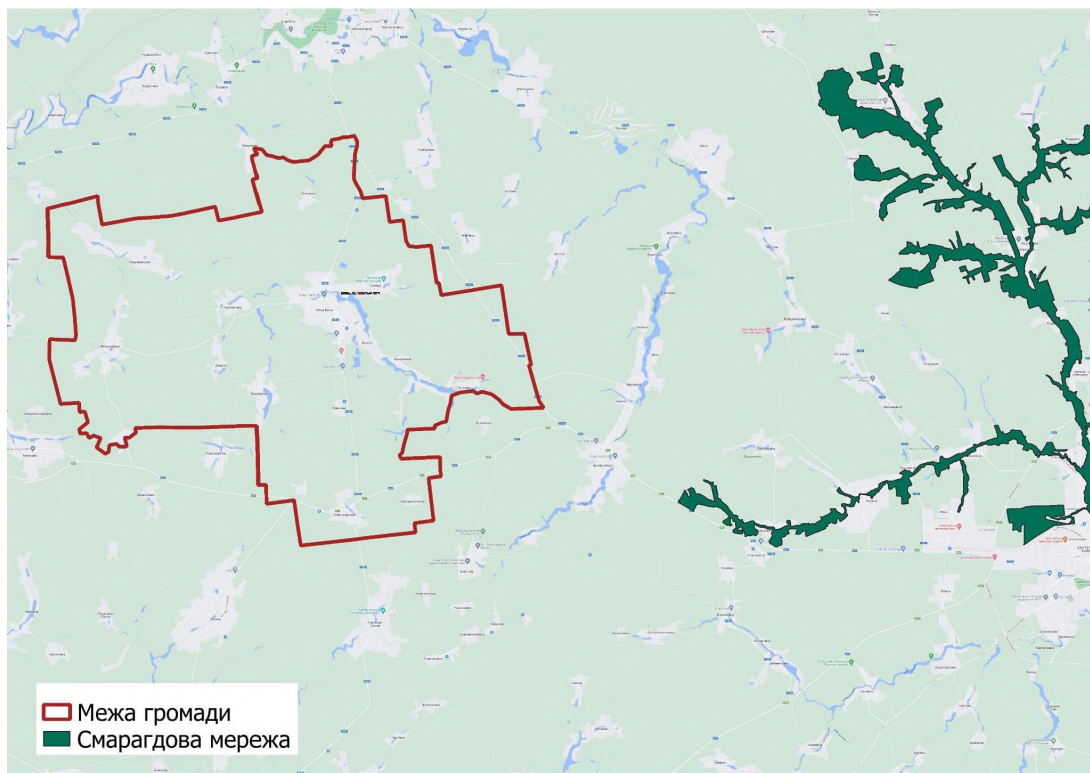

рис.2.10. Схема розташування територій Смарагдової мережі на території Маловисківської громади¹⁶

2.12 Екомережа

Схема локальної екомережі на громаду не розроблена. Згідно регіональної схеми екомережі на область [<https://oblrada.kr.ua/decission/2151/pro-zatverdzhennya-regionalnoi-shemi-ekologichnoi-merezhi-kirovogradskoi-oblasti-30-06-2017>] через територію громади не проходить регіональні центри.

2.13 Перспективні до заповідання території в межах громади

Створення територій та об'єктів ПЗФ регулюється ст.ст. 51 – 53 ЗУ «Про ПЗФ». Відповідно до ст. 51 цього Закону підготовка і подання клопотань про створення чи оголошення територій та об'єктів ПЗФ можуть здійснюватись державними та науковими установами, природоохоронними громадськими об'єднаннями або іншими організаціями та громадянами.

Докладні рекомендації щодо пошуку територій під ПЗФ підготовлено МБО "Екологія - Право - Людина"

[http://epl.org.ua/images/pdf/people/1767_EPL_Posibnyk_Fond_Zapovidnuk.pdf].

У виборі ділянок, перспективних для заповідання, варто керуватися Оселищною директивою та зважати на наявність існування на територіях видів флори та фауни, занесених до Червоної книги України. Важливо пам'ятати про роль природно-заповідної мережі у показниках сталого розвитку країни.

Так рекомендованими під ПЗФ можуть бути наступні території в межах громади (опираючись на рекомендації http://epl.org.ua/images/pdf/people/1767_EPL_Posibnyk_Fond_Zapovidnuk.pdf): природні

¹⁶ Примітка. Межі громади взято із відкритих даних про АТУ - <https://atu.decentralization.gov.ua>, межі ПЗФ та Смарагдової мережі взято із даних Публічної кадастрової карти - <https://map.land.gov.ua>, межі населених пунктів взято із відкритих даних OSM - <https://www.openstreetmap.org/#map=6/48.538/31.157>

ділянки, що можливо включити до складу існуючих територій природно-заповідного фонду; місця поширення видів рослин і тварин, занесених до Червоної книги України, регіональних переліків видів флори та фауни, що охороняються в областях, а також місця поширення рослинних угруповань, занесених до Зеленої книги України, місця поширення видів флори і фауни та оселища, що знаходяться під охороною Бернської конвенції (додатки конвенції I, II та III, Резолюції Постійного комітету конвенції № 4 (1996, 2010) «Про зникаючі природні середовища (оселища), що потребують спеціальних заходів для їх збереження» та № 6 (1998, 2011) «Про перелік видів, щодо потребують спеціальних заходів для їх збереження»); потенційними для заповідання є об'єкти-кандидати (які не мають статус об'єктів ПЗФ в Україні) Смарагдової мережі Європи, що створюється на виконання Бернської конвенції як аналог екомережі ЄС НАТУРА 2000; землі лісогосподарського призначення, насамперед лісові землі наукового призначення, рекреаційно-оздоровчі та захисні ліси, та інші ділянки лісів, важливі для збереження біорізноманіття; внутрішні природні та штучно створені водні об'єкти (водотоки, водойми), прибережні захисні смуги та водоохоронні зони, заболочені території, острови та інші водно-болотні угіддя, що не використовуються інтенсивно у сільському господарстві; заплави малих річок (долини річок, збережені у природному стані); сільськогосподарські угіддя екстенсивного використання (пасовища, сіножаті); території, на яких у минулому було здійснено заходи з консервації земель шляхом залуження; неугіддя, малопродуктивні, деградовані та еродовані землі, що підлягають відновленню; перелоги, що виведені з категорії орних земель; • природні степові ділянки (в сучасних умовах, як правило, розміщені на схилах та у яружно-балочних комплексах), якщо на їх території немає заростання деревною рослинністю, представленою інвазивними видами, а також якщо в минулому на цих ділянках не здійснювались заходи з лісорозведення.

2.14 Історико-культурні об'єкти

Докладні відомості про затверджені пам'ятки історико-культурного призначення, їх розташування тощо не надано.

Згідно даних Стратегії розвитку Маловисківської громади, то на її території розташовані захоронення у вигляді курганів. Деяким з них по 5 тисяч років. Багато курганів залишили скіфи.

2.15 Поводження з відходами

В межах міста Мала Виска розташований паспортизований полігон твердих побутових відходів призначений для захоронення промислових та твердих побутових відходів (IV клас небезпеки) зі ступенем токсичності - мало небезпечні. Територія, що відведена під полігон складає - 2 га і знаходиться на території Маловисківської міської ТГ, на південній межі території міста Мала Виска. Експлуатується з 1997 року, СЗЗ 500 м до сільбищної зони витримується.

Комплексне геохімічне обстеження міста та інших населених пунктів громади не приводилось. Дані щодо моніторингових досліджень ґрунтів населених пунктів громади відсутні. Потенційно забрудненими ділянками ґрунтів можна вважати ділянку полігону ТПВ.

Збором та вивезенням ТПВ із м. мала Виска займається КП «Мала Виска Водоканал», згідно довідки якого, по підприємству обсяги збирання та вивезення твердих побутових відходів за період останніх років 2017 – 2019 рр, у середньому за рік, склали 3679,7 куб.м (963,8 тонн). Схема санітарної очистки населених пунктів громади не розроблена.

Централізований збір та вивезення відходів із інших населених пунктів громади не організовано.

Звалища промислових відходів в межах території громади відсутні.

Несанкціоноване розміщення твердих побутових відходів населенням у посадках, вільних від забудови місцях, переважно в балках, є характерним для території громади. Щорічно виділяються кошти та КП «Мала Виска МКП» проводиться ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ.

Сміттєзвалища є серйозним джерелом забруднення і повітряного, і водного середовища та як наслідок несуть загрозу здоров'ю людей [<http://epl.org.ua/human-posts/styhijni-zvalyshha-shkoda-zdorov-yu-i-dovkillyu-ta-rekomendatsiyi/>].

Для населених пунктів громади обсяг відходів від життєдіяльності осіб спрогнозовано згідно вимог ДБН Б.2.2-12:2019, із розрахунку 300 кг/особу в рік, спираючись на існуючу кількість мешканців. Згідно експертних досліджень, виконаних проектом DESPRO у 2011 -2019 роках , висловлено припущення щодо морфологічного складу відходів наведено в таблиці нижче.

Порівнюючи розрахунковий показник генерації відходів населенням м. Мала Виска та середнім показником кількості відходів, що генерується містом, можна зробити висновок, що місто генерує обсяг відходів нижній розрахункових нормативних показників.

Таблиця 2.7.

Розрахункові показники утворення відходів в розрізі населених пунктів громади

Населений пункт	Органічні відходи (харчові, рослинні), т/рік	Папір, картон, т/рік	Метал, т/рік	Полімерна упаковка, т/рік	Скло, т/рік	Небезпечні відходи, т/рік	Інше, т/рік	Усього, т/рік
м.Мала Виска	850.69	158.27	29.68	217.62	178.05	138.48	530.2	2102.99
с-ще Заповідне	15.54	2.89	0.54	3.98	3.25	2.53	9.69	38.42
с.Краснопілка	28.95	5.39	1.01	7.41	6.06	4.71	18.05	71.58
с-ще Вишневе	19.22	3.58	0.67	4.92	4.02	3.13	11.98	47.52
с.Паліївка	76.44	14.22	2.67	19.56	16	12.44	47.64	188.97
с.Веселе	2.31	0.43	0.08	0.59	0.48	0.38	1.44	5.71
с.Первомайське	29.72	5.53	1.04	7.6	6.22	4.84	18.53	73.48
с.Олександрівка	46.72	8.69	1.63	11.95	9.78	7.61	29.12	115.5
с.Новомиколаївка	2.56	0.48	0.09	0.66	0.54	0.42	1.6	6.35
с.Тарасівка	3.07	0.57	0.11	0.79	0.64	0.5	1.92	7.6
с.Лозуватка	56.29	10.47	1.96	14.4	11.78	9.16	35.08	139.14
с.Димене	12.21	2.27	0.43	3.12	2.56	1.99	7.61	30.19

с.Мануйлівка	51.67	9.61	1.8	13.22	10.82	8.41	32.21	127.74
с.Лутківка	16.91	3.15	0.59	4.33	3.54	2.75	10.54	41.81
с.Миролюбівка	50.65	9.42	1.77	12.96	10.6	8.25	31.57	125.22
с.Червона Поляна	3.5	0.65	0.12	0.9	0.73	0.57	2.18	8.65

На території громади розташовані тваринницькі господарства (згідно даних Стратегії розвитку громади¹⁷), де утворюються побічні продукти тваринного походження (докладні відомості про діяльність таких підприємств не надано). Такі відходи повинні утилізуватися згідно вимог діючого законодавства, в тому числі ЗУ «Про побічні продукти тваринного походження, не призначені для споживання людиною», в протилежному випадку можливе забруднення поверхневих, підземних вод та ґрунтів¹⁸.

Згідно Регіональної доповіді про стан довкілля у Кіровоградській області в відсутність ефективної системи поводження з відходами на рівні регіону зумовлює накопичення їх значної кількості у місцях видалення, що призводить до антропогенного навантаження на довкілля, забруднення його основних компонентів: землі, водних ресурсів та атмосферного повітря, погіршення умов проживання населення області.

Згідно заходів другого етапу (2019-2023 роки) реалізації Національної стратегії управління відходами до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08 листопада 2017 року № 820-р., в межах громади доцільно організувати ряд заходів щодо підвищення рівня поінформованості заінтересованих сторін шляхом проведення інформаційно-просвітницьких кампаній, виконання програм інформування громадськості та консультаційних заходів з метою роз'яснення вимог законодавства щодо управління відходами, усвідомлення переваг мінімізації обсягів утворення відходів, забезпечення екологічно безпечного поводження та впровадження належної практики управління відходами. Окрім того, громаді доцільно звернути увагу на стан існуючого місця видалення відходів та привести його у належний стан.

2.16 Основні екологічні проблеми території громади

Основні екологічні проблеми в громаді, виявлені в процесі SEO узагальнено в таблиці нижче з точки зору їх "прив'язки" до конкретних природних компонентів - повітря, ґрунтів, поверхневих і ґрунтових вод, видів і біотопів, які зазнають негативного впливу.

¹⁷

https://www.mvyskarada.gov.ua/files/Soc_ekonomichniy_rozvitok/Zatverdgenya_strategiy_na_2017_2015.pdf

¹⁸ http://epl.org.ua/wp-content/uploads/2021/06/vidhody_tvarynnztva.pdf

Таблиця 2.8

	Екологічні проблеми	Компоненти, що зазнають впливу						
		Атмосферне повітря	Поверхневі води	Грунтові води	Підземні води	Ґрунти	Види і біотопи	Образ ландшафту
1.	Замулення, забруднення та заростання річок, а також недотримання режиму обмеженого господарювання на прибережних захисних смугах		+	+			+	+
2.	Низька якість питної води через незадовільний технічний стан водопровідних споруд і мереж та значна їх зношеність, недостатність (в селах, де наявне водопостачання централізоване). Водопостачання значної частини населення відбувається з неперевірених індивідуальних джерел водопостачання		+	+	+			
3.	Зростання обсягів побутових відходів та невідповідність утворюваним об'ємам існуючих методів їх знешкодження. Загроза утворення нових стихійних сміттєзвалищ, в тому числі через відсутність налагодженої системи збору та вивезення сміття. Наявність несанкціонованих сміттєзвалищ. Відсутність затвердженої схеми санітарної очистки території населених пунктів громади	+	+	+	+	+	+	+
4.	Низький рівень заповідання територій в громаді (0,8% всієї території), відсутність схеми локальної екомережі в громаді, відсутність винесених меж територій ПЗФ в природі, недостатність інформування населення щодо режиму використання таких територій, розходження відомостей про ПЗФ в різних джерелах інформації, розташування деяких територій ПЗФ в межах ділянок приватної власності.						+	

5.	Високий ступінь розораності земель і посилення ерозійних процесів тощо.	+	+	+	+	+	+	+
6.	Викиди від стаціонарних (підприємства) та пересувних (автотранспорт) джерел забруднення. Відсутність точної інформації щодо об'ємів викидів. Низька якість транспортної інфраструктури.	+	+	+	+	+		
7.	Забруднення стічними водами сільськогосподарського виробництва, комунального господарства водних об'єктів, скидання у водойми неочищених вод, відсутність системи збору та відведення стоку поверхневих вод		+	+		+	+	
8.	Низький рівень розуміння в суспільстві пріоритетів збереження навколишнього природного середовища та переваг сталого розвитку	+	+	+	+	+	+	+
9.	Новокосянтинівська шахта ДП «СхідГЗК», розташовано поруч із громадою	+	+	+	+	+		

2.17 TOWS аналіз

	<p>Зовнішні фактори. Можливості (O)</p> <p>Тренд зеленого туризму; Тренд органічного землеробства; Розвиток альтернативної енергетики; Розвиток міжмуніципального співробітництва; Дія програм міжнародної технічної допомоги; Угода про асоціацію з ЄС; Європейський зелений курс; Розвиток державної транспортної інфраструктури; Розвиток цифрових технологій та робототехніки; Розвиток технічних можливостей для геоінжинірингу.</p>	<p>Зовнішні фактори. Загрози (T)</p> <p>Військова агресія з боку росії; Кліматичні зміни; Швидка роботизація промисловості та агросектору; Небезпека зараження водоносних горизонтів токсичними речовинами, що виділяються внаслідок необережного поводження з відходами та промислової діяльності. Посилення ерозії ґрунтів; Втрата родючості ґрунтів через інтенсивну сільськогосподарську діяльність; Збільшення обсягу забруднення ґрунту та водних об'єктів мінеральними добривами; Недостатність питної води, виснаження водоносних горизонтів внаслідок неефективної господарської діяльності та змін клімату; Руйнування екосистем внаслідок неефективної господарської діяльності, порушення режимів використання ПЗС; Прогнозоване зневоднення річки внаслідок змін клімату; Зниження біорозмаїття або його структурна зміна; деградація водних екосистем (наприклад, евтрофікація та мертві зони); Біоаккумуляція токсинів.</p>
<p>Внутрішні фактори. Сильні сторони (S)</p> <p>Сприятливе географічне розташування громади, зручне дорожнє сполучення. Наявність потенційних об'єктів інвестування (вільні приміщення, земельні ділянки). Наявність трудових ресурсів. Достатньо чисте довкілля. Наявність водних природних ресурсів, рекреаційних зон. Потенціал для розвитку зеленого туризму. Наявність родючих сільськогосподарських земель.</p>	<p>SO</p> <p>"Максі-Максі" Стратегія, що використовує сильні сторони для максимізації можливостей</p> <p>Розвиток органічного сертифікованого землеробства, для експорту продукції із високою доданою вартістю в країни ЄС та Північної Америки. Співпраця в розвитку зеленого туризму в рамках міждержавного партнерства та відповідно до державних стратегій.</p>	<p>ST</p> <p>"Максі-Міні" Стратегія, що використовує сильні сторони для мінімізації загроз</p> <p>Заходи із охорони довкілля, розширення заповідних територій, розширення буферних територій екомережі, в яких можна вести сертифіковане органічне землеробство.</p>
<p>Внутрішні фактори. Слабкі сторони (W)</p>	<p>WO</p> <p>"Міні-Максі" Стратегія, що підсилює слабкі сторони за</p>	<p>WT</p> <p>"Міні-Міні" Стратегія, що мінімізує слабкі сторони та уникає загроз</p>

<p>Нерозвинута житлово-комунальна сфера (відсутність централізованого водопостачання і водовідведення в частині населених пунктів або їх незадовільний стан, комунального підприємства); Наявність несанкціонованих сміттєзвалищ, загроза утворення нових через відсутність системи налагодженого збору та вивезення відходів. Не організовано збір у всіх населених пунктів ТПВ; Загрозливі обсяги утворення господарських і промислових відходів; Відсутність якісної транспортної інфраструктури; Відсутність якісної інженерної інфраструктури в частині населених пунктів громади; Схильність ґрунтів до ерозії та зсувів; Руйнування вірогідно наявних невідкритих археологічних пам'яток внаслідок неефективної господарської діяльності. Відсутність актуальної містобудівної документації.</p>	<p>допомогою переваг, які дають можливості</p> <p>Впровадження системи містобудівного кадастру, просторової аналітики для управління територіями та моніторингу довкілля, що зокрема дасть можливість ефективно управляти відходами. Залучення фінансування за державними та міждержавними програмами для розвитку інфраструктури, зеленого туризму, органічного землеробства, відновлення довкілля. Впровадження індикаторів цілей сталого розвитку в управління.</p>	<p>Впровадження роздільного збору відходів, стратегії Zero waste. Заповідання територій, зменшення споживання води. Відмова від споживання викопного палива, Пропаганда здорового способу життя, Розробка та впровадження стратегії адаптації до змін клімату в громаді.</p>
---	---	--

2.18 Прогнозні зміни стану довкілля, якщо документ державного планування не буде затверджено

Клімат і обіг парникових газів

Згідно Регіональної доповіді на території області спостерігаються загальні кліматичні тенденції характерні для України. Протягом декількох останніх років кліматичні зміни проявляються особливо відчутно, зокрема це аномально теплі та малосніжні зими, а влітку посуха. Кліматичні зміни проявляються також через пилові бурі, які утворюються внаслідок вітрової ерозії ґрунту на розораних після збору врожаю полях. Посухи спричиняють обміління річок та ставків, зниження рівня води у колодязях.

Рамковою конвенцією ООН про зміну клімату 1992 р. визначено систему заходів, спрямованих на стабілізацію концентрації парникових газів з метою уникнення негативного антропогенного впливу на кліматичну систему. Сторонами Рамкової конвенції ООН про зміну клімату стали 189 країн.

У 1996 році Україна ратифікувала Рамкову конвенцію ООН про зміну клімату (РКЗК ООН) та у 2004 році Кіотський протокол до неї. Як країна з перехідною економікою, Україна стала стороною і взяла зобов'язання стабілізувати викиди ПГ у період 2008 – 2012 років на рівні 1990 року.

У 2005 році Кабінет Міністрів України схвалив Національний план заходів з

реалізації положень Кіотського протоколу до Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату (Розпорядження № 346-р). Планом передбачено перелік заходів з наступними пріоритетними кроками: створення національної системи оцінки антропогенних викидів та абсорбції парникових газів; проведення щорічної інвентаризації антропогенних викидів та абсорбції парникових газів; створення інфраструктури для реалізації проектів, спрямованих на зменшення обсягу антропогенних викидів ПГ (проекти спільного впровадження); та створення національної системи торгівлі дозволами на викиди. Указом Президента (№ 1239, 2005) Мінприроди було визначено координатором заходів щодо виконання зобов'язань України за РКЗК ООН та її Кіотського протоколу.

З метою забезпечення виконання цих зобов'язань постановою Кабінету Міністрів України від 04.04.2007 №612 утворено Національне агентство екологічних інвестицій України, як центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Урядом через Міністра охорони навколишнього природного середовища.

Для вирішення проблем зменшення викидів парникових газів та адаптації екосистем до зміни клімату, в першу чергу, необхідно вивчати, контролювати та прогнозувати ці зміни на майбутнє. Необхідно проводити глибокі системні дослідження та інформаційні кампанії серед населення з метою ознайомлення з проблемою глобальної зміни клімату.

Водні ресурси

Враховуючи існуючу динаміку, прогнозується подальше погіршення стану водних ресурсів через інтенсивне сільське господарство та відсутність централізованих систем очистки господарсько-побутових та дощових вод у частині населених пунктів громади, а також незадовільний їх технічний стан в частині населених пунктів. Також у зв'язку із змінами клімату прогнозується поступове зменшення водності річок басейну через недостатню кількість опадів, які є основним джерелом наповнення річок регіону. Це призведе до ускладнень у веденні сільськогосподарської діяльності.

Через відсутність вуличної дощової та господарської систем каналізації, а також розвиток сільськогосподарського комплексу, порушення режимів використання ПЗС прогнозується подальше забруднення водою зазначеними вище чинниками. Більш точний прогноз зміни стану водою можливий лише після проведення відповідних польових досліджень.

Існує загроза руйнування екосистем внаслідок неефективної господарської діяльності, порушення режимів використання ПЗС річок та інших водних об'єктів.

Потребує постійного спостереження стан поверхневих водних ресурсів, у які здійснюється скид шахтних вод після очищення із Новокостянтинівської шахти ДП «Схід ГЗК» Зауважимо, яка розташована поруч із громадою та на відстані 10 км від м. Мала Виска. Згідно даних за 2021 рік внаслідок скиду підвищення вмісту радіоактивних компонентів у поверхневих водах не відбувається. У всіх населених пунктах у воді джерел господарсько-питного водопостачання активність урану природного не перевищує рівні дії для природних радіонуклідів, визначених нормативами НРБУ-97.

Атмосферне повітря

У зв'язку зі збільшенням обсягів виробництва, старінням технологій та обладнання, пошкодженням покриття автомобільних доріг та старіння транспортних засобів передбачається систематичне збільшення шкідливих викидів в атмосферне повітря. Основними забруднювачами повітря є транспорт та с/г підприємства.

Стан дорожнього покриття в громаді є переважно незадовільним згідно даних ДДП, що має безпосередній вплив на збільшення кількості шкідливих викидів від автомобілів. У зв'язку із збільшенням кількості автотранспорту та

значним відсотком старих автомобілів можливо спрогнозувати збільшення викидів від пересувних джерел. Від транспорту потрапляють в природне середовище значні маси пилу, сажі, відпрацьованих газів, мастил, важких металів та інших речовин.

Істотних змін в стані здоров'я населення не передбачається, але можливе незначне систематичне збільшення негативного впливу на здоров'я людей, тваринний і рослинний світ через накопичення викидів. Детальний прогноз впливу забруднення атмосфери на здоров'я населення можливий лише після отримання даних польових досліджень та локальних статистичних даних на рівні населених пунктів, а також детальної інформації про місце розташування підприємств, їх характеристику та розміри СЗЗ в громаді та на прилеглих до неї територіях.

Потребує постійного спостереження потенційний вплив на повітря зі сторони Новоколястинівська шахта ДП «Схід ГЗК», яка розташована поруч із громадою та на відстані 10 км від м. Мала Виска. Згідно Регіональної доповідь про стан довкілля протягом 2021 року здійснювався виробничий контроль за викидами від організованих джерел відповідно до вимог дозволів на викиди забруднюючих речовин. За результатами виробничого контролю перевищень встановлених нормативів викидів організованими джерелами не зафіксовано. Здійснювався контроль якості повітря на промисловому майданчику та на межі санітарно-захисної зони.

Земельні ресурси та ґрунти

Землекористування в громаді супроводжується високим рівнем розорюваності схилівих земель, розширенням посівних площ просапних культур, нехтуванням науково обґрунтованими ґрунтозахисними сівозмінами, впровадженням індустриальних технологій вирощування сільськогосподарських культур, що викликає відчутне зменшення площ, зайнятих природними рослинними угрупованнями (луками, лісами, болотами) при одночасному збільшенні питомої ваги освоєних сільськогосподарських угідь, насамперед ріллі. Застосування великих доз добрив може погіршити якість продукції, ґрунтових вод, що зумовлює забруднення близьких річок і водойм. Використання мінеральних добрив дало змогу певною мірою підвищити врожайність культур, однак подальше збільшення їх доз уже не сприятиме її зростанню, що буде пов'язано із зменшенням запасів гумусу в ґрунті. Особливо небезпечне неправильне або надмірне використання пестицидів. Причому деяка їх частина трансформується, тобто виникають нові токсичні речовини (вторинна токсикація). Нераціональне використання земельних ресурсів може призводити до зменшення площі ділянок із природною рослинністю або повне заміщення природної рослинності (лісових і лучних біотопів на агроугіддя), фрагментація природних оселищ і як результат – втрата біорізноманіття території, замулення та деградація малих річок, зростання ерозійної небезпеки та деградація ґрунтового покриву, що виражається у погіршенні властивостей ґрунтів, зокрема – у руйнуванні їхньої структури, ущільненні, втраті гумусу та низки важливих для живлення рослин макро- та мікроелементів, їхньому забрудненні¹⁹.

Враховуючи зміни законодавства, пов'язані із адміністративною реформою та переходом до громад повноважень із управління земельними ресурсами, є доцільним вказати ризики для територій ПЗФ, водних об'єктів, лісів, пов'язані із передачею таких територій у приватну власність. Приватизація таких територій, без попередньої оцінки їх екосистемних послуг, призведе до зменшення біорізноманіття, фінансового збіднення громади, обмеження можливостей для соціального та економічного розвитку. Зауважимо, що згідно відкритих даних²⁰ частина територій ПЗФ вже перебуває у приватній власності.

¹⁹ <https://ecoaction.org.ua/wp-content/uploads/2021/02/doslidzhennia-kontsentracii-full.pdf>

²⁰ <https://kadastr.live>

Окрім того, підприємства тваринництва, розташовані на території громади, можуть виступати забрудниками ґрунтів, підземних та поверхневих вод через гній та послід, які утворюються внаслідок функціонування промислових тваринницьких ферм, які можуть вноситися неконтрольовано фермерами на поля²¹; через потрапляння гноївки у довкілля через розгерметизацію лагун, змив, перевищення лімітів наповнення лагун тощо.

Частина земельних ресурсів підпадає під антропогенний тиск від гірничо-видобувної промисловості, оскільки територія громади знаходиться біля Новокосянтинівської шахти ДП «Схід ГЗК», яка займається видобуванням уранової руди.

Відходи

У разі, якщо питання щодо ліквідації відходів, їх централізованого збору та вивезення, не буде вирішено, передбачається в тому числі, поява нових несанкціонованих сміттєзвалищ, а це має загрозу тенденцію щодо забруднення ґрунтів і ґрунтових вод та повітря. Крім того, через високу температуру гниття стихійні сміттєзвалища можуть займатися, в результаті чого в повітря викидається велика кількість забруднюючих речовин. Несанкціоновані сміттєзвалища є середовищем для розмноження комах та гризунів, які є збудниками та переносниками різних інфекційних захворювань, таких як лептоспіроз, сказ, енцефаліт, чума та ін.²²

Передбачається можливе збільшення в обсягах побутових відходів, що генеруються населенням громади, та в той же час, у зв'язку із технологічним розвитком можлива зміна структури відходів, зі збільшенням частки токсичних відходів будівництва та електронних компонентів, що містять токсичні речовини.

Передбачається збільшення кумулятивного впливу побутових відходів, пов'язаного із ростом території стихійних сміттєзвалищ, утворення нових сміттєзвалищ, накопиченням шкідливих сполук в ґрунті, зараженні ґрунтових вод. Відсутність контролю за вмістом відходів, що стихійно утилізуються може стати причиною техногенних катастроф. У зв'язку із прогнозованими змінами клімату і підвищенням температури, можливі викиди органічних речовин із підприємств та міграція сполук азоту та фосфору з орних земель, можуть спричинити евтрофікацію водойм, замори риби та руйнацію екосистем річок.

На території громади розташовані тваринницькі господарства (згідно даних Стратегії розвитку громади²³), де утворюються побічні продукти тваринного походження (докладні відомості про діяльність таких підприємств не надано). Такі відходи повинні утилізуватися згідно вимог діючого законодавства, в тому числі ЗУ «Про побічні продукти тваринного походження, не призначені для споживання людиною», в протилежному випадку можливе забруднення поверхневих, підземних вод та ґрунтів²⁴.

Доцільно звернути увагу на полігон твердих побутових відходів та забезпечити приведення його до задовільного стану.

Детальніший прогноз змін стану довкілля можливий за умови проведення польових досліджень зазначених об'єктів негативного впливу та аналізу проб води, повітря та ґрунту. Відбір зразків для аналізу доцільно робити у зонах векторного впливу цих об'єктів.

Біорізноманіття, природоохоронні території

²¹ http://epl.org.ua/wp-content/uploads/2021/06/vidhody_tvarynnztva.pdf

²² <http://epl.org.ua/human-posts/styhijni-zvalyshha-shkoda-zdorov-yu-i-dovkillyu-ta-rekomendatsiyi/>

²³

https://www.mviskarada.gov.ua/files/Soc_ekonomichniy_rozvitok/Zatverdgenya_strategiy_na_2017_2015.pdf

²⁴ http://epl.org.ua/wp-content/uploads/2021/06/vidhody_tvarynnztva.pdf

Враховуючи зміни законодавства, пов'язані із адміністративною реформою та переходом до громад повноважень із управління земельними ресурсами, є доцільним вказати ризики для територій ПЗФ, водних об'єктів, лісів, пов'язані із передачею таких територій у приватну власність (зауважимо, що згідно відкритих даних - <https://kadastr.live> - частина територій ПЗФ знаходиться в межах ділянок у приватній власності). Ріст ризиків знищення природоохоронних територій росте також через відсутність в громаді розробленої схеми локальної екомережі.

Історико-культурні об'єкти

Дані про точне місце розташування об'єктів культурної спадщини відсутні, що може призводити до їх втрати та/або пошкодження. в тому числі зі сторони населення через непоінформованість про статус таких об'єктів та їх цінність.

Стан здоров'я мешканців

За умови збереження існуючого ситуації значного збільшення впливу негативних факторів на стан здоров'я мешканців не передбачається. У зв'язку з кумулятивними впливами промислової діяльності, автомобільних викидів, недостатнім очищенням стічних вод, неякісної питної води, нераціонального поводження із відходами, в тому числі ріст кількості несанкціонованих сміттєзвалищ, можливе накопичення шкідливих сполук в ґрунті, зараження ґрунтових вод, поверхневих вод, повітря, що матиме систематичний негативний вплив на здоров'я, зумовлюючи збільшення частоти хронічних захворювань.

Підвищення ступеня забруднення об'єктів навколишнього середовища обумовлює формування підвищеного ризику розвитку випадків інших захворювань. Згідно з даними Є.І. Гончарук (1997 г.), із забрудненням навколишнього середовища пов'язано близько 20% всіх випадків захворювань і 60% неправильного фізичного розвитку, а також більше половини випадків смерті. Поряд зі складною екологічною ситуацією, яка є причиною не тільки прямого екологічного збитку, пов'язаного із забрудненням і деградацією навколишнього середовища, але і веде до соціально-екологічних втрат, в зв'язку зі шкідливим впливом чинників навколишнього середовища на стан здоров'я населення, серед яких, негативний вплив на рівень і тенденції надають і несприятливі умови праці. На стан здоров'я населення впливають численні фактори, основними з яких є: - обсяги, структура, якість і стандарти споживання; - стан навколишнього середовища і умови праці; - позитивні і негативні процеси, що протікають в суспільстві і природному середовищі; - ефективність функціонування системи охорони здоров'я.

За оцінкою фахівців США, перераховані фактори здійснюють на здоров'ї людини різний вплив: - спосіб життя - 51,2%; - навколишнє середовище - 19,9%; - спадковість - 20,4%; - рівень охорони здоров'я - 8,5% [<http://eia.menr.gov.ua/uploads/documents/1973/reports/5f6bf990c22ee99b735ee84e3f3f608f.pdf>].

Детальний прогноз стану здоров'я населення можливий лише після отримання локальних статистичних даних на рівні населеного пункту, геопросторових даних щодо розміщення виробництва, СЗЗ, розсіювання викидів, місць проживання та кількості населення.

3 ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Маловисківська громада межує із наступними громадами: Новомиргородська міська громада, Мар'янівська сільська громада, Злинська сільська громада, Смолінська селищна громада. На сусідніх громадах переважають схожі проблеми із вивезенням побутових відходів, проблеми із водопостачанням та каналізування населених пунктів, низька якість транспортної інфраструктури, високий рівень розораності земель, а також забруднення від промислової діяльності. На території Мар'янівської сільської громади розташована Новокостянтинівська шахта ДП «СхідГЗК», яка є одним із найбільших забруднювачів повітря області.

Інформацію про впливи, яких можуть зазнавати прилеглі території сусідніх громад зі сторони Маловисківської громади, якщо ДДП не буде затверджено, систематизовано у наведеній нижче таблиці із переліком чинників негативного впливу та компонентів довкілля, для яких такий вплив є суттєвим.

Таблиця. 3.1
Компоненти, що зазнають негативного впливу

	Компоненти довкілля , що зазнають негативного впливу							
Чинники негативного впливу	Атмосферне повітря	Поверхн еві води	Ґрунтові води	Підземні води	Ґрунти	Види і біотопи	Образ ландшафту	Клімат
зі сторони нежитлових будівель	-	ДВ	-	-	-	ДВ	-	-
зі сторони житлової забудови	-	ДВ	-	-	-	ДВ	-	-
зі сторони промислових підприємств (в т.ч.с/г підприємств, фермерських господарств)	Т, АМ	ДВ, скиданн я неочище них стічних вод	інфільтрація ДВ	-	ДВ	АМ, ДВ	-	Т, П
зі сторони вулично-дорожньої	-	-	-	-	-	-	фрагментація	формуван

мережі, автомобільних доріг - шум, викиди хімічних речовин та ПММ							ландшафту, Р	ня теплових островів, Т,П
зі сторони поводження з ТПВ	АМ, Т	-	ДВ	інфільтрація ДВ	ДВ,	АМ, ДВ	ЕЗ, зниження якості ландшафту через поширення неприємних запахів, візуальний вплив	Т
Території с/г призначення	-	-	ДВ	-	ДВ, Р	ДВ	-	Т

ДВ - дощові води, АМ - атмосфера (механічне перенесення впливу, запахи та механічні частинки), АЗ - Атмосфера (звукове навантаження), Е - електромагнітне випромінювання, П - емісія парникових газів, С - світлове забруднення
 ЕЗ - естетичне забруднення²⁵ (зниження естетичного сприйняття і оцінки ландшафту)
 Т - теплове забрудненн
 Р - прямий механічний вплив (руйнування, замулення, дренажування водоносних горизонтів)

Примітка до таблиці 3.1. **Синім** кольором зазначено прямі наслідки впливу, **Пурпуровим** - вторинні, кумулятивні та синергічні.

Отже, прилеглі території можуть на існуючий стан та у разі незатвердження ДДП зазнавати впливу на навколишнє середовище зі сторони сільськогосподарської діяльності, поводження з відходами. транспортного руху тощо. Негативний вплив стосується практично всіх компонентів довкілля: атмосферне повітря, води, ґрунти, образи ландшафту. Основними каналами передачі зазначеного впливу є: дощові води та забруднення атмосферного повітря. Доцільно зауважити, що аналогічні проблеми (фактори впливу) характерні й для сусідніх із Маловисківською громадою територій.

²⁵ https://www.who.int/water_sanitation_health/bathing/srwe1-chap9.pdf
<https://environmental-conscience.com/visual-pollution-causes-effects-solutions/?fbclid=IwAR3dtrPGyMoo8cUJaHmqkouDPbdcqtuqQfNTZ5Vr72iPaelHsiY4l3Noog>

4 ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Відомості про природоохоронні території, які знаходяться в межах території Маловисківської громади, зокрема території та об'єкти природно-заповідного фонду, їх функціональні та охоронні зони, території, зарезервовані з метою наступного заповідання, території та об'єкти екомережі, території Смарагдової мережі, водно-болотні угіддя міжнародного значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО "Людина і біосфера", об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО наведено в розділі 2 Звіту.

Природоохоронні території в межах громади зазнають тиску зі сторони факторів, які перелічені в розділі 2 цього Звіту. Зокрема, враховуючи зміни законодавства, пов'язані із адміністративною реформою та переходом до громад повноважень із управління земельними ресурсами, є доцільним вказати ризики для територій ПЗФ, водних об'єктів, лісів, пов'язані із передачею таких територій у приватну власність. Ріст ризиків знищення природоохоронних територій росте також через відсутність в громаді розробленої схеми локальної екомережі.

Нижче наведено відомості про можливий тиск на природоохоронні території зі сторони рішень ДДП. Така оцінка впливу є достатньо узагальненою та потребує уточнень на основі/із залученням до оцінювання геопросторових даних про територію громади (схеми території громади), тобто з урахуванням просторової прив'язки об'єктів які ймовірно можуть чинити тиск по відношенню до природоохоронних територій. Також варто враховувати, що в Програмі завдання визначені узагальнено та на подальших етапах при їх деталізації через конкретні заходи, впливу від цих заходів на природоохоронні території має бути уточненим.

В загальному, рішення документу державного планування "Програма соціально-економічного розвитку Маловисківської міської територіальної громади на 2023 рік" не несуть прямої шкоди територіям з природоохоронним статусом. В межах напряму "2.1.Розвиток людського потенціалу" завдання "2.1.9.Екологічна безпека" передбачені заходи, спрямовані на збереження ПЗФ та інших цінних природоохоронних територій, в тому числі за рахунок ініціювання розроблення проєктів землеустрою з організації та встановлення меж території природно-заповідного фонду; екологічне поліпшення стану річок (контроль за розорюванням прибережних захисних смуг); проведення екологічних заходів з пропаганди охорони навколишнього природного середовища.

В межах завдання "2.2.3. Сприяння покращенню інвестиційного клімату" при виділенні інвестиційних ділянок, формуванні інвестиційних пропозицій має бути звернено увагу на природоохоронні обмеження, що можуть мати місце для таких ділянок.

В межах завдання "2.3.2. Містобудівна діяльність" при виготовленні містобудівної документації Маловисківської територіальної громади обов'язково має бути звернено увагу на природоохоронні обмеження, а також пройдено процедуру стратегічної екологічної оцінки (ЗУ "Про СЕО").

Тимчасові негативні наслідків для природоохоронних територій можуть бути під час ведення будівельних робіт. Прийняття рішення щодо будівництва, яке матиме вплив на природоохоронні території та оцінка таких ризиків має відбуватися згідно вимог чинного законодавства за вставленими процедурами, враховуючи необхідність проходження процедур стратегічної екологічної оцінки (ЗУ "Про СЕО", оцінки впливу на довкілля (ЗУ "Про ОВД").

Для територій ПЗФ питання впливу на заповідні території регулюється в тому числі ЗУ "Про ПЗФ", де визначається, що на землях природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення забороняється будь-яка діяльність, яка негативно впливає або може негативно впливати на стан природних та історико-культурних комплексів та об'єктів чи перешкоджає їх використанню за цільовим призначенням. До того ж навколо об'єктів ПЗФ, можуть встановлюватися охоронні зони, в межах яких не допускається будівництво промислових та інших об'єктів, мисливство, розвиток господарської діяльності, яка може призвести до негативного впливу на території та об'єкти природно-заповідного фонду. Оцінка такого впливу здійснюється на основі екологічної експертизи, що проводиться в порядку, встановленому законодавством України.

Регулювання питань впливу на водні об'єкти визначаються в тому числі Водним Кодексом України, де регулюються питання використання водних об'єктів, їх прибережно-захисних смуг та водоохоронних зон.

Питання використання та впливу на ліси регулюється в тому числі Лісовим Кодексом.

Відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковою, в тому числі для об'єктів, віднесених до першої та другої категорій видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля, а також для діяльності, яка впливатиме на ПЗФ. Зокрема, у першу групу входять усі суцільні та поступові рубки головного користування та суцільні санітарні рубки на площі понад 1 гектар; усі суцільні санітарні рубки на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду. До другої групи входить сільське господарство, лісівництво та водне господарство; сільськогосподарське та лісгосподарське освоєння, рекультивація та меліорація земель (управління водними ресурсами для ведення сільського господарства, у тому числі із зрошуванням і меліорацією) на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах на площі 5 гектарів і більше, насадження лісу (крім лісовідновлювальних робіт) на площі понад 20 гектарів або на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах на площі 5 гектарів і більше; інтенсивна аквакультура на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах.

Такий аналіз є достатньо узагальненим та потребує уточнень вже на етапах реалізації конкретних рішень з урахуванням їх просторової прив'язки до території, віддаленості по відношенню до природоохоронних територій, умов реалізації та інших характеристик.

Доцільно звернути увагу на те, що в різних реєстрах наведено різні відомості щодо ПЗФ на території громади (див. детальніше р.2.9), а також деякі території ПЗФ згідно відкритих даних - <https://kadastr.live> - знаходяться частково на земельних ділянках у приватній власності, що може нести ризики нанесення шкоди або знищення таких територій.

5 ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Основні міжнародні та національні зобов'язання

Основними міжнародними зобов'язаннями щодо СЕО є протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на

навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС, а також Конвенція ООН з біологічного різноманіття, Рамкова конвенція про зміну клімату, Паризька кліматична угода.

Згідно ст. 28 Закону України "Про основи містобудування", якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що містяться в законодавстві України про містобудування, то застосовуються правила міжнародного договору.

Основними правовими документами, які мають бути враховані під час процедури стратегічної екологічної оцінки є:

- Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015);
- Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС;
- Конвенція ООН з біологічного різноманіття;
- Рамкова конвенція про зміну клімату;
- Паризька кліматична угода;
- Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Закон України N 436/96-ВР (436/96-ВР) від 29.10.96;
- Цілі сталого розвитку на період 2016-2030 років (зокрема, ціль 13 «Вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі зміною клімату та його наслідками»).
- Розпорядженні КМУ від 07.12.2016 № 932-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року».
- Розпорядженні КМУ від 06.12.2017 № 878-р «Про затвердження плану заходів щодо виконання концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року».

Правові засади у сфері поводження з відходами забезпечуються Законом України «Про відходи» (№ 187/98-ВР від 05.03.1998) та іншими законодавчими актами, що були розроблені для регулювання діяльності з метою уникнення чи мінімізації утворення відходів, зберігання й поводження з ними, запобігання та зменшення негативних наслідків для довкілля і здоров'я людини від утворення, зберігання та поводження з відходами. Повноваження місцевих державних адміністрацій у сфері поводження з відходами визначаються статтею 20 закону «Про відходи».

В Україні сформовано інвестиційне законодавство, в якому, зокрема, значна увага приділяється необхідності дотримання екологічних норм в процесі інвестиційної діяльності. Так Законом України «Про інвестиційну діяльність» (№ 1560-XII від 18.09.1991) встановлюється заборона інвестування в об'єкти, створення і використання яких не відповідає вимогам санітарно-гігієнічних, радіаційних, екологічних, архітектурних та інших норм, встановлених законодавством України (ст. 4). В разі порушення екологічних, санітарно гігієнічних та архітектурних норм державний орган може прийняти рішення про зупинення або припинення інвестиційної діяльності (ст. 21). Також в ст. 8 зазначається, що інвестор зобов'язаний одержати висновок з оцінки впливу на довкілля у випадках та порядку, встановлених Законом України «Про оцінку впливу на довкілля» (№ 2059-VIII від 23.05.2017).

Зобов'язань у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на регіональному рівні такі зобов'язання представлено обласними програмами відновлення, охорони та моніторингу довкілля, поводження з відходами.

Перелік таких програм доступний на сайті Кіровоградської обласної ради - <https://oblrada.kr.ua/diyuchi-oblasni-programi>. Шляхи врахування зобов'язань, встановлених зазначеними програмами, регулюються законодавством України та деталізовані заходами відповідних програм.

Згідно статті 15 Закону України "Про охорону навколишнього природного середовища" місцеві ради несуть відповідальність за стан навколишнього природного середовища на своїй території і в межах своєї компетенції: а) забезпечують реалізацію екологічної політики України, екологічних прав громадян; б) дають згоду на розміщення на своїй території підприємств, установ і організацій у порядку, визначеному законом; в) затверджують з урахуванням екологічних вимог проекти планування і забудови населених пунктів, їх генеральні плани та схеми промислових вузлів; г) видають (переоформлюють, видають дублікати, анулюють) дозволи на спеціальне використання природних ресурсів місцевого значення у випадках, передбачених законом; д) затверджують місцеві екологічні програми; е) організують вивчення навколишнього природного середовища; є) створюють і визначають статус резервних, в тому числі й валютних, фондів для фінансування програм та інших заходів щодо охорони навколишнього природного середовища; з) забезпечують інформування населення про стан навколишнього природного середовища, функціонування місцевих екологічних автоматизованих інформаційно-аналітичних систем; и) організують роботу по ліквідації екологічних наслідків аварій, залучають до цих робіт підприємства, установи та організації, незалежно від їх підпорядкування та форм власності, і громадян; і) приймають рішення про організацію територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення та інших територій, що підлягають особливій охороні; ї) здійснюють контроль за додержанням законодавства про охорону навколишнього природного середовища.

Нижче наведено відомості про основні програми щодо охорони навколишнього природного середовища та можливі зобов'язання що ними покладаються на громаду.

Регіональна екологічна програма "Ліси Кіровоградщини" на 2021-2025 роки передбачає розвиток лісового господарства області, в тому числі, збільшення лісистості області за рахунок територій, що внаслідок деградації землі вже не можуть використовуватися для сільськогосподарських робіт. Фінансування Програми здійснюється за рахунок коштів державного, обласного бюджету (обласного фонду охорони навколишнього природного середовища), інших джерел (власних коштів підприємств, установ, організацій лісового господарства не заборонених законодавством). Таким чином, на громаду зобов'язання по виконання заходів програми не покладаються.

Комплексна програма охорони навколишнього природного середовища в Кіровоградській області на 2021 – 2025 роки розроблена з метою реалізації державної екологічної політики, стабілізації і поліпшення екологічного стану довкілля та зниження екологічних ризиків шляхом забезпечення охорони, раціонального використання і відтворення природних ресурсів області. Фінансування та реалізація запланованих заходів покладено на обласний бюджет. На ОМС покладено відповідальність за реалізацію наступних заходів (без фінансових зобов'язань): Організація виробництва, установлення та реконструкція обладнання для очищення газопилового потоку від забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря та інші заходи відповідно до пунктів 18-23

Переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 17 вересня 1996 року № 1147 (із змінами) (далі – Перелік); Будівництво, розширення, реконструкція споруд для очищення стічних вод, системи роздільної каналізації, каналізаційних мереж і споруд на них та заходів щодо відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок та інші заходи відповідно до пунктів 1-17 Переліку; Будівництво, реконструкція впорядкування полігонів твердих побутових відходів, здійснення заходів щодо забезпечення їх збирання, перевезення, зберігання і захоронення та інші заходи відповідно до пунктів 67-74.1 Переліку; Проведення заходів з виявлення запасів природних рослинних ресурсів, озеленення міст і сіл, заходів щодо охорони тваринного світу та боротьби з браконьєрством та інші заходи відповідно до пунктів 25-56 Переліку; Реалізація заходів із розвитку та розширення територій природно-заповідного фонду, заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню природних комплексів територій та об'єктів природно - заповідного фонду, та здійснення заходів, пов'язаних із відтворенням та охороною природних ресурсів., а також інші заходи відповідно до пунктів 57-66-1 Переліку; Запровадження та обслуговування функціонування державної системи моніторингу навколишнього природного середовища, автоматизованих геоінформаційних систем та приладів відповідно до пункту 76 Переліку; Розроблення регіональних екологічних програм, науково-дослідних, проектних, проектно-конструкторських робіт, проведення оцінок впливу на довкілля, стратегічних екологічних оцінок, заходів щодо пропаганди охорони навколишнього природного середовища та інших заходів відповідно до пунктів 77-83 Переліку.

Процедура ОВД

Цілі та завдання Програми реалізуються через здійснення конкретних заходів. Серед цих заходів можуть бути заходи, які, відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», підлягатимуть оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності.

Серед заходів Програми такими є:

Заходи завдання “2.3.2.Містобудівна діяльність” - “виготовлення містобудівної документації Маловисківської територіальної громади для ефективного і раціонального планування територій, розвитку інженерної та соціальної інфраструктури населених пунктів”, “актуалізація та приведення містобудівної документації у відповідність до сучасного стану території з урахуванням розвитку у перспективі”, “організація розроблення генеральних планів населених пунктів Маловисківської міської територіальної громади”;

Заходи завдання “2.3.4.Земельні відносини” - “встановлення меж громади та населених пунктів Маловисківської міської територіальної громади”, “виготовлення технічної документації та розробка проектів землеустрою щодо відведення у власність, в оренду земельних ділянок”.

Для таких заходів має бути здійснена процедура оцінки впливу на довкілля.

Інформація про оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки

Згідно вимог ст. 9, 10, ч.4 ст.12 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» Маловисківською громадою було оприлюднено Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки (СЕО) та проекту документа державного планування – “Програма соціально-економічного розвитку Маловисківської міської територіальної громади на 2023 рік”, з метою одержання та врахування зауважень і

пропозицій громадськості на офіційному сайті Маловисківської міської ради - <https://www.mviskarada.gov.ua/news/item/3003-povidomlennia-pro-opryliudnennia-zaia-vy-pro-vyznachennia-obsiahu-stratehichnoi-ekolohichnoi-otsinky>, а також опубліковано у друкованих виданнях.

Зауваження та пропозиції до обсягу СЕО Програми, які надійшли під час визначення обсягу СЕО враховано в цьому Звіті та проекті ДДП.

Інформація про обговорення Звіту про стратегічну екологічну оцінку

Розділ доповнено за результатами консультацій із органами виконавчої ради та громадських обговорень. Детальна інформація відображена у довідках.

6 ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

Програма розвитку громади визначає основні стратегічні, операційні цілі та їх завдання. Перелік завдань, що визначені в ДДП на даному етапі проектування та не мають конкретної просторової прив'язки до території громади, визначених конкретних заходів, їх детальних характеристик, даних щодо етапів та термінів їх реалізації. Тому оцінка наслідків виконання завдань, передбачених ДДП викладена нижче є узагальненою та має уточнюватися на подальших етапах проектування, в тому числі після визначення конкретних заходів.

6.1 Атмосферне повітря

Програма не передбачається створення нових підприємств із значними обсягами викидів у атмосферне повітря. Тому її реалізація не призведе до значних негативних наслідків для атмосферного повітря.

Разом з тим, на етапі реконструкції нових об'єктів (реконструкція інженерних комунікацій, автомобільних доріг тощо) може чинитися тимчасовий вплив на якість повітря, який хоч і є негативним, але короткостроковим. Серед іншого тимчасовий негативний вплив на повітря під час будівельних робіт можливий через викиди пилу внаслідок дій із сипучими матеріалами (земляні роботи, навантаження тощо); викиди пилу з поверхонь, на яких рухається обладнання, необхідне для будівництва; викиди продуктів спалювання викопного палива з двигунів машин, транспортних засобів, що використовуються для перевезення працівників, транспортування матеріалів та інших двигунів, що працюють на викопному паливі (наприклад, дизельні генератори). Зазначений вплив припиниться як тільки будуть завершені будівельні роботи.

У разі будівництва котелень (що може бути визначено на подальших етапах при деталізації заходів Програми), потрібно врахувати, що під час їх роботи можуть бути присутні такі фактори шкідливого впливу на навколишнє середовище: – використання атмосферного кисню та викидання продуктів повного згорання CO₂, H₂O; – теплові викиди; – шум; – шкідливі викиди в атмосферу. Найбільшого негативного впливу атмосферне повітря зазнає від роботи котелень, що працюють на твердому та рідкому паливі. Всі котли та інші установки, що сертифікуються в Україні, проходять перевірку щодо відповідності екологічних показників, в тому числі з концентрації викидів NO_x та CO. Ефективними способами зменшення таких шкідливих викидів на повітряне середовище є: – очищення палива та окиснювача від складових, що можуть утворювати шкідливі речовини; – стримування утворення шкідливих речовин; – випалювання шкідливих речовин; – очищення димових газів

від шкідливих речовин, що утворилися під час спалювання палива. [<https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/73-1.pdf>].

6.2 Клімат

Докладний огляд можливого впливу на клімат наведено в розділу 2 цього Звіту згідно з рекомендаціями Міндовкілля.

6.3 Водні ресурси

Програмою передбачаються заходи із чистки артезіанських свердловин, проведення робіт по заміні ветхого та зношеного трубопроводу, очистка каналізаційної мережі, самотічного колектора та каналізаційної насосної станції (в межах “2.3.3. Житлово-комунальне господарство”), а також екологічне поліпшення стану річок, зокрема контроль за розорюванням прибережних захисних смуг, проведення робіт з екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів; проведення екологічних заходів з пропаганди охорони навколишнього природного середовища (в межах “2.1.9. Екологічна безпека”) спрямовані на покращення забезпечення водопостачання та стану водних об’єктів.

Завдання, які б мали прямий негативний вплив на водні ресурси не передбачаються.

6.4 Земельні ресурси

В громаді та області в цілому гостро стоїть питання розорення с/г земель, яке частково може бути вирішено в межах завдання “2.3.2. Містобудівна діяльність”. Рекомендується створити карту ухилів на громаду для визначення територій, непридатних для оброблення згідно ЗУ “Про охорону” ст. 47, де визначено наступне: “забороняється розорювання схилів крутизною понад 7 градусів (крім ділянок для залуження, залісення та здійснення ґрунтозахисних заходів). На схилах крутизною від 3 до 7 градусів обмежується розміщення просапних культур, чорного пару тощо”.

Основним ризиком серед завдань Програми є передача природоохоронних земель, в тому числі ПЗФ, водного фонду для сільськогосподарського використання при виділенні інвестиційних ділянок в межах “2.2.3. Сприяння покращенню інвестиційного клімату”.

Заходи, які б мали прямий негативний вплив на земельні ресурси не передбачаються. На подальших етапах проектування після конкретизації характеристики передбачуваних заходів (на етапах реалізації Плану виконання Програми) можливі впливи мають бути уточнені.

6.5 Відходи

Програмою в межах завдання “2.1.9. Екологічна безпека” та “2.3.3. Житлово-комунальне господарство” передбачаються заходи, направлені на вирішення питання поводження з відходами в громаді, в тому числі впровадження роздільного збору твердих побутових відходів шляхом просвітницької діяльності про сортування ТПВ, впровадження сортування відходів у закладах освіти, придбання контейнерів з роздільного збору побутових відходів для населених пунктів громади, проведення робіт з екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів, проведення екологічних заходів з пропаганди охорони навколишнього природного середовища, ліквідація стихійних сміттєзвалищ.

Рекомендується до цих заходів включити заходи щодо розробки схеми санітарної очистки території населених пунктів громади, а також забезпечення всіх населених пунктів можливістю централізованого збору та вивезення побутових відходів, що може призводити до утворення нових сміттєзвалищ, ліквідацію наявних стихійних сміттєзвалищ в громаді. Необхідно провести інформаційно-просвітницьку

кампанію серед населення щодо можливих наслідків відповідального поводження із відходами та уникнення інерційного поводження з відходами жителями у разі забезпечення належного вивезення та збирання відходів.

Під час проведення будівельних робіт (інженерних мереж, будівель, доріг) основним негативним наслідком для довкілля є утворення будівельних відходів. Основними відходами, що створюватимуться під час будівельних робіт, будуть рештки старої цегли, бетону, деревини тощо. Фактичний обсяг таких відходів буде встановлено під час проектування відповідних об'єктів. Крім цього можливе утворення токсичних відходів ремонтних робіт - лакофарбових матеріалів, заповнювачів, тощо. Передача забруднення в навколишнє середовище можлива із дощовими водами, коли внаслідок неналежного поводження з побутовим сміттям, воно змиватиметься на прилеглі території. Для попередження такої загрози під час реконструкції будівлі необхідно організувати роботи таким чином, аби уникнути складування будівельного сміття на проектній ділянці, дотримуватися діючих вимог законодавства тощо.

Варто зазначити, що виконання заходів із термомодернізації будівель (якщо такі будуть передбачені серед заходів щодо проведення ремонтів тощо) може нести ризики для довкілля, оскільки після закінчення терміну експлуатації таких будівель або їх ремонту, в довгостроковій перспективі буде утворюватись значна кількість будівельних відходів. Тому для заходів із термомодернізації необхідно використовувати екологічно нейтральні або ж природного походження матеріали. Неправильна утилізація таких утеплювачів, як пінопласт (полістирол), пінополіуретан несе значну шкоду довкіллю через забруднення ґрунтів і ґрунтових вод.

6.6 Біорізноманіття

Програмою загалом не передбачає реалізацію заходів, які можуть негативно вплинути на флору і фауну громади.

Основним ризиком серед завдань Програми для біорізноманіття є передача природоохоронних територій, в тому числі водного фонду, ПЗФ для сільськогосподарського використання при виділенні інвестиційних ділянок в межах "2.2.3. Сприяння покращенню інвестиційного клімату".

Для збереження біорізноманіття рекомендується до заходів Програми включити розроблення та затвердження регіональних та місцевих схем формування екологічної мережі. Закон України "Про екологічну мережу України" в статті 11 визначає повноваження місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у сфері формування, збереження та використання екомережі, зокрема забезпечення "розроблення та виконання регіональних і місцевих схем та програм розвитку екомережі, проведення необхідних для цього наукових досліджень". Порядок розробки схеми екомережі визначається "Методичними рекомендаціями щодо розроблення регіональних та місцевих схем екомережі, затверджені Наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 13.11.2009 № 604.

6.7 Природоохоронні території

Програмою не передбачені заходи, які можуть призвести до негативного впливу на існуючі природоохоронні території, в тому числі об'єкти природно-заповідного фонду (ПЗФ), Смарагдову мережу, водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО "Людина і біосфера", об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. На подальших етапах реалізації визначених Програмою завдань, в тому числі коли заплановані заходи будуть територіально прив'язані, передбачається уточнення таких впливів. Основним ризиком є передача природоохоронних територій для сільськогосподарського використання.

Також, варто звернути увагу на те що, відсоток заповідних територій у громаді дуже низький, тому доцільно звернути увагу на території, які є перспективними до заповідання. Такі території визначені в розділі 2.

Також, указом Президента України від 23 березня 2021 року №111/2021 «Про рішення Ради національної безпеки та оборони України від 23 березня 2021 року «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації» визначено необхідність розроблення місцевої екомережі, зокрема п. 2 зазначеного Указу, місцевим органам виконавчої влади необхідно вжити у 2021 році заходів щодо розроблення та затвердження регіональних та місцевих схем формування екологічної мережі. Закон України “Про екологічну мережу України” в статті 11 визначає повноваження місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у сфері формування, збереження та використання екомережі, зокрема забезпечення “розроблення та виконання регіональних і місцевих схем та програм розвитку екомережі, проведення необхідних для цього наукових досліджень”. Порядок розробки схеми екомережі визначається “Методичними рекомендаціями щодо розроблення регіональних та місцевих схем екомережі, затверджені Наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 13.11.2009 № 604.

6.8 Здоров'я населення

Реалізація Програми не передбачає заходів, які б несли пряму шкоду здоров'ю населення, з іншої сторони частина заходів направлена на покращення різних сфер, що в сукупності матиме позитивний вплив на здоров'я населення, зокрема це ремонт та очистка свердловин, інженерних комунікацій, вирішення деяких питань щодо поводження з відходами, розвиток медичної галузі, пропаганда здорового способу життя тощо.

6.9 Історико-культурна спадщина

Відомості про місце розташування, характеристику стан пам'яток історико-культурної спадщини не надано. В межах завдання “2.1.4. Розвиток культурного та духовного середовища, збереження та популяризація культурної спадщини” передбачається проведення інвентаризації та паспортизації пам'яток культурної спадщини територіальної громади, що дасть можливість в подальшому забезпечити охорону та збереження пам'яток.

6.10 Транскордонний вплив

Відсутній.

6.11 Результати розділу

Узагальнені результати оцінки за завданнями Програми представлені в таблиці нижче. Через узагальненість завдань та заходів Програми, відсутності їх просторової привязки оцінити характери та тривалість впливу завдань на даному етапі планування не можливо. При деталізації і визначенні конкретних заходів в межах завдань Програми такі впливи та їх характер мають бути уточнені.

Таблиця 6.1.

Операційні цілі, передбачені в межах ДДП “Програма соціально-економічного розвитку Маловисківської міської територіальної громади на 2023 рік”	Атмосферне повітря	Клімат	Вода	Земельні ресурси	Відходи	Біорізноманіття	Природоохоронні території
2.1.1. Якісна освіта для всіх							
2.1.2. Розвиток медичної галузі							
2.1.3. Розвиток фізичної культури і спорту							
2.1.4. Розвиток культурного та духовного середовища, збереження та популяризація культурної спадщини							
2.1.5. Розвиток молодіжної інфраструктури, її національно-патріотичне виховання							
2.1.6. Підтримка дітей та сім’ї							
2.1.7. Соціальний захист населення							
2.1.8. Цифровізація публічних послуг, якісне надання адміністративних послуг							
2.1.9. Екологічна безпека							
2.1.10. Підвищення рівня зайнятості населення							
2.2.1. Розвиток високотехнологічного сільськогосподарського виробництва							
2.2.2. Створення умов для розвитку малого та середнього підприємництва							

2.2.3. Сприяння покращенню інвестиційного клімату							
2.3.1. Фінансово-бюджетна політика							
2.3.2. Містобудівна діяльність							
2.3.3. Житлово-комунальне господарство							
2.3.4. Земельні відносин							
2.3.5. Розвиток дорожньої інфраструктури							
2.3.6. Цивільний захист населення та території							
Операційні цілі, передбачені в межах ДДП “Програма соціально-економічного розвитку Маловисківської міської територіальної громади на 2023 рік”	Атмосферне повітря	Клімат	Вода	Земельні ресурси	Відходи	Біорізноманіття	Природоохоронні території

Позначення	Пояснення до позначення
	Значний негативний вплив. Значний негативний вплив слід звести до мінімуму із застосуванням заходів щодо пом'якшення наслідків, щоб він став незначним.
	Помірний негативний вплив. Цей вплив є прийнятним.
	Немає впливу, або нейтральний. Втручання не має ефекту, який можна було б довести, або такий вплив є незначним.
	Помірний позитивний вплив.
	Значний позитивний вплив
	Значення впливу не може бути оцінено з певністю через відсутність даних про компоненти навколишнього середовища, заплановану діяльність або з інших причин.

DI / IN	Прямий / Непрямий
LT/ MT/ ST / O	Довгостроковий (постійний 50-100 років) / Середньостроковий (10-15 років) / Короткостроковий (3-5 років) / Випадковий (тимчасовий, 1 рік)
LO / RE	Місцевий / Регіональний
CU / SI / TR	Кумулятивний / Синергетичний / Транскордонний

Ймовірність того, що реалізація Програми призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) негативний вплив на довкілля, є незначною. Основним ризиком реалізації Програми є проблема сільськогосподарського використання територій із природоохоронними обмеженнями. Таким чином, реалізація Програми не має супроводжуватися появою нових значних негативних наслідків для довкілля. Разом з тим, реалізація деяких завдань Програми може призвести до покращення екологічної ситуації в Маловисківській громаді, які викладено в цьому розділі вище.

7 ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

В цілому Програма не передбачає завдань, які б мали значний негативний довготривалий вплив на навколишнє середовище. Заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми, наведені в таблиці нижче, ґрунтуються на впливах, оцінених у попередньому розділі звіту, та міжнародному досвіді діяльності в подібних умовах. Однак, такі заходи – це загальні рекомендації щодо усунення негативних наслідків, тоді як детальні заходи повинні розглядатися в кожному конкретному випадку під час реалізації шляхів досягнення визначених пріоритетів, а також в процесі надання екологічних дозволів.

Таблиця 7.1.

Заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми

Складова довкілля	Заходи для зменшення негативних наслідків
Атмосферне повітря	<ul style="list-style-type: none"> ● електрифікація транспорту, розвиток легкого персонального транспорту, веломаршрутів між населеними пунктами громади; ● будівництво екологічно прийнятних та ефективних комунальних систем; ● дотримання діючих норм законодавства під час проведення будівельних робіт; ● проведення інформаційної кампанії серед населення щодо неприпустимості спалювання сухої трави, побутового та промислового сміття;
Водні ресурси	<ul style="list-style-type: none"> ● створити перелік існуючих об'єктів господарювання в межах встановлених водоохоронних зон і прибережних захисних смуг для подальшого винесення об'єктів, господарська діяльність яких не відповідає вимогам (ст. 89 Водного кодексу України та ст. 61 Земельного кодексу України); ● заборонити будь-яке будівництво на землях водного фонду (якщо таке не дозволене законодавством); ● визначити підприємство, організацію або установу та створити при ній спеціальну службу з догляду та підтримання у належному стані водоохоронних зон, прибережних захисних смуг водних об'єктів; ● прийняти відповідні міри впливу, передбачені ст. 212 Земельного кодексу України, до громадян та юридичних осіб, що здійснили самозахоплення земельних ділянок на землях водного фонду; ● заборонити миття машин і механізмів у місцях, з яких стічні води можуть потрапити в магістральну, розподільчу, скидну мережу, річки та водойми;

	<ul style="list-style-type: none"> • дотримання у межах зон санітарної охорони об'єктів водопостачання режимів господарської діяльності визначених Постановою КМ України №2024 від 18.12.1998 р. «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів»);
Відходи	<ul style="list-style-type: none"> • Розробити схему санітарного очищення території згідно ЗУ “Про відходи”, порядку затвердження розроблення, погодження та затвердження схем санітарного очищення населених пунктів наказ Мінрегіону 23.03.2017 № 57, ДБН Б.2.2-6:2013 «Склад та зміст схеми санітарного очищення населеного пункту», ДБН Б.2.2-12-2019 Планування і забудова територій. • Провести інформаційно-просвітницьку кампанію серед населення щодо правил поводження із відходами та можливих наслідків для довкілля та здоров'я у разі їх недотримання. • Забезпечити контроль та дотримання вимог діючого законодавства під час проведення будівельних робіт для попередження загрози складування будівельного сміття на проектних ділянках, скидання їх у непризначених місцях тощо;
Ґрунти	<p>В межах заходів із розроблення містобудівної документації рекомендовано:</p> <ul style="list-style-type: none"> • створити цифрову модель рельєфу громади. Актуалізувати карту ґрунтів. Визначити можливі напрями горизонтальної міграції забруднення від промислових та сільськогосподарських підприємств та налагодити регулярний моніторинг стану ґрунтів у місцях найбільш вірогідної концентрації специфічного для кожного із підприємств забруднення. Такі заходи дозволять чітко визначити причинно-наслідковий зв'язок у випадках понаднормового забруднення; • на основі даних цифрової моделі рельєфу, даних землекористування та актуальної карти ґрунтів актуалізувати території, із обмеженнями для орного землеробства (доцільно та рекомендовано виконати такі роботи під час проведення інвентаризації земель громади); • на основі даних цифрової моделі рельєфу, даних землекористування та актуальної карти ґрунтів визначити території із існуючою та потенціальною водною та вітровою ерозіями. Забезпечити рекультивацию ґрунтів у місцях існуючої ерозії, в першу чергу в місцях, де внаслідок водної ерозії замулюються водні об'єкти; • усунення випадків викидання, складування та накопичення побутових відходів і стоків на території житлової забудови; • дотримання норм у внесенні мінеральних добрив, щорічний моніторинг стану ґрунтів у місцях вірогідного накопичення забруднювачів, зумовлених басейновою структурою рельєфу території;
Екологічні політики, що сприятимуть збільшенню біорізноманіття та сталому розвитку	<ul style="list-style-type: none"> • рекомендується для підвищення рівня обізнаності населення та підвищення екологічної свідомості удосконалити систему інформування населення щодо оперативного висвітлення екологічних питань, стимулювати громадян залучатися до використання енергозберігаючих технологій у побуті, створити та або/впроваджувати шкільні та позашкільні освітні програми для молоді; • стимулювання суб'єктів господарювання до розвитку систем екологічного управління, яке забезпечує впорядкування контролю за комплектуючими, сировиною і матеріалами та продукцією, викидами та відходами, які виникають внаслідок окремих виробничих процесів; • проведення інформування населення щодо місцерозташування цінних територій (ПЗФ, Смарагдової мережі та інших), а також дозволених режимів їх використання. Винесення в натурі меж територій ПЗФ; • на перспективу рекомендовано розробити програму оцінки екосистемних послуг оцінки громади, зокрема під час стратегічних екологічних оцінок цільових програм та оцінок впливу на довкілля планованої діяльності; інформувати мешканців громади про екосистемні послуги наявних екосистем та вразливих біотопів; створити “Білу книгу благоустрою громади”, із описом біотопів громади, місцевих видів флори і фауни, особливостей поводження із такими видами. Заходи із озеленення, рекультивации проводити відповідно до переліку “Білої книги”; Провести освітні кампанії щодо переваг та можливостей органічного землеробства,

	<p>можливостей органічної сертифікації продукції згідно Директиви ЄС №834/2007²⁶.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Рекомендовано розробити схему локальної екомережі громади згідно указу Президента України від 23 березня 2021 року №111/2021 «Про рішення Ради національної безпеки та оборони України від 23 березня 2021 року «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації»
Здоров'я населення	<ul style="list-style-type: none"> • впроваджувати заходи із адаптації змінам клімату. В процесі благоустрою поступово зменшувати площі суцільного асфальтобетонного покриття до обґрунтовано необхідних, інтенсивно озеленювати громадські зони; • впровадити систему моніторингу якості води в колодязях громади; • перелічений вище в цій таблиці комплекс заходів щодо зменшення негативних наслідків виконання документу державного планування прямо та опосередковано впливає на покращення стану здоров'я населення і є одним із головних завдань розробки цієї Програми.

8 ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ) ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ

8.1 Вихідні дані для виконання оцінки

Для виконання стратегічної екологічної оцінки документу державного планування “Програма соціально-економічного розвитку Маловисківської міської територіальної громади на 2023 рік” використано наступні вихідні дані:

“Програма соціально-економічного розвитку Маловисківської міської територіальної громади на 2023 рік”;

Інші Програми, Стратегії розвитку громади - <https://www.mviskarada.gov.ua/>

Статистичні дані щодо території Маловисківської громади;

Дані головного управління статистики Кіровоградської області;

Відкриті дані департаменту екології та природних ресурсів Кіровоградської ОДА - <http://ekolog.kr-admin.gov.ua/>

Вимоги діючих Державних будівельних норм та санітарних правил.

Відкриті джерела даних.

8.2 Використані інструменти та методи

В процесі проведення стратегічної екологічної оцінки використано такі методи:

Статистичний метод ґрунтується на кількісних показниках, які дають можливість зробити висновок про темпи розвитку процесу в майбутньому. Сутність його полягає в отриманні і спеціалізованому обробленні прогнозних оцінок об'єкта через опитування висококваліфікованих фахівців (експертів) у певній сфері науки, техніки, виробництва.

Метод експертних оцінок, який використовується при відсутності про об'єкт прогнозування достовірних відомостей і, якщо об'єкт не підлягає математичному аналізу. Суть якого полягає у визначенні майбутнього на основі думок кваліфікованих спеціалістів-експертів.

Метод аналогій полягає в тому, що закономірності розвитку одного процесу з

26

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32007R0834&from=EN#d1e1146-1-1>
та
https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/farming/organic-farming/organic-logo_en#when-to-use-the-organic-logo

певними поправками можна перенести на інший процес, для якого потрібно зробити прогноз.

Метод екстраполяції полягає в перенесенні встановленого характеру розвитку певної території чи процесу в майбутнє. Цей метод ефективний при короткостроковому прогнозуванні стосовно об'єкта, який тривалий час розвивався рівномірно без значних відхилень. Ґрунтується він на вивченні кількісних і якісних параметрів досліджуваного об'єкта за попередні роки з подальшим логічним продовженням, окресленням тенденцій його розвитку у прогнозованому періоді;

Метод моделювання полягає у побудові моделей, які розглядають з урахуванням імовірної або бажаної зміни прогнозованого явища на певний період, користуючись прямими або опосередкованими даними про масштаби та напрями змін. При побудові прогнозних моделей необхідно виявити фактори, від яких суттєво залежить прогноз; з'ясувати їх співвідношення з прогнозованим явищем; розробити алгоритм і програми моделювання змін довкілля під дією певних факторів.

Для здійснення стратегічної екологічної оцінки використано вищевказані методи, зокрема здійснено: збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників; проведення аналізу слабких та сильних сторін проекту Програми з точки зору екологічної ситуації; проведення консультацій з громадськістю щодо екологічних цілей; проведення оцінки впливу Програми на складові довкілля та на стан здоров'я й добробут населення; надано рекомендації із моніторингу фактичного впливу впровадження Програми на довкілля.

8.3 Планувальні альтернативи

В процесі стратегічної екологічної оцінки розглядалися наступні альтернативи: перша “нульова” альтернатива - розглядався базовий варіант розвитку громади, який не передбачає впровадження заходів Програми. Прогнозні зміни стану довкілля, якщо Програма не буде затверджено, розглянуто в розділі 2.

друга альтернатива - як друга альтернатива розглядався проект ДДП, розглянуто можливий вплив на довкілля від реалізації Програми в розділі 6 та ефективність його реалізації.

третья альтернатива - за результатами аналізу Програми та отриманих зауважень та пропозицій, що надійшли під час процедури стратегічної екологічної оцінки, запропоновано доповнити Програму завданнями, наведеними в таблиці нижче, що може сформулювати третю альтернативу. Пропоновані в межах третьої альтернативи заходи, спрямовані на покращення екологічної ситуації в громаді, але включення їх до складу Програми мають також враховувати економічну спроможність громади. Також, зважаючи на те, що завдання Програми визначають узагальнені напрями розвитку громади, деякі із пропозицій, наведених в таблиці 8.1. можуть бути враховані при розробленні Плану реалізації цієї Програми та включені до складу її заходів.

Таблиця 8.1.
Пропозиції до Програми (третья альтернатива)

Операційна ціль/завдання	Пропозиція
2.1.9. Екологічна безпека	Провести інформаційну кампанію серед населення щодо місць розташування об'єктів ПЗФ та цінності таких територій для громади, особливостей їх використання. Провести інформаційно-просвітницьку кампанію серед населення щодо правил поведіння із

	<p>відходами та можливих наслідків для довкілля та здоров'я у разі їх недотримання.</p>
<p>2.3.3.Житлово-комунальне господарство</p>	<p>Розробити схему санітарного очищення території згідно ЗУ "Про відходи", порядку затвердження розроблення, погодження та затвердження схем санітарного очищення населених пунктів наказ Мінрегіону 23.03.2017 № 57, ДБН Б.2.2-6:2013 «Склад та зміст схеми санітарного очищення населеного пункту».</p> <p>Забезпечити централізований збір та вивезення відходів з усіх населених пунктів громади.</p> <p>Провести інвентаризації та визначити кількість, місце розташування стихійних сміттєзвалищ в громаді, їх ліквідація.</p> <p>Провести дослідження та за потреби привести полігон твердих побутових відходів до задовільного стану.</p>
<p>2.1.9.Екологічна безпека</p>	<p>Створити інформаційну систему із моніторингу якості поверхневих та ґрунтових вод, зокрема в місцях скиду зворотних вод підприємств-водокористувачів, систему моніторингу якості повітря.</p>
<p>2.1.9.Екологічна безпека</p>	<p>Проведення заходів із збереження природоохоронних територій в межах громади, зокрема:</p> <p>Розробити схему локальної екомережі громади указом Президента України від 23 березня 2021 року №111/2021 «Про рішення Ради національної безпеки та оборони України від 23 березня 2021 року «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації», де визначено необхідність розроблення місцевої екомережі, зокрема п. 2 зазначеного Указу, місцевим органам виконавчої влади необхідно вжити у 2021 році заходів щодо розроблення та затвердження регіональних та місцевих схем формування екологічної мережі.</p> <p>Враховуючи наявні території Смарагдової мережі рекомендовано розглянути ці території до заповідання.</p>

8.4 Фактори, які не було враховано під час підготовки звіту

Не враховано характеристики кожного окремого запроєктованого об'єкта та їх потенційний вплив на навколишнє середовище, оскільки такий детальний аналіз виконується на наступних етапах планування для кожного об'єкта окремо (процедура ОВД, тощо).

8.5 Ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів) під час здійснення стратегічної екологічної оцінки

Серед факторів, що ускладнили проведення стратегічної екологічної оцінки можна виділити наступні:

- Відсутність статистичних відомостей та інших характеристик для кожного окремого населеного пункту громади та просторової прив'язки статистичних даних та рішень Програми для можливості більш цілісної їх оцінки;
- Неповнота оцінки проблем довкілля та пріоритизації таких проблем, пов'язані з недостатньою взаємодією суб'єктів, прямо та опосередковано пов'язаних із територією, на яку розробляється Програма.
- Відсутність мережі Державної системи моніторингу довкілля, відповідно до положення про державну систему моніторингу довкілля, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 березня 1998 р. № 391., не дозволила провести всебічний аналіз документу державного планування з урахуванням змісту і рівня його деталізації. через відсутність локальних даних про стан довкілля Маловисківської громади.

9 ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Вибір екологічних показників

Екологічні показники є основним інструментом для проведення оцінки стану навколишнього середовища в країнах Східної Європи, Кавказу та Центральної Азії. Вибрані належним чином показники, що базуються на достатніх часових рядах даних (часові тренди), можуть не тільки відображати основні тенденції, але й сприяти аналізу причин та наслідків екологічної обстановки, що склалася. Також дозволяють спостерігати за ходом здійснення та ефективністю екологічної політики в країнах.

В залежності від ролі показника в оцінці конкретного питання показники класифікуються за схемою Європейської агенції з навколишнього середовища РС-Т-С-В-Р (DPSIR): Рушійні сили – Тиск – Стан – Вплив – Реагування.

РС – Рушійні сили (Driving force) – соціально-економічні фактори та види діяльності, що посилюють або зменшують навантаження на довкілля.

Т – Тиск (Pressure) – пряме антропогенне навантаження на довкілля, що здійснюється через викиди та скиди забруднюючих речовин, використання природних ресурсів.

С – Стан (State) – відносяться до поточного стану та тенденцій змін навколишнього середовища, що включають також параметри якості основних складових довкілля.

В – Вплив (Impact) – наслідки зміни довкілля для здоров'я населення, наслідки для природи та біорізноманіття.

Р – Реагування (Response) – конкретні дії, що спрямовані на вирішення екологічних проблем.

Згідно системи аналізу за цієї схемою, соціальний і економічний розвиток збільшує тиск на довкілля і, як наслідок, спричиняє зміни довкілля - наприклад, створення адекватних умов для здоров'я, доступності ресурсів і біорізноманіття. Нарешті, це призводить до протистояння людського здоров'я, екосистем і матеріалів, які можуть спричинити негативну соціальну реакцію, що підтримується рушійними

силами через тиск на довкілля або фактори впливу безпосередньо, через адаптацію або запобіжні дії²⁷.

Індикатори моніторингу

В цьому звіті було проаналізовано рушійні сили, їх тиск на середовище та вплив, а також запропоновано варіанти реагування. За результатами було відібрано індикатори моніторингу наслідків виконання Плану, відповідно до вимог Постанови № 1272 "Про затвердження Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення", Закону України "Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року" та індикатори виконання Цілей сталого розвитку для України²⁸, які корелюють із завданнями Програми. Індикатори моніторингу наслідків виконання ДДП наведено в таблиці нижче.

Для громади доцільно проводити моніторинг ефективності реалізації цілей Програми на основі визначених показників (індикаторів) раз на рік, а також на початку введення в дію (затвердження) Програми та через рік після завершення її дії.

---

²⁷ <https://menr.gov.ua/content/ekologichni-pokazniki.html>

²⁸ https://menr.gov.ua/files/docs/%D0%9D%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%B%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D0%B4%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D1%8C%20%D0%A6%D0%A1%D0%A0%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8_%D0%BB%D0%B8%D0%BF%D0%B5%D0%BD%D1%8C%202017%20ukr.pdf

Таблиця 10.1

Рушійні сили	Компоненти довкілля, та здоров'я населення які зазнають впливу							
	Атмосферне повітря	Клімат	Вода	Земельні ресурси	Природоохоронні території	Біорізноманіття	Генерація відходів ^[2]	Здоров'я мешканців громади
2.1.Розвиток людського потенціалу, 2.2. Підвищення конкурентоспроможності економіки, 2.3. Сталий розвиток територій			I-8, I-14	I-9, I-11, I-24,I-29	I-12, I-23		I-13, I-29	I-8

Номер в таблиці 9.1.	Індикатор	Визначення (кількісні та якісні показники)	Джерело (метод визначення)	Критерій досягнення цілей документу (цільові значення)
I-8	індикатор ЦСР 6.2.1 - Частка сільського населення, яке має доступ до покращених умов санітарії, %	Кількість сільського населення, що використовує каналізаційні системи із очищенням стічних вод поділена на загальну кількість сільського населення громади	Статистична звітність суб'єктів господарювання	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР
I-9	Кількість порушень режиму прибережно - захисних смуг	Кількість порушень режиму прибережно - захисних смуг	Статистична звітність контролюючих органів, звернення громадян	Не більше, ніж в минулому звітному періоді
I-11	Індикатор ЦСР № 15.2.1 - пропорція озеленених територій в громаді	площа фактичних озеленених територій поділена на площу території громади. Площа фактично озеленених територій визначається за індексом NDVI - густа багаторічна рослинність, або за даними ведення обліку зелених насаджень	дані дистанційного зондування землі (космоснімки Sentinel 2) та/або відомості відповідних підрозділів громади інформація про площу території громади	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР
I-12	Індикатор ЦСР № 15.2.1 - Пропорція територій ПЗФ в громаді	площа фактичних озеленених територій поділена на площу території громади.	Дані земельного кадастру	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР
I-13	Загальний обсяг утворення ТПВ.	Обсяг утворення твердих побутових відходів, класифікованих згідно Державного класифікатора відходів ДК 005-96	Статистична звітність суб'єктів господарювання (форма 1-ТПВ)	Не більше, ніж в попередньому звітному періоді

I-14	індикатор ЦСР 6.3.2 -частка безпечно очищених стічних вод	Частка скидів забруднених (забруднених без очистки та недостатньо очищених) стічних вод у водні об'єкти у загальному обсязі скидів, %	Статистична звітність суб'єктів господарювання	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР
I-23	Кількість територій та об'єктів природно-заповідного фонду, площа земель територій та об'єктів природно-заповідного фонду та їх частка у загальній площі території	Кількість територій та об'єктів природно-заповідного фонду, площа земель територій та об'єктів природно-заповідного фонду та їх частка у загальній площі території	За даними відповідного підрозділу Маловисківської громади, уповноваженого зберігати інформацію про інвентаризовані землі громади.	Не менше, ніж в минулому звітному періоді
I-24	Здійснення стратегічної екологічної оцінки під час розробки проєктів містобудівної документації	Відсоток містобудівної документації,	За даними відповідного підрозділу Маловисківської громади, уповноваженого проводити зберігати інформацію про процедури СЕО ДДП.	100% за звітний період
I-29	Кількість несанкціонованих сміттєзвалищ в громаді	Кількість несанкціонованих сміттєзвалищ в громаді, одиниць	Дані відповідних підрозділів Маловисківської громади	Не більше ніж за попередній звітний період

Збір статистичних даних

Для Маловисківської громади є доцільним створення системи моніторингу стану довкілля, згідно вимог постанови Кабінету міністрів України № 391 від 30 березня 1998 р. [<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/391-98-%D0%BF#Text>].

Додаткова інформація щодо моніторингу довкілля

Перелік заходів із моніторингу не є вичерпним та може коригуватись відповідно до зміни завдань Програми. Основною цілями зазначеного в цьому розділі моніторингу довкілля є охорона здоров'я людей, сталий розвиток місцевої громади, збереження та відновлення біологічних ресурсів території, що в свою чергу дозволить забезпечити життєві потреби майбутніх поколінь мешканців Маловисківської громади.

Згідно ЗУ “Про стратегічну екологічну оцінку” ст.17 замовник СЕО у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення. Порядок здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затверджує Кабінет Міністрів України.

10 ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)

Реалізація рішень Програми не несе транскордонних наслідків для довкілля.

11 РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1-10 ЦЬЄЇ ЧАСТИНИ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ

Оцінка проводилась паралельно з підготовкою ДДП “Програма соціально-економічного розвитку Маловисківської міської територіальної громади на 2023 рік”, тому проведені в рамках СЕО консультації і виконаний аналіз використано для оптимізації Програми з точки зору впливу на довкілля, у тому числі на здоров'я населення.

З метою визначення потенційного негативного впливу планової діяльності на стан довкілля, а також можливих конфліктів з цілями екологічної політики, зазначеними в інших документах стратегічного характеру, було проаналізовано зміст Програми (р.1 та р.2).

За підсумками СЕО були запропоновані узагальнені заходи щодо покращення стану навколишнього природного середовища, зокрема під час виконання положень Програми. Також було конкретизовано і доповнено заходи із моніторингу наслідків виконання Програми. серед яких в першу чергу зменшення негативного впливу на природоохоронні території та вирішення питання щодо поводження з відходами.

Таким чином, Маловисківська громада повинна забезпечити реалізацію наступних заходів:

- забезпечити вирішення питання поводження з відходами, зокрема передбачити такі завдання (заходи) як: проведення інформаційно-просвітницької кампанії серед населення щодо правил поводження із відходами та можливих наслідків для довкілля та здоров'я у разі їх недотримання; розробити схему санітарного очищення території згідно ЗУ “Про відходи”, порядку затвердження розроблення, погодження та

затвердження схем санітарного очищення населених пунктів наказ Мінрегіону 23.03.2017 № 57, ДБН Б.2.2-6:2013 «Склад та зміст схеми санітарного очищення населеного пункту»; забезпечити централізований збір та вивезення відходів із усіх населених пунктів громади;

- забезпечити реалізацію заходів із моніторингу стану довкілля, визначених в р.7;
- забезпечити контроль дотримання режиму прибережно - захисних смуг водних об'єктів та санітарно-захисних зон джерел питного водопостачання;
- провести інформаційну кампанію серед населення щодо місць розташування об'єктів ПЗФ та цінності таких територій для громади, особливостей їх використання.
- розробити схему локальної екомережі громади указом Президента України від 23 березня 2021 року №111/2021 «Про рішення Ради національної безпеки та оборони України від 23 березня 2021 року «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації», де визначено необхідність розроблення місцевої екомережі, зокрема п. 2 зазначеного Указу, місцевим органам виконавчої влади необхідно вжити у 2021 році заходів щодо розроблення та затвердження регіональних та місцевих схем формування екологічної мережі.
- створити інформаційну систему із моніторингу якості поверхневих та ґрунтових вод, зокрема в місцях скиду зворотних вод підприємств-водокористувачів, систему моніторингу якості повітря.

